

המכתב

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג'ליון 167

פְּרֻשַׁת בְּהַעֲלוֹתֶךָ

שְׁנַת תשפ"ב לפ"ק

הוצאות הגליון נתנדב ע"י אנ"ש היקרים

לזכות אנשי-ש'לומנו היקרים

ש'זכו למסר גופם ונפשם בשנים
האחרונות, ועזבו את הכל, ובאו בשמחה
רבה לטבן פבוד ולדור בארצנו הקדושה.

ואמונים עלי דברי רבנו הקדוש שאמר:
"שאי אפשר להיות איש ישראלי באמת,
ולילך ולעלות מדרגא לדרגא, כי-אם על-
ידי ארץ-ישראל", ו"ארץ-ישראל הוא
כלליות הקדשה שבכל הקדשות".

וכאן המקום להודות ולהלל לשמו הגדול
והקדוש על ש'זכו לזה ברב רחמיו וחסדיו,
עד הנה עזרנו רחמיה, ואל תטשנו לנצח.

הרה"ח'ר' יעקב יוסף איגל שליט"א
לרגל נישואי בתו שתחי' למז"ט
עב"ג החתן המופלג נחמן בן

הרה"ח'ר' ברוך טווערסקי שליט"א
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין, שיזכו
לבנות בית נאמן בישראל, שיהא קשר של
קיימא ובנין עדי עד, והזיווג יעלה יפ"ה,
ויזכו להעמיד דורות ישרים ומבורכים,
על דרך הצדיקים האמיתיים

לזכות

יואל בן שיינא אסתר הי"ו

שיזכה לכל הישועות בקרוב

האורה האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיות

באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימאה

דערתיך
לארנגליא
לעתיך-לבא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת בְּהַעֲלוֹתְךָ

[א] שִׁישְׁמֹר אֶת-עַצְמוֹ מִלְּהוֹצִיא 'שְׁקֵר' מִפִּיו.

[ב] וַיְהִי לּוֹ 'יִרְאֵת-שָׁמַיִם' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הַטָּמִים', בְּבַחֲיִנַת (ישעיה יא, ג): "וַהֲרִיחוּ בִּירְאֵת ה'".

[ג] וַיְהִי לּוֹ 'אֲמוֹנַת-חֲכָמִים' הַתְּלוּי בְּ'אֲדָנִין', בְּבַחֲיִנַת (משלי כב, יז): "שִׁמְעֵ דְבַרֵי חֲכָמִים".

[ד] וַיַּעֲצִים עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַע (על-פי ישעיה לג, טז).

כִּי הֵן הֵן הַמְעוֹרְרִין אֶת 'שִׁפְעֵ אֱלֹקֵי הַנִּלְכָּבֹא - כִּי ה'פָּה' וְה'חֲטָטִים' וְה'עֵינַיִם' וְה'אֲזַנַיִם' - תְּלוּיִים ב'מֶחֱ, וְהֵן מְעוֹרְרִין אֶת ה'מֶחֱ' שִׁיְהִיָּה בְּבַחֲיִנַת 'קָדָם' בְּבַחֲיִנַת 'פָּנִים'.

וְהֵן הֵן "שִׁבְעַת הַנְּרוֹת" (במדבר ח, ב) - כִּי "פָּה, וְתָרִין נִקְבֵּא חֲטָמָא, וְתָרִין עֵינַיִן, וְתָרִין אֲדָנִין" (תקוני-זהר יג, א); הֵם בְּבַחֲיִנַת "שִׁבְעַת הַנְּרוֹת" שֶׁעַל-יָדָם הָאָדָם מְשִׁיג "פָּנֵי הַמְּנוֹרָה" (במדבר שם).

ו"מְנוֹרָתָא, דָּא רִישָׁא" (תקוני-זהר שם) - הֵינּוּ ה'מֶחֱ, ו"פָּנֵי הַמְּנוֹרָה" - הֵינּוּ: 'שִׁפְעֵ אֱלֹקֵי הַנִּלְכָּבֹא'.

ו'שִׁפְעֵ-אֱלֹקֵי הַזֹּאת - הוּא בְּבַחֲיִנַת 'סָפָה', רֵוּחַ-הַקֹּדֶשׁ וְכוּ', וְהוּא בְּבַחֲיִנַת 'מְקִיפִין', שֶׁה'שִׁכְּל' הַזֶּה הוּא גָּדוֹל עַד לְמֵאדָּה, עַד שֶׁאֵין הַמֶּחֱ יָכוֹל לְסַבְּלוֹ וְאֵין נִכְנָס בְּמֶחֱ, אֲלָא הוּא מְקִיף אֶת הָרֵאשׁ וְכוּ'.

"בְּהַעֲלוֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת - אֶל מוֹל' פָּנֵי הַמְּנוֹרָה" - יֵאִירוּ 'שִׁבְעַת הַנְּרוֹת'. וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה, מְקַשָּׁה זֶהב, עַד יָרְכָה עַד פְּרָחָה מְקַשָּׁה הוּא" (במדבר ח, ב-ד)

"וּבְמְנוֹרָתָא טַבְתָּא, דְּנִהָרָא עַל רִישֵׁין" (זמירות ליל-שַׁבַּת)

"בְּהַעֲלוֹתְךָ" - צְרִיךְ לְהַדְלִיק עַד שֶׁתֵּהא שְׁלֵהֶבֶת 'עוֹלָה' מֵאֲלִיָּה. (רש"י; שַׁבַּת כ.א. ספרא אָמור יג, ז)

"מְנוֹרָתָא" - דָּא רִישָׁא. ו"שִׁבְעָה נְרוֹתֶיהָ" עֲלֶיהָ - אֵינּוּן תָּרִין אֲדָנִין, וְתָרִין עֵינַיִן, וְתָרִין נִקְבֵּי חוֹטְמָא, וּפּוּמָא. (תקוני-זהר יג, א)

יֵשׁ 'צְדִיקִים הַרְבֵּה' - אֲבָל יֵשׁ בְּחִינּוֹת 'נִקְדוּת' הַאֲמַת בֵּין הַצְּדִיקִים, שֶׁכְּשֵׁרוֹצִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, שִׁבְעָה תְּלוּי הַפֶּל וְכוּ'. (לקוטי-מוה"ר ח"א סו, ד)

א.

(ח"א ח, ח)

"רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זֶהב בְּלָה וְגָלָה עַל רֵאשָׁה, וְשִׁבְעָה נְרוֹתֶיהָ עָלֶיהָ, שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לְנְרוֹת אֲשֶׁר עַל רֵאשָׁה" (זכריה ד, ב) - נִמְצָא לְהֵלֶן בְּהַפְטָרָה.

ב.

(ח"א כ.א, א-ב-ג-ד-ה-בסוף)

יֵשׁ 'שִׁכְּל' שֶׁבָּא לְאָדָם בְּלֵא שׁוּם 'הַקְּדָמָה', אֲלָא עַל-יְדֵי 'שִׁפְעֵ אֱלֹקֵי', וּמְכַנֶּה בְּשֵׁם 'קָדָם' בְּשֵׁם 'פָּנִים', שֶׁאֵין צְרִיךְ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוּם 'הַקְּדָמָה'.

וְעַל-יְדֵי זֹאת ה'מְהִירוֹת' - "שְׁלֵהֶבֶת הַלֵּב עוֹלָה תָּמִיד מֵאֲלִיָּה" (על-פי ספרא,

ויקרא יג, ז; ורש"י במדבר ח, ב).

וְאֵי-אֲפָשָׁר לְבּוֹא לָזֶה - אֲלָא שִׁיקְדָשׁ אֶת פִּיו וְחָטְמוֹ וְעֵינָיו וְאָזְנוֹ - וְהֵן הֵן מְאִירִין לּוֹ 'שִׁפְעֵ אֱלֹקֵי הַנִּלְכָּבֹא' הֵינּוּ:

ועל-ידי שמקדשין "שבעת הנרות",
זוכין להכניס ה'מקיפין' לפנים.

וזה בחינת 'קדושין' בחינת 'חפה'
'מקיפין'. וזה בחינת 'שבעת ימי'
המשטה' שאחר ה'חפה' - הינו בחינת
"שבעת הנרות" הנ"ל - שעל-ידם יכנס
ה'מקיף' לפנים.

וזה בחינת 'שבעת ימי אבלות' רחמנא-
לצלן - שמתאבלין עליו על שנסתלק
נשמתו, כדי שיעלה נשמתו ל'אורי-הפנים'
הנ"ל, על-ידי 'שבעה ימים' אלו.

ג.

(ספר-המדות, פב"ד ח"ב ב)

כל ה'פב"ד' של כל ה'מלכויות', נכללים
ב'ארבע מלכויות'. ועל-ידי "מעשה
מנורה" (שמות כה, לא-מ; לו, יזכד; בפ"ד ח, א-ד),
ו'קדושי-החדש', ו'קטרת', ו'שמירה מן
מאכלים-טמאים' - כל ה'ארבע-מלכויות'
מחזירים את ה'פב"ד' שבתוכם להשם-
יתברך.

ד.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, מד-מה-מו - על-
פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רטו, ב"ד מיני פדינות;
ועל-פי ח"ב ד, ואת הערבים צויתי לכלכלך)

"מעשה המנורה ונרותיה" - הם עקר
'אורי-הרצון' שהיה מאיר
ב'משכן' ו'בית-המקדש' - שעל-ידי-זה
עולים מכל מיני חשך שבעולם, בבחינת
(תהלים יח, כט): "כי אתה תאיר גרי".

כי כל אחד מישראל נקרא 'צדיק' וכו',
ובפרט מי שרוצה להתקרב אליו
יתברך, ובהכרח שיעבר עליו פמה וכמה
מיני חשך כמעט בלי שעור.

וכל קיומו בכל מיני נפילות חסו-שלום -
הוא על ידי ה'רצון' שנקרא (שם כ, כז):
"נר ה'", שכלול מבחינת "שבעת הנרות"
שמאיר בכל המדות הכלולים ב'שבעה',
לעלות מכל הנפילות, מחשך לאור גדול,
בבחינת: "כי שבע יפל צדיק וקם" וכו'.

ועקר 'קדשת הנשמה' ב'שדשה', שנקראת
בשביל-זה 'נר' - כי היא מאירה כמו
'נר' ממש, שמאיר בכל מיני חשך. וזה
בחינת "שבעת הנרות" - כי ה'נשמה'
כלולה מכל ה'שבע מדות', כידוע.

וזהו (בפ"ד ח, ב): "בהעלתך את הנרות, אל
מול פני המנורה יאירו שבעת
הנרות".

"בהעלותך את הנרות" - פשתרצה
להדליק ולהעלות ה'נרות
הקדושות', בחינת 'נפשות-ישראל', שיבערו
להשם-יתברך, ונרם יהיה הולך ומאיר בכל
מיני חשך.

"אל מול פני המנורה יאירו שבעת
הנרות". "פני המנורה" - זה בחינת
ה'צדיק' שהוא בחינת 'משה', שכל ה'מנורה
הטהורה' שהם 'כלל נשמות ישראל',
מאירים ממנו, כי "הוא שרש כלם" (לקוטי-
מוהר"ן ח"א לו, ב), ועל-כן נקרא "פני המנורה"
- כי 'פנים' לשון רצון'.

שיכוננו תמיד: להעלות ולקשר את
"שבעת הנרות", שהם כלל
הנשמות הכלולים ב'שבעה פתות', וכל
נשמה ונשמה כלולה מ'שבע מדות' -
שיעלה ויקשר כלם "אל מול פני המנורה",
שהוא ה'צדיק' בחינת 'משה', שמכניס 'תקף'
הרצון-דקדשה' בלב כל אחד, לבל יניח את
הרצון הטוב לעולם.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲלוּ וַיְדַלִּיקוּ וַיֵּאִירוּ, וְשׁוּם חֶשֶׁךְ לֹא יוּכַל לְהַחֲשִׁיךְ לָהֶם, כִּי נֵרָם לֹא תִכְבֶּה, כִּי מִקְשָׁרִים בְּהַ'צַּדִּיק' בְּחִינַת 'מִשָּׁה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מִשִּׁיחַ' שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו (בְּרַפְתְּ הַפְטָרָה): "כִּי בִשְׁם קֹדֶשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לֹא שֶׁלֹּא תִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד".

וְעַל-כֵּן הֵם בְּחִינַת "שִׁבְעַת הַנְּרוֹת" - כִּי צְרִיכִין לְהָאִיר בְּכָל מִינֵי חֶשֶׁךְ שֶׁכְּלוּלִים בְּ'שִׁבְעָה', שֶׁמִּשְׁם כָּל הַנְּפִילוֹת שֶׁבְּעוֹלָם חֲסִי-וְשָׁלוֹם, בְּבְחִינַת (מְשָׁלִי כד, ז): "כִּי שִׁבַע יַפּוֹל צַדִּיק וְקָם".

וּבְשִׁבְלִי-זֶה נִתְקַשָּׁה מִשָּׁה מְאֹד עַל 'מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְנַחוֹת כט), וּבִיּוֹתֵר מִבְּאֵר בְּמִדְרַשׁ-רַבָּה פְּרָשַׁת בְּהַעֲלֹתְךָ (בְּמִדְרַשׁ-רַבָּה טו, י): "שֶׁנִּתְקַשָּׁה בָּהּ מְאֹד. וְאִפְלוּ כְּשֶׁהֲשִׁי-יִתְבָּרַךְ גָּלָה לוֹ, חָזַר וְשָׁכַח מַעֲשֵׂיהָ כְּשִׁירָד. וְחָזַר וְעָלָה וְשָׁאֵל, וַיִּפְרַשׁ לוֹ. וְחָזַר וְשָׁכַח. וְכֵן כְּפֹה פְּעָמִים.

עַד שֶׁאָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: לֵךְ אֲצֵל בְּצַלְאֵל, וְהוּא יַעֲשֶׂה אוֹתָהּ וְכוּ'. וּמִיָּד עָשָׂה אוֹתָהּ בְּצַלְאֵל.

הַתְּחִיל תְּמָה וְאָמַר: 'אֲנִי, כְּפֹה פְּעָמִים הִרְאָה לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנִתְקַשִּׁיתִי לַעֲשׂוֹתָהּ, וְאִתָּה שֶׁלֹּא רָאִיתִי, עֲשִׂיתָ מִדַּעְתְּךָ; בְּצַלְאֵל - בְּצֵל אֵל' הֵייתָ עוֹמֵד כְּשֶׁהִרְאָה לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲשִׂיתָהּ?", עַד-כִּי-לְשׁוֹנוֹ.

וְכָל רוּאָה יִשְׁתוּמָם עַל הַמְּרָאָה הַזֹּאת: אֵיךְ יִתְכַּן שֶׁמִּשָּׁה לֹא יָדַע וְנִתְקַשָּׁה כְּפֹה פְּעָמִים עַל עֲשִׂיתָהּ, וּבְצַלְאֵל עָשָׂה אוֹתָהּ מִיָּד?

וְאִם מִחֲמַת שֶׁהִיָּה עוֹמֵד בְּצֵל אֵל' כְּשֶׁהִרְאָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִשָּׁה עֲשִׂיתָהּ - הֲלֹא מִשָּׁה בְּעַצְמוֹ בּוֹדָאֵי עֹמֵד שָׁמָּה, וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ לָמַד עִמּוֹ וְגָלָה לוֹ עֲשִׂיתָהּ פַּעַם אַחֵר פַּעַם, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן נִתְקַשָּׁה כְּל-כָּף. וּבְצַלְאֵל שֶׁעֹמֵד רַק מִצִּדּוֹ 'בְּצֵל אֵל', הִשִּׁיג לַעֲשׂוֹתָהּ מִיָּד. "אִם רַבִּי לֹא שָׁנָה, הֵיא מְנַלִּיָּה"?! (עַרוּבִין צב).

אֵךְ מָה שֶׁאִפְשָׁר לְהַבִּין בְּזֶה מְרַחֵק - אֲנִי מִחִיבִים לְחַתֵּר וּלְפַרֵשׁ דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל הַקְּדוֹשִׁים הָעֹמְקִים מְאֹד מְאֹד.

כִּי בּוֹדָאֵי: מִשָּׁה נִתְקַשָּׁה מְאֹד מְאֹד כְּפֹה פְּעָמִים בְּ'מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת לַעֲשׂוֹת כְּלֵי קְדוּשָׁה וְנִרְאָה כְּזֹאת, שֶׁיּוּכַל לְהָאִיר עַל-יְדֵה 'הָאֲרַת הַרְצוֹן דְּקֹדֶשׁ' בְּכָל יִשְׂרָאֵל, בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, בְּכָל מָה שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו כָּל יְמֵי חַיָּיו.

שֶׁבְּכָל מִינֵי חֶשֶׁךְ, וּבְכָל מִינֵי יְרִידוֹת וְנְפִילוֹת שֶׁיַּעֲבֹרוּ עָלָיו - בְּכָלם יִתְגַּבֵּר בְּ'תַקְוַת-הַרְצוֹן' שֶׁיֵּאִיר לוֹ, לַעֲלוֹת מִכָּלם.

כִּי בּוֹדָאֵי קֶשֶׁה מְאֹד לְהַשִּׁיג הַשְּׂגַת עֲשִׂית כְּלֵי נְפִלְאָה כְּזֹאת, בְּפָרֵט שֶׁכְּבָר רָאָה מִשָּׁה בְּעֵינָיו מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם - שֶׁאֲחֵרֵי כָּל הָאוֹתוֹת נִרְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִם יִשְׂרָאֵל בִּיצִיאַת-מִצְרַיִם וּקְרִיעַת יַם-סוּף וּמִתְנַתְּנוּרָה וְכוּ', אַחֲרֵי-כֵן עָשׂוּ מָה שֶׁעָשׂוּ. וְהַבִּין וְרָאָה: כְּפֹה וְכְפֹה קֶשֶׁה לְעִזֵּר לְבַעַל-בְּחִירָה!

עַל-כֵּן לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַשִּׁיג וּלְהַכְנִים בְּדַעְתּוֹ 'עֲשִׂית הַמְּנוּרָה', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'הָאֲרַת-הַרְצוֹן', בְּתַקוּנִים נְפִלְאִים כְּאֵלֶּה הַמְּרַמְזִים בְּ'שִׁבְעָה קַנֵּי הַמְּנוּרָה', וְ'אֶחָד'

עָשָׂר בַּפְּתוּרִים, וְיַתְשָׁעָה פְּרָחִים,
וְעֶשְׂרִים-וּשְׁנַיִם גְּבִיעִים.

שְׁכֶלֶם עוֹלִים 'אַרְבָּעִים-זֹתְשָׁעָה' - כְּנָגֵד
'אַרְבָּעִים-זֹתְשָׁעָה יְמֵי הַסְּפִירָה'
שֶׁעָבְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל, וְאַחֲרֵיכֵן קִבְּלוּ אֶת
הַתּוֹרָה בְּיוֹם הַחֲמִשִּׁים, כַּמְבָּאָר כְּלִזְזָה
בְּכֹונֶת־הָאֲרִיז"ל.

וּמוֹבָא: "שֶׁהוּא 'שֶׁרֶש־הַתּוֹרָה, בַּחֲנִינָת
'שֶׁעַר־הַחֲמִשִּׁים", "שֶׁלֹא הִשְׁיִגוּ
מִשָּׁה בַּחֲיִיו" (ראש־הַשָּׁנָה כא:), "רַק בַּעֲת
הַסְּתַלְקוֹתוֹ נִסְתַּלַּק לְשָׁם" (לקוטי־תּוֹרָה וְאַתְחַנֵּן).

כִּי שָׁם הוּא בַּחֲנִינָת דְּרַצוֹן־הַעֲלִיּוֹן, בַּחֲנִינָת
'רַצוֹן־שֶׁבְּרַצוֹנוֹת' - שְׁמִכְנִים 'תַּקָּה
הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה, בְּלֵב כָּל יִשְׂרָאֵל, שִׁיאִיר
לָהֶם בְּכָל מִינֵי חֲשָׁד וְכו', כַּנ"ל, וְעַל־כֵּן
נִתְקַשָּׁה עַל־זֶה מְאֹד.

אָבֵל 'בְּצַלְאֵל' שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת ה'תְּלִמִיד
הַהַגּוֹן' - הַבֵּין וְרָאָה: שְׁמָה שְׁנַתְקַשָּׁה
'מִשָּׁה' כְּלִכְפָּה, הוּא מַחֲמַת עֵצֶם עֲנוּתָנוֹתוֹ
הַגְּדוּלָּה, שֶׁהִיָּה "עָנּוּ מְאֹד" (בַּמִּדְבָּר יב ג), וְלֹא
רָצָה לְהַחֲזִיק טוֹבָה לְנַפְשׁוֹ.

וְעַל־כֵּן נִתְקַשָּׁה כְּלִכְפָּה, וְלֹא הַבֵּין: "אִיךָ
יַעֲשֶׂה מְנוּרָה בְּתַקוּנִים כְּאֵלוֹ,
שִׁיאִיר הַרְצוֹן לְנִצָּח"? - מַחֲמַת שֶׁהַבֵּין:
שֶׁהַדָּבָר תְּלוּי בּוֹ, שֶׁצָּרִיךְ שִׁיְהִיָּה נִכְלָל כְּלִכְפָּה
בְּרַצוֹן־הַעֲלִיּוֹן, עַד שִׁיּוּכַל לְהַכְנִים הַרְצוֹן'
לְנִצָּח, בְּכָל יִשְׂרָאֵל.

וְהוּא בַּעֲנוּתָנוֹתוֹ, לֹא הָיָה יָכֹול לְהַשְׁיִג:
'שִׁיְהִיָּה לוֹ בַּח פְּזָה' - עַל־כֵּן נִתְקַשָּׁה
מְאֹד מְאֹד עַל־זֶה.

אָבֵל 'בְּצַלְאֵל תְּלִמִידוֹ, הַבֵּין מִרְחוּק
'גְּדֹלַת רַבּוֹ מִשָּׁה' - שֶׁאֲדַרְבָּא: מַחֲמַת
עֲנוּתָנוֹתוֹ הַגְּדוּלָּה כְּלִכְפָּה, הוּא נִכְלָל בְּתַכְלִית

הַבְּטוּל בְּרַצוֹן־הַעֲלִיּוֹן, כִּי שָׁם אִי־אֶפְשָׁר
לְהַכְלִל בְּשִׁלְמוֹת, כִּי־אִם עַל־יְדֵי תַכְלִית
הַעֲנָוָה וְהַבְּטוּל כְּמוֹ מִשָּׁה.

עַל־כֵּן 'בְּצַלְאֵל, בַּחֲנִינָת ה'תְּלִמִיד' - הַשְּׁיִג
מִיָּד עֲשִׂיתָהּ, כִּי הוּא אָמַר: "אֲנִי
בְּטוּחַ בְּכַחוֹ שֶׁל זְקֵן, שֶׁהוּא מִשָּׁה רַבֵּנוּ,
שֶׁבּוֹדָאִי אַעֲשֶׂה אוֹתָהּ, וְאֶגְמַר אוֹתָהּ כְּרֵאוּי,
כִּי אֲנִי מֵאֲמִין בְּכַחוֹ שֶׁל רַבִּי, שֶׁבּוֹדָאִי יִגְמַר
וְיִגְמַר, וְיִכְנִים 'הָאֲרַת־הַרְצוֹן' בְּזֶה־הָעוֹלָם,
עַד שִׁיאִיר לָהֶם בְּכָל מִינֵי חֲשָׁד!"

כִּי ה'צַדִּיק־הָאֱמֶת' אֵינּוּ יָכוֹל לִידַע מַגְדֻלַּת
עֲצָמוֹ כְּלִכְפָּה, מַגְדֻל הַבְּטוּל וְהַעֲנָוָה שֶׁלוֹ
- כְּמוֹ שִׁיּוּכַל לְהַשְׁיִג מִרְחוּק, בַּחֲנִינָת
ה'תְּלִמִיד'.

כִּי הַבֵּין: שְׁמַחֲמַת זֶה בַּעֲצָמוֹ שְׁנַתְקַשָּׁה
כְּלִכְפָּה עַל עֲשִׂיתָהּ, שֶׁזֶה מַחֲמַת
'עֲנוּתָנוֹתוֹ' - עַל־יְדִי־זֶה דִּיקָא יִגְמַר ה'תְּקוּן
שֶׁל הַמְּנוּרָה הַנ"ל, שֶׁהוּא 'הָאֲרַת־הַרְצוֹן'.

וְעַל־כֵּן 'בְּצַלְאֵל' דִּיקָא, עָשָׂה אוֹתָהּ
כְּרֵאוּי, וְהַכְלִיל בְּכַחוֹ שֶׁל 'מִשָּׁה
רַבּוֹ, וְכַנ"ל.

ה.

(לקוטי־הַלְכוּת, קְרִיאַת־שְׁמַע ה, יט)

כָּל בַּחֲנִינָת 'הַתְּעוֹרְרוֹת שְׁלֵנוּ, הוּא רַק
כְּמִדְּלִיק נֵר, שִׁיאִינוּ עוֹשֶׂה כְּלוּם, רַק
שְׁלוֹקַח נֵר וּמִדְּלִיק בּוֹ גֵרוֹת אַחֲרִים לְאֻלְפִים
וְרַבְבוֹת כְּמוֹ שִׁירְצָה.

וּבַאֲמֶת: אִם לֹא הָיָה לוֹ אֵלּוֹ הַנֵּרוֹת אוֹ
הַדְּבָרִים שְׁמִדְּלִיקִין - בּוֹדָאִי לֹא
הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהַדְּלִיק אֲבָנִים וְעֶפֶר, וְכֵן אִם
לֹא הָיָה לוֹ נֵר לְהַדְּלִיק מִמֶּנּוּ אוֹ אֵיזָה דְּבָר
לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֵשׁ, בּוֹדָאִי גַם־כֵּן לֹא הָיָה
אֶפְשָׁר לוֹ לְהַדְּלִיק.

המנורה, וזה יהיה נחשב להתעוררות
שִׁלְנוּ, אֶף-עַל-פִּי שְׂבָאֵת הַכֹּל מֵאֲתוֹ
יִתְבָּרַךְ, כִּי "מִמֶּנּוּ הוּא מִתְחִיל, וְבוֹ הָיָה
מְסִים".

וְזֶהוּ בְּחִינַת מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה, שֶׁהִיא כְּלֵה
'מִקְשָׁה' - "עַד יִרְכָּה עַד פְּרָחָה
מִקְשָׁה הוּא" (במדבר ת, ד) - דְּהִינּוּ: שְׂכֵלָה
נְעִשִׂית מַעֲשֵׂת אַחַת, מֵרֵאשִׁי עַד סוּפָה, עִם
כָּל הַכְּפֹתוּרִים וְהַפְּרָחִים וְכוּ', הַכֹּל נַעֲשֶׂה
מִחֲתִיכָה אַחַת, "עַד שֶׁנִּתְקַשָּׁה מִשֶּׁה הִרְבָּה
אֵיךְ לַעֲשׂוֹתָהּ, וְאָמַר לוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ: הִטַּל
אֶת הָעֵשֶׂת לְתוֹךְ הָאֵשׁ, וְתֵצֵא הַמְּנוֹרָה"
(מנחות כט; במדבר רב טו, י).

הִינּוּ: שְׂכֵל הַמְּנוֹרָה, שֶׁהִיא 'כָּלֵל הָאֶרֶץ-
הַתּוֹרָה, הוּא רַק מִחֲתִיכָה אַחַת
מִיָּנִיָּה וְיָבִיָּה, שְׂבָאֵת נַעֲשִׂית מֵאֲלֵיהָ.

כִּי הָיָה בְּלָתִי אֶפְשָׁר לְאָדָם לַעֲשׂוֹתָהּ, כִּי
קָשָׁה וְכָבֵד לְהָאָדָם שִׁיתְעוֹרֵר וְיֵאִיר
מַעֲצָמוֹ, וְאֶף-עַל-פִּי־כֵן צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת
הַמְּנוֹרָה לְמַטָּה דִּיקָא.

וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת נִתְקַשָּׁה מִשֶּׁה הִרְבָּה עַל זֶה
- כִּי סוּד זֶה נֹגַע בְּשַׁעֲרֵי-
הַחַמְשִׁים, שְׂבָאֵת: הַכֹּל כְּאֶשֶׁר לְכֹל מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, וְאֶף-עַל-פִּי־כֵן צְרִיכִין רַק הַתְּעוֹרְרוֹת
וְרִצּוֹן וְתִשׁוּקָה אֶל הָאֵמַת, וְזֶה נִחְשָׁב
לְהַתְּעוֹרְרוֹת שְׁלָנוּ.

וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁרָאָה זְכַרְיָה סוּד הַגְּאֻלָּה
שְׁלֵמָה עַל-יְדֵי הַמְּנוֹרָה שֶׁרָאָה,
כְּמַבָּאָר שֵׁם בְּהַפְּטָרַת בְּהַעֲלוֹתְךָ וְשַׁבַּת חֲנֻכָּה,
שֶׁהוּא (זְכַרְיָה ד, ב): "רְאִיתִי מְנוֹרַת זָהָב כְּלֵה,
וְגִלָּה עַל רֵאשִׁי" וְכוּ'.

וְכָלֵל הָעֵנָן: שֶׁהַשֵּׁמֶן הָיָה נִמְשָׁךְ מֵאֲלֵיו
כְּמוֹ מַמְעִין, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "וְגִלָּה עַל

נִמְצָא: שֶׁהַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ, הָאֵשׁ
וְהַנֵּר, וְהַשֵּׁמֶן וְהַפְּתִילָה,
הַמְדֻלֵּק וְהַנְדֻלֵּק - הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאֶף-
עַל-פִּי־כֵן, אִם לֹא יַעֲשֶׂה הָאָדָם הַמַּעֲשֶׂה כָּל
שֶׁהוּא, לְקַח הַנֵּר וּלְהַדְלִיק בּוֹ אַחֲרִים, בּוֹדָאֵי
לֹא יִהְיוּ נִדְלָקִים מַעֲצָמָם.

כִּי כִּן בְּרָא הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ הַבְּרִיאָה, שֶׁהַכִּין
הַכֹּל כְּאֶשֶׁר לְכֹל בְּחֻכְמָתוֹ, וְאֶף-עַל-פִּי-
כֵן רוּצָה דוֹקָא, שֶׁאֲנַחְנוּ נַעֲשֶׂה וְנִגְמַר עַל-יְדֵי
'הַתְּעוֹרְרוֹתָנוּ מִלְּמַטָּה, אֶף-עַל-פִּי שְׂבָאֵת
הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ.

כִּי כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם אֶת הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ -
הוּא בְּבְחִינַת הַדְּלָקָה וְהָאֶרֶץ אִוֵּר
הַנְּשָׂמָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב בְּזִהְרֵי-הַקְּדוּשׁ (שְׁלַח
קסח): "אֲעֵא דְלֹא סְלִיק בֵּה נִוְרָא, מְבַטְשִׁין
לֵיה, גּוּפָא דְלֹא סְלִיק נְהוּרָא דְנִשְׁמַתָּא" וְכוּ'
[מְבַטְשִׁין לֵיה].

[תְּרַגּוּם: עֵץ שֶׁלֹא עוֹלָה בּוֹ הָאִוֵּר כְּשֶׁהַדְּלִיקוֹ אוֹתוֹ -
מְכַתְּשִׁים אוֹתוֹ, עַד שִׁיֵּאִיר. כְּמוֹ-כֵן גּוּף שֶׁלֹא עוֹלָה בּוֹ
'אוֹרֵי-הַנְּשָׂמָה' - כּוֹתְשִׁים אוֹתוֹ בְּיַסּוּרִים, עַד שֶׁיַּעֲלֶה בּוֹ
'אוֹרֵי-נִשְׁמַתוֹ'].

וְזֶה בְּחִינַת "נֵר הַמַּעֲרָבִי, שֶׁהוּא עֵדוּת
שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי מִמֶּנּוּ
הָיָה מִתְחִיל וְבוֹ הָיָה מְסִים" (מנחות פו):

הִינּוּ: שֶׁהַתְּחִלָּה וְהַסִּיּוּם, הַכֹּל מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ לְבַד, כִּי "נֵר הַמַּעֲרָבִי הָיָה
דוֹלֵק בְּנֶס" (יומא לט), וְעַל-כֵּן בּוֹדָאֵי הָיָה יָכוֹל
הוּא יִתְבָּרַךְ לְהַדְלִיק בְּעַצְמוֹ אֶת כָּל גֵּרוֹת
הַמְּנוֹרָה, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מנחות פו): "וְכִי
לְאוֹרָה הוּא צְרִיךְ" וְכוּ'.

אֵךְ צְנוּה לָנוּ וְהַזְהִיר מְאֹד עַל הַדְּלָקַת גֵּרוֹת
הַמְּנוֹרָה - לְהוֹרוֹת: שֶׁאֶף-עַל-פִּי
שֶׁהַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּנ"ל, אֶף-עַל-פִּי־כֵן אָנוּ
מְחִיבִים עַל כָּל פְּנִים לְהַדְלִיק אֶת גֵּרוֹת

ראשה", וכמו שפרש רש"י שם, וסיים שם:
 "לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי" וכו'.

הינו כל ענין הנ"ל: שעקר ה'תשובה'
 שהיא עקר הגאולה, הוא "לא בחיל
 ולא בכח כי אם ברוחי" וכו', כי הכל מאתו
 יתברך.

והעקר תלוי בבחינה הנ"ל - שגזפה
 שיהיה נמשך בחינת הארת
 שעריהחמשים' כנ"ל, ששם כלולים יחד
 בקשר אחד אתערוותאדלעלא'
 ואתערוותאדלתתא' - שזה זוכין על-ידי
 אמירת תהלים, והתבודדות ושיחה בינו
 לבין קונו' יתברך תמיד - יהיה איד שיהיה.

ואז אף-על-פי שיודע בעצמו שבודאי
 אינו יוצא ידי חובתו כלל - אף-על-
 פי-כן באמת זהו סוד נפלא שאי אפשר
 להשיג, כי נמשך מ'שעריהחמשים',
 שנמשך על 'שבעה קני המנורה', שהם
 כלולים כל אחד מ'שבעה', בחינת (שם):
 "שבעה ושבעה מוצקות" וכו'.

שכל-זה סוד "שבע שבתות תמימת"
 (ויקרא כג, טו), שסופרין קדם יום
 החמשים' שהוא 'שבועות'.

שכל-זה כלול ב'אמירת תהלים', שכולל
 כל ה'חמשים שערי-תשובה' -
 שהם תשובתנו אליו, ותשובתו אלינו, כולל
 כלם יחד, כי הכל אחד כנ"ל. ועל-ידי-זה
 תהיה הגאולה על-ידי משיח צדקנו שהוא
 דוד וכנ"ל. ועל-כן רמז הגאולה ב'מעשה
 המנורה, וכנ"ל.

ו.

(לקוטי-הלכות, בציעת-הפת, ה, כה)

"בהעלותך את הנרת, אל מול פני
 המנורה יאירו שבעת

הנרות" (במדבר ח, ב). הינו: שהזיור אהרן-
 הכהן' - "שעוסק לקרב ישראל להשם-
 יתברך" (אבות פ"א מ"ב), על-ידי שממשיך
 עליהם הארת הצדיק-האמת'.

"בהעלותך את הנרת" - פשתרצה
 להעלות ולהאיר את "שבעת
 הנרות", שהם בחינת 'כלל נשמות ישראל'.

"אל מול פני המנורה" - שהוא בחינת
 הצדיק-האמת', בחינת 'משה',
 שהוא בחינת "פני המנורה", פני התורה,
 כי הוא כלול מכל ה'שבעים-פנים לתורה',
 ועל-כן הוא יכול להאיר כל 'שרשי נשמות
 ישראל'.

ועל-כן הזהירו: "אל מול פני המנורה
 יאירו שבעת הנרות" - ש'כל
 הכתות שב'ישראל' שכלולים ב'שבע כתות'.

כלם "יאירו אל מול פני המנורה" -
 שכלם יכוננו דעתם אל הארת
 הצדיק-האמת' שממש מאיר נשמותיהם.

ז.

(לקוטי-הלכות, סימני-בהמה וחייה-טהורה, ד, ל - על-
 פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יז, ויהי הם מריקים טויהם')

"בהעלותך את הנרות, אל מול פני
 המנורה יאירו שבעת הנרות.

וזה מעשה המנורה מקשה זהב, עד ירכה
 עד פרוחה מקשה היא" (במדבר ח, ביד).

"אור המנורה" - זה בחינת 'אור הצדיק-
 האמת', שהוא עקר אור המאיר בכל
 העולמות, מכל שכן בעולם-הזה, וכל
 האורות שבעולם כלם נמשכין ממנו.

"פני המנורה" - זה בחינת 'הצדיק-
 האמת' הרב-האמת שבדור'.

"שבעת הנרות" - הם 'שאר הצדיקים-אמתיים' הנמשכים ממנו פענפים מאילן, שהם בחינת תלמידיו, כמובא בזהר-הקדוש (פנחס רנז): "לענין דבי שמעון בר יוחאי והחבריא".

לשון הזהר שם: "אתו אבהו, ורעיא מהימנא, ואהרו ודוד ושלמה, וברכו ליה, ואמרו ליה: אנת בוצינא קדישא, וחבריא דילך דאינון שית, לקבל אינון זי. ואנת בוצינא קדישא גר מערבי באמצע, דכל שית גרות נהרין מנה. בכל חד אתמר ביה, (משלי כ, טז): 'גר ה' נשמת אדם'. ורעיא מהימנא נהיר ביה, ואנת בחבריא דילך, וכלא חד, בלא פרוזא כלל. ומתמן ואילך מתפשטין ענפין לכל מארי חכמתא".

וזהיר הכתוב: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" - שבכל "שבעת הנרות", שהם בחינת 'כלליות כל הצדיקים שבדור' - כלם יהיה השתדלותם להאיר: "אל מול פני המנורה" - להמשיך אור הצדיק-האמת בעולם, שהוא היחיד בדורו, שהוא בחינת "נקדת-האמת שבין הצדיקים" (לקוטי-מוהר"ן ח"א סו, ד) - שהעקר להמשיך אורו בעולם, שעל-ידי-זה יתתקן הכל.

כי יש כמה צדיקים-אמתיים, וכלם אמת. אבל יש צדיק שהוא בחינת נקדת-האמת שבין הצדיקים" (שם), שהוא עקר עצם האמת, בחינת אבן טוב, שהוא עקר האור המאיר האמת בכל העולמות, וכל מי שצריך לקבל אמת צריך לקבל ממנו.

כי 'שאר כל הצדיקים, מכל-שכן 'שאר הכשרים והעולם' - כלם הם בחינת 'חלונות' אצלו וכו' (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ט; קיב).

כי ה'צדיק' בחינת 'נקדת-האמת' הנ"ל, הוא ממשיך 'אמת כזה' בעולם, שהוא

בחינת 'שרש תכלית האמת' - שעל-ידי-זה עקר 'בטול-השקר' בשרשו.

ועל-כן מזהיר הכתוב: שכל "שבעת הנרות יאירו אל מול פני המנורה" - שכל השתדלותם של כל הצדיקים והכשרים הכלולים ב"שבעת הנרות", שהם בחינת 'שבעת ימי הבנין' וכו'.

כלם יהיו עבודתם: "להאיר אל מול פני המנורה" - להמשיך אור פני המנורה בעולם, שהוא בחינת 'אור הצדיק', שהוא נקדת 'עצם האמת', שעל-ידו עקר 'בטול השקר' לגמרי עד קצה אחרון.

וזהו: "וזה מעשה המנרה מקשה זהב, עד ירכה עד פרוצה מקשה היא". ופרש רש"י: "שלא תעשנה איברים איברים על-ידי חבור, כי אם עשת של כפר זהב היתה" וכו'.

הינו: כי ה'מנורה' היתה בתכלית האחדות מחתיכה אחת - כי "אמת הוא אחד" (לקוטי-מוהר"ן ח"א נא; סו, ד; רנא). ואף-על-פי שיוצאין ממנה "כפתורים ופרחים וגביעים משקדים הרבה וירך ופרחים וקנים" - אף-על-פי-כן הכל נמשך מעשת זהב אחד.

כי עקר האמת, הוא אחד בתכלית האחדות. ואף-על-פי שמה'אמת' נמשכין התורה והמצוות וכל העולמות שיש בהם גונון ושנויים לאין מספר - אף-על-פי-כן בשרש הכל כלא אחד.

בחינת: "עד ירכה עד פרוצה מקשה היא" - שהכל מעשת אחד - כי כלא אחד, שזה עקר האמת שהוא אחד.

ת.

(אוצר-נחמני מז)

פעם-אחת התועדו בחדרו של רבנו ז"ל, מגדולי תלמידיו, והיו 'שבעה' במספר, ואלו הם:

(א) רבי שמעון ז"ל, תלמידו הראשון.

(ב) רבי אהרן ז"ל, הרב דברסלב.

(ג) הרב המקבל רבי יודל מדאשיב ז"ל.

(ד) הצדיק רבי שמואל אייזיק מדאשיב ז"ל.

(ה) תלמידו המבוק מוהרנ"ת ז"ל.

(ו) הרב רבי נפתלי מנעמרוז ז"ל.

(ז) והשביעי במדמה היה הרב רבי יצחק ז"ל חתן הרב הצדיק רבי יקותיאל הפגיד מטיריהאוויצע ז"ל, או הרב רבי ישעיה שלום ז"ל ממעדוועדיבקע בנו של רבי יודל ז"ל הנ"ל.

ורבנו ז"ל בהיותו נח על יצועו, נכנס אתם בשיחה עמוקה ונפלאה מאד, עד אשר קצרה בינתם מלהשיג עמק דבריו הקדושים, ורבנו ז"ל הרגיש זאת ברוח-קדשו, וענה ואמר להם:

"איר זענט דאך זיבן" - זייט מקיים (במדבר ח, ב): 'אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות' - וועט איר בעסער פארשטיין! [הרי אתם 'שבעה' - תקימו: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" - אז תבינו יותר טוב]. ורבנו ז"ל המשיך בדבריו. (מוכן על-פי לקוטי-הלכות הנ"ל).

ט.

(טובות-זכרונות ה)

מוהרנ"ת ז"ל נתקרב ובא לרבנו ז"ל, ב'פרשת נצבים', סוף אלו שנת תקס"ב.

וזה שבת-קדש, קדם ראשי-השנה היה, ששמע מוהרנ"ת הזמירות ו'אשת-חיל', פעם ראשונה מאדמו"ר ז"ל, שנתפעל מזה עד למדי על כל ימי חייו - כי נפל עליו על מוהרנ"ת אז בעת סעודת שבת-קדש של הלילה, מורא ופחד גדול וכו'.

ובפרט שבערב-שבת-קדש הזה עת הצהרים, נכנסו שניהם הרב נפתלי ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל לרבנו ז"ל, ודבר עמהם הרבה, ואז אמר להם רבנו ז"ל בזה-הלשון: "איך וועל אייך פירן גאר שוין אויף א נייעם וועג"! (כבר אוליך אתכם בדרך חדשה. חיי-מוהר"ן רסד; שצב).

ואחר-כך בהזמירות של "אזמר בשבחין" - היה רבנו ז"ל מתחיל כל חרוז, והמסובין של המקורבין היו גומרין החרוז.

וכשהגיע רבנו ז"ל להחרוז של: "נזמין לך השתא בפתורא חדתא" - היה מושך החרוז של אלו התבות: "נזמין לך" וכו', כמה פעמים. ונזכר מוהרנ"ת ז"ל: שהיום אמר להם: "שיוליכם בדרך חדש לגמרי"! - ונתלהבו המסבין.

ומוהרנ"ת ורבי נפתלי ענו: "ובמנרתא טבתא" - בקול גדול - "דנהרא על רישין"! - כי זה שיך מה שאמר להם מקדם בניסת שבת-קדש.

וכון מוהרנ"ת ז"ל: "במנרתא טבתא" - זה רבנו ז"ל, שיאיר להן מעתה בראשנו ובמוחינו. (עי' שם ובעוד מקומות המשך הספור הנפלא).

[אוצר-נחמני פא; שיח שרפי קדש ח"ב יט; החדש ח"ב תשפא: ספר רבי נפתלי: "שבשבת הראשונה שהיה אצל רבנו ז"ל ושמע ממנו את הנגון של

"אָזמר בשבֿחיו" - התלהב בדבקות נוראה כל־כֶּף, עד שֶקָשַׁר אֶת ראשוּ בַמִּטְפַּחַת, כִּי חָשַׁשׁ שֶמֶרֶב הַהִתְלַהְבוֹת שִׁקְדָה בְּתוֹכוֹ, יִפְגַּע מוֹחוֹ חֲסִי־שְׁלוֹם!"

"בְּשַׁעַת אֵיךְ הָאֵב גָּעַה־עֶרֶט פְּרִי־טֶאגֶּי־צוֹנֶאֱכֵט דַּעַם עֲדָשְׁטֵן מֵאֵל פּוֹן רַבִּי'ן זִינְגֶען דַּעַם 'אָזמר בשבֿחיו' - בֵּין אֵיךְ אַרִיין אֵין אַ מוֹרָא־דִינֶע הִתְלַהְבוֹת, מִיט אַזאַ דְּבִיקוֹת - אַז אֵיךְ הָאֵב גָּעִמוֹזֵט פֿאַרְבִּינְדֵן דַּעַם קֵאפּ מִיט אַ 'פֿאַטְשֵׁיילֶע'. אֵיךְ הָאֵב מוֹרָא גַע־הֵאָט, אַז דַּער קֵאפּ זֵאל מִיר נִישַׁט פֿלאַצן, פּוֹן דַּעַם בְּרַעַן מִיטן פֿלאַם וְוֵאָס הָאָט מִיר אִינגאַנצן אַרוֹמְגַענוּמַען. אֵיךְ בֵּין מִקְשׁ אַרִיִּים פּוֹן דִּי כְּלִים"!

(כְּשֶׁשְׁמַעְתִּי פַעַם הָרֵאשׁוֹנָה מֵרַבֵּנוּ ז"ל שֶׁזָּמַר "אָזמר בשבֿחיו" - נִכְנַסְתִּי לְהִתְלַהְבוֹת נוֹרָא וְדְבִיקוֹת כְּזֶה, שֶׁהִצְרַכְתִּי לְקַשֵּׁר רֵאשִׁי בַמִּטְפַּחַת - וְנִרְאֵתִי שְׂרָאשִׁי לֹא יִפְקַע מִהַתְבַּעֲרָה וְהַהִתְלַהְבוֹת שֶׁסָּבְבָה אוֹתִי. יִצְאָתִי מִקְשׁ מִהַכְּלִים).

וְעַל־כֵּן עָקַר אַחִיזַת ה'טְמֵאָה, הוּא מִבְּחִינַת 'שְׁמֵאלָא', כִּי 'שְׁמֵאל' הוּא בְּחִינַת ה'טְהָרָה, שְׁמֵשׁ עָקַר אַחִיזַת ה'טְמֵאָה' בְּנ"ל.

"וְהִבְדַּלְתָּ אֶת הַלְוִיִּים מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּים" (בַּמִּדְבָּר ח, יד)

יא.

(חֲיֵי־מוֹהַר"ן טַצְה)

וְכֵן 'יַעֲקֹב' הָיָה גַם־כֵּן עוֹסֵק בְּזֶה, לְקַרֵּב בְּנֵי־הַנְּעוּרִים לְהַשִּׁם־יְתֻבְּרָה, וְחִבֵּר בְּפֹה אֲלֵפִים סְפָרִים בְּעֵינָן הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, גְּזַמְאוֹת סְפָרִים, וְהוּא לָמַד עִם כָּל בְּנָיו דְּרַכֵּי הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הָיוּ כָּלֵם צַדִּיקִים.

אֵךְ אַף־עַל־פִּי־כֵן חָקַר בְּדַעְתּוֹ לְמִי לְמָסַר כָּל חֲכָמָתוֹ, עַד שֶׁמָּסַר כָּל חֲכָמָתוֹ לְלוֹי, וְלִכְלָם מָסַר רֵאשֵׁי־פָּרָקִים.

וְעַל־כֵּן 'שֶׁבֶט לְוִי' - הָיוּ דְבוּקִים וְחֲזָקִים בְּהָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה יוֹתֵר מִכָּלֵם, וְעַל־כֵּן "לֹא טָעוּ בְּעֵגְל" (שְׁמוֹת לֵב, כו; יוֹמָא סו; רַש"י בַּמִּדְבָּר א, מט; בַּמִּדְבָּר־רַבָּה א, יב), וְגַם "לֹא הָיָה עֲלֵיהֶם שׁוֹם עֲבוֹדַת מִצְרַיִם" (שְׁמוֹת־רַבָּה ה, טז) - כִּי הָיוּ חֲזָקִים בְּהָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה יוֹתֵר מִכָּלֵם.

"קַח אֶת הַלְוִיִּים מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטַהַרְתָּ אֹתָם" (בַּמִּדְבָּר ח, ו)

י.

(ח"א נא)

"עָקַר אַחִיזַת ה'טְמֵאָה, מִסְטָרָא דְשְׁמֵאלָא" (זַהַר בְּרֵאשִׁית מַח. וְעוֹד), כִּי ה'טְהָרָה' מְרַמְזֵת שֵׁישׁ 'טְמֵאָה', וְהוּא סִימָן שִׁישְׁתְּלִישַׁל עַד שִׁיְהִיָּה 'טְמֵאָה'.

וְעַל־כֵּן אֶפְשָׁר לְזַכֵּךְ וְלַהֲעֵלוֹת ה'טְמֵאָה' לְטְהָרָה, כִּי הִיא בְּעֵצְמָה נִשְׁתַּלְשְׁלָה מִטְהָרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יְחֻזְקָא לֵו, כח): "וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם."

נִמְצָא: שֶׁעָקַר אַחִיזַת ה'טְמֵאָה, מִבְּחִינַת ה'טְהָרָה' שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'בְּחִירָה'. וְה'טְהָרָה' הוּא בְּחִינַת 'שְׁמֵאל', בְּחִינַת 'לְוִי' (זַהַר קְרַח קַעוּ), בְּחִינַת "וְטַהַרְתָּ אֶת בְּנֵי לְוִי" (בַּמִּדְבָּר ח, ו - לְשׁוֹן הַפְּסוּק: "קַח אֶת הַלְוִיִּים וְכו') וְטַהַרְתָּ אֹתָם", וְלְוִי' הוּא בְּחִינַת 'שְׁמֵאל', כִּי דוּעַ.

"אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם, לָמָּה נִגְרַע לְבַלְתִּי הַקָּרִיב אֶת קֶרְבֶּן ה' בְּמַעַדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה טָמֵא לְנֶפֶשׁ אוֹ בְּדַרְךְ רַחֲקָה וְגו'. בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּאַרְבַּע־עֶשֶׂר יוֹם בֵּין הָעֲרֵבִים יַעֲשׂוּ אֹתוֹ" (במדבר ט, זי"א)

- ענין 'פסח שני' -

לרוץ למחר ולתקן אפלו כשהיינו טמאים ונזופים ובדרך רחוקה - ושיש תקנה בכל פעם שהצדיק יודיע לו תקונו

ואמר לאנשיו בזה הלשון: "איר דארפט זיך זיער יאגן, איר זאלט נאך קענען עפעס כאפן!" [אתם צריכים למחר מאד, שתוכלו עדין לחטף משהו].

יג.

(לקוטי הלכות, ברפת הפרות ה, טז - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ו, קרא את יהושע; ועל-פי ח"ב פח, יש דברים אבודים')

אלו האנשים שהיו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח (במדבר ט, ו), שבאו לשאל: "למה נגרע!" (שם) - תקנו בזה הרבה מאד - כי נתגלגל זכות על-ידם, שנתגלה על-ידי זה למשה דין פסח-שני, שהוא תקון גדול, בחינת 'המשכת דרך-התשובה'.

כי זה עקר שלמות התשובה: שאפלו כשרואה האדם את-עצמו שהוא רחוק מאד מהשם-יתברך, "וטמאתו עליו" ממעשיו הרעים - אף-על-פי-כן יחזק עצמו, ויבוא בקידה והכנעה לפני הצדיק האמת ולפני השם-יתברך, וישאל על נפשו כמו ששאלו אלו האנשים שהיו טמאים: "למה נגרע להקריב את קרבן ה'" וכו' (שם).

כמו-כן ישאל כל אחד על נפשו, אם יודע בעצמו טמאתו ממעשיו, שיבוא וישאל: "ואם נפשי מטמאה במעשי הרעים, אף-על-פי-כן למה אנרע להקריב קרבן ה' - דהינו להתקרב להשם-יתברך לעסק בתורה ולהתפלל" וכו'?! - שהוא בחינת 'קרבנות' - כי בודאי יש לו תקנה גם-כן להתקרב להשם-יתברך.

ואז בודאי ימצא לו השם-יתברך תקון, ויודיע להצדיק כמו שהודיע למשה תקון ה'פסח-שני, שהוא פליאה נשגבה.

יב.

(ח"א מט, בסוף)

ישיש כגבור לרוץ ארח" (תהלים יט, ו) - כי צריך 'התגברות' כדי לרוץ 'ארח' הנה שהיו יכולים לילך 'בזמן הזה שהיו ישראל נזופים" (יבמות עב.), ועכשו רצים במהירות גדול זה הדרך'.

אמר בפרוש ענין זה הנ"ל, לענין בני-אדם הזוכים לעשות 'תשובה' על העבר: שאף-על-פי שזוכים לתקן מה שעבר - אף-על-פי-כן, עדין היכן הוא אותו הזמן שהיו 'רחוקים' מהשם-יתברך, שהיו יכולים לעבד השם-יתברך באותו הזמן?!

ובודאי צריכים לתקן זאת - דהינו: להשלים ולמלא את העבודה שהיו יכולים לעבד השם-יתברך, בכל אותו העת שהיו 'נזופים' מלפניו יתברך ו'רחוקים' ממנו.

על-כן אחר שזוכין להתעורר לתשובה, צריכין זריזות גדול בעבודתו יתברך, ולרוץ מאד מאד! - כדי שיזכה על-ידי זריזות עבודתו, לתקן ולהשלים גם חסרון העבודה של הימים שעברו.

כי עכשו צריך לרוץ במהירות גדול, זה הדרך' שהיה יכול לילך בזמן שהיה רחוק' מהשם-יתברך.

בְּמוֹעֵדוֹ" - שְׁאִינוּ זֹכֶה לְעֵבֶד עֲבוּדָתוֹ
תָּמִיד כַּסֵּדֵר "בְּמוֹעֵדוֹ וּבְזִמְנוֹ" כְּרֹאֵי לְאִישׁ
יִשְׂרָאֵל.

אֶהְיֶה לְפָנֶיכֶם, אִם אֵינוּ מֵיֵאֵשׁ עֲצֻמוֹ
מִחֲמַת זֶה, וְהוֹלֵךְ אֶל
הַצְּדִיקֵהָאֲמֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מִשְׁה', לְדַרְשׁ
אֶת הַשֵּׁם, וְשׂוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ: "לָמָּה נִגְרַע
לְהִקְרִיב אֶת קָרְבַּן ה'" וכו'.

כִּי אֶהְיֶה לְפָנֶיךָ שְׁטִמְאָתִי אֶת נַפְשִׁי
וְנִתְרַחֲקֵתִי מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֶהְיֶה לְפָנֶיךָ
כֵּן אֲנִי שׂוֹאֵל עֲצָה וְתַחֲבוּלָה אִיךָ לְהִתְקַרֵּב
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ - כִּי בּוֹדְאֵי יֵשׁ עֲצָה גַם
בְּשִׁבְלֵי אִיךָ לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֶהְיֶה
עֲלֵפִי שְׁהִיִּתִי טָמֵא וּבְדַרְךָ רְחוּקָה
מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְאֲזִי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְלֵא רַחֲמִים עָלָיו,
וְזֹכֶה עַל־יְדֵי־זֶה לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה,
וְזֹכֶה עַל־יְדֵי־זֶה לְהוֹסִיף פְּרִשָׁה בַתּוֹרָה.

כִּי עַל־יְדֵי שְׂמִינֵי וּמְחַפְּשֵׁי: "אִיָּה
מְקוֹם כְּבוֹדוֹ" (קַדְשֵׁת כְּתוּר; זֶהר וְתַקְוִינֵי־זֶהר) -
שְׁעַל־יְדֵי־זֶה זֹכִיךְ לְבַחֲנֵת 'אִיָּה' שֶׁהוּא
'תַּכְלִית הָעֲלִיָּה' (לְקוּטֵי־מוֹהֲרָן ח"ב יב) - עַל־יְדֵי־
זֶה זֹכִיךְ אַחֲרֵי־כֵן לְהַמְשִׁיךְ מִשֵּׁם 'הַדּוֹשִׁי'
תּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קַבְלַת־הַתּוֹרָה',
שְׁנִמְשָׁךְ מִשֵּׁם מְבַחֲנֵת 'אִיָּה'.

שְׁזֶהוּ בְּחִינַת 'פְּרִשַׁת פְּסַח־שְׁנִי', שְׁנִתֵּן
דִּיקָא עַל־יְדֵי מִשְׁה, עַד שְׁשָׂאוּ
"לָמָּה נִגְרַע"?! - שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂאֵלָה
וּבְקִשָּׁה: "אִיָּה, אֵיפֹה מוֹצֵאִין עֲצָה לְהִתְקַרֵּב
לְכְבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׂרַחוּק מֵאֲתָנוּ מְאֹד"?! -
שְׁזֶהוּ בְּחִינַת: "אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ" - שְׁעַל־
יְדֵי־זֶה זֹכִיךְ לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה, שְׁמִשֵּׁם
מְקַבְּלִין הַתּוֹרָה.

כִּי עַקֵּר זְמַן הַפֶּסַח, הוּא רַק בְּשַׁעַת יְצִיאַת־
מִצְרַיִם - שְׂאֵז דְּלֵג הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל
הַקֶּץ וּגְאֻלָּם. וְאֵז עַקֵּר זְמַן הַקְּרִבַת הַפֶּסַח.

וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָא 'פֶּסַח', לְשׁוֹן 'פְּסִיחָה'
וְדְלוּג, שְׂדֵלֵג עַל הַקֶּץ - כִּי
הָאִיר עֲלֵיהֶם אֵז הָאָרֶה נִפְלְאָה. אֲבָל מִי
שְׁהִיָּה טָמֵא וְלֹא קָרַב הַפֶּסַח בְּמוֹעֵדוֹ, אִיךָ
יִזְכֶּה לְהִקְרִיב פֶּסַח עוֹד?!

אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמָיו גְּלָה הַסּוּד
לְמִשְׁה, עַל־יְדֵי 'שְׂאֵלַת הַטְּמָאִים'
דִּיקָא, וְהוֹדִיעַ לוֹ: "שֶׁהַטְּמָאִים יִקְרִיבוּ
'פֶּסַח־שְׁנִי' בְּאִיר בִּימֵי הַסְּפִירָה"!

וּבְזֶה הוֹרָה לָנוּ דְרָךְ הַתְּשׁוּבָה: "שְׂאִין
שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּל־" - כִּי אֶהְיֶה
עַל־פִּי שְׁעֵבֶר זְמַן שֶׁל עַקֵּר הַתְּקוּן, וְאֲנַחְנוּ
טְמָאִים בְּמַעֲשֵׂינוּ - עֲדִין יֵשׁ תְּקוּהָ אֲפִלוּ
שְׂלֵא בְּזִמְנוֹ.

כִּי יֵשׁ תְּקוּנִים נִפְלְאִים וְנַעֲלָמִים מְאֹד,
שְׁיִכּוּלִים לְתַקֵּן אוֹתָנוּ גַם עֵתָה וּבְכָל
יוֹם וַיּוֹם. וּבְלִבְד שְׂלֵא נִיֵּאֵשׁ עֲצֻמְנוּ מִצְעָקָה
וְתַפְלָה, לְשָׂאֵל בְּכָל־פְּעַם: "לָמָּה נִגְרַע
לְהִקְרִיב אֶת קָרְבַּן ה'"! - וְכֵן־ל'.

יד.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, גְּבִיַת־חֹבֵב־מֵהִיתוּמִים ג, יח - עַל־
פִּי לְקוּטֵי־מוֹהֲרָן ח"ב יב, 'אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ')

וְזֶה בְּחִינַת 'פֶּסַח־שְׁנִי' - שְׁמִצּוּהָ זֹו לֹא
נִתְּנָה עַל־יְדֵי מִשְׁה, עַד שְׁשָׂאוּ
הַטְּמָאִים (בַּמִּדְבָּר ט, ז): "לָמָּה נִגְרַע לְבִלְתִּי
הִקְרִיב אֶת קָרְבַּן ה'" וכו'.

הֵינּוּ: שְׁבִזָּה מְרַמְזִין: "שְׂאִין שׁוּם יְאוּשׁ
בְּעוֹלָם" - כִּי אֲפִלוּ "מִי שֶׁהוּא
טָמֵא, אוּ בְדַרְךָ רְחוּקָה" מְאֹד מֵהַשֵּׁם־
יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינוּ יִכּוּל "לְהִקְרִיב אֶת קָרְבַּן ה'

טו.

(שיח-טרפי-קדש ח"ה קנב)

ספר רבי ישראל וויינבערג ז"ל: שפעם כשבא לציון רבנו הקדוש, שמע את רבי נחמן מטולטשין ז"ל, שעומד וחוזר בין דברי תפלותיו ובקשותיו על התבות: "למה נגרע" - עם גגון הטעמים שעליה, בנעימה ובהתעוררות נפלאה, כמה וכמה פעמים ובהשתפכות-הנפש.

והוא על-פי המבאר בספר לקוטי-הלכות

(ברכת-הפרות ה, טז; גבית-חוב-מהיתומים ג, יח

- המובאים לעיל): ענין צעקת "למה נגרע".

"על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו" (במדבר ט, כ"ג)

טז.

(שיחות-הר"ן פה)

כשרואה אדם נסיעה' לפניו, אין לו להתעקש למנע מזה לישוב בביתו דוקא! - כי בכל-מקום שנוסע לשם, מתקן שם איזה דבר, רק שיזהר להיות שמור מן העברה חס-ושלום.

אבל כשהוא רק שמור מן העברה חס-ושלום - אזי כל אדם מתקן בכל מקום שהוא נוסע לשם, אפלו איש פשוט לגמרי.

כי בכל מקום שבא לשם, עושה שם בודאי איזה דבר שבקדשה על-כל-פנים, כי מתפלל שם, ואוכל שם ומברך על אכילתו לפניו ולאחריו, וכיוצא בזה.

כי בודאי איש ישראלי אפלו הפחות-שבפחותים, על-כל-פנים הוא עושה כמה דברים שבקדשה בכל מקום אשר הוא שם.

ועל-כן בודאי האדם מכרח מן השמים להיות שם באותו מקום דוקא, כדי שיתקן שם מה שהוא דיקא צריך לתקן שם.

על-כן הוא טובה לפניו מה שנגזמן לו נסיעה לשם, כי אולי יהיה מכרח לבוא לשם "בשלאות של ברזל", וכמו שאמרו רז"ל על 'יעקב אבינו' (שבת פט:).

ז.

(לקוטי-הלכות, ערובי-תחומין ה, יח - על-

פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקענו אמונה')

צריכין להמשיך בכל-פעם מחדש - רוחניות אלקות לתוך צמצומים חדשים (שם אות ג) - מחמת שנתקלקלו צמצומים הראשונים על-ידי חטא אדם-הראשון וכל הדורות.

ובשביל-זה צריכין 'דרכים וטלטולים' לילך ממקום למקום - כי עקר תכלית ושרש הצמצומים, היא הארץ הגשמי הזאת, ועל-כן פאן בארץ הזאת היא עקר 'שלמות האמונה', כי עקר האמונה היא בבחינת 'עשיה גשמית', ששם תכלית הצמצום.

ומחמת ש'שרש גדלת האמונה' נמשך מבחינת 'המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים' - על-כן צריכין 'דרכים וטלטולים', לילך ממקום זה למקום אחר ששם נקודה אחרת של הארץ, ששם מסגל לעשות 'צמצום חדש', כפי אותה הנקודה של הארץ שהולך עתה עליה.

וזה בחינת כל הנסיעות של ישראל שהלכו במדבר ארבעים שנה, והמשכן והארון הלך לפניהם, ו"על פי ה' יחנו, ועל פי ה' יסעו" (במדבר ט, כ"ג) - שהכל

הָיָה כְּפִי מֵה שֶׁהָיוּ צָרִיכִין בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם לְהַמְשִׁיךְ רֹחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים חֻדְשִׁים, בְּדִי לְגַלוֹת אֱלֻקוֹתוֹ לְהַמְשִׁיךְ אֲמוּנָה לְתַקֵּן חֻטָּא הָעֵגֶל.

וּכְמוֹ-כֵן צָרִיךְ שִׁיחֵיו כָּל הַדְּרָכִים וְהַנְּסִיעוֹת שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, "עַל-פִּי ה'" - "עַל-פִּי ה' יַחֲנֶה וְעַל-פִּי ה' יִסַּע" מִמְּקוֹם לְמְקוֹם - כְּפִי הַמְּשַׁכֵּת רֹחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל-פַּעַם, בְּדִי לְהַמְשִׁיךְ 'אֲמוּנָה'.

לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת הַנֶּ"ל, עֲרוּבֵי-תַחֲוִמִין ה', טז: עֲנִין הַמְּשַׁכֵּת רֹחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים לֹא פָּרַשׁ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל הֵיטֵב בְּאוּרוֹ, וְלִפִּי עֲנִיּוֹת-דְּעִתִּי פְּרוּשׁוֹ בְּפִשְׁטוֹת הוּא: כִּי עַל-יְדֵי כָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל הַתּוֹרָה, בְּפִרְט כְּשֶׁזֹּכִין לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה הַחֻדוּשִׁין-דְּאוּרֵיָתָא אֲמַתִּיִּים - עַל-יְדֵיָהּ מְמַשְׁכִּין רֹחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים, וְעַל-יְדֵיָהּ בּוֹרְאִין בְּרִיּוֹת רַבּוֹת וְנִפְלְאוֹת. (עֵינֶשֶׁם בְּפָנִים בְּאֵרִיכוֹת גְּדוֹל, נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת הַדְּבָר הַזֶּה שֶׁל הַמְּשַׁכֵּת רֹחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים).

– שָׂאָר עֲנִינֵי נְסִיעוֹת וְטִלְטוּלִים –
נִמְצְאִים בְּפִרְשַׁת "אֵלֶּה מִסְּעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"

"וּבִיּוֹם שִׁמְחַתְּכֶם" (בַּמִּדְבָּר י, י)
– הָעֲנִין לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת-קֹדֶשׁ –

"וּבִיּוֹם שִׁמְחַתְּכֶם" – אֵלֶּה שַׁבָּתוֹת. (סְפָרֵי בַּהֲעֻלוֹתְךָ יט)

יח.

(ח"ב יז)

צָרִיךְ לְזַהֵר מְאֹד: לְהֵיוֹת שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב בַּשַּׁבָּת!

כִּי מַעְלוֹת וּקְדוּשׁוֹת שַׁבָּת, גְּדוֹלָה וִיקָרָה מְאֹד, כַּמּוּבָא, וּבְפִרְט בְּ"רֵאשִׁית-חֻכְמָה" בְּשַׁעֲרֵי-הַקְּדוּשָׁה בַּתְּחִלָּתוֹ, עֵינֶשֶׁם.

וְרֵאוּנִי וְנִכּוֹן לְלַמֵּד בְּ"רֵאשִׁית-חֻכְמָה" בְּשַׁעַר הַנֶּ"ל, וְלִשְׂוֹם לָבוֹ הֵיטֵב עַל

כָּל הַדְּבָרִים הַנִּמְאָרִים שֶׁם בְּעֵינֵינוּ קֹדֶשֶׁת וּמַעְלוֹת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ.

כִּי יֵשׁ שָׁם בְּכֹה דְבָרִים פְּרֻטִיִּים יְקָרִים מִקְדָּשֶׁת וּמַעְלוֹת שַׁבָּת. כִּי כָּל עֲנִין וּמַעְלָה הַנִּמְאָר שָׁם עַל שַׁבָּת, הוּא דְבָר בְּפָנֵי-עַצְמוֹ.

וְהֵבֵן שָׁם הֵיטֵב - בְּדִי שִׁיתְלַהֵב לָבוֹ לְקַבֵּל שַׁבָּת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְעִצּוּמָה כְּרֵאוּנִי.

וְעַל-יְדֵי-זֶה ה' יִרְאֶה בְּשִׂלְמוֹת, דְּהֵינּוּ עִם דְּעַת'.

כִּי בָּחַל - אֶפְשָׁר שִׁיחֵיהַ ה' יִרְאֶה עִם 'כְּסִילוֹת' וְכוּ'. וְעַקֵּר ה' כְּסִילוֹת, הוּא מַחְמַת ה' שְׁעֵבוּד' שֵׁישׁ בָּחַל, כִּי עַל-יְדֵי ה' שְׁעֵבוּד' אֵין ה' דְּעַת' שְׁלֹם וְכוּ'. כִּי עַל-יְדֵי 'שְׁעֵבוּד' וְגַלוֹת, ה' דְּעַת' מְבַלְבֵּל.

אַבָּל בַּשַּׁבָּת - הוּא 'חֲרוּת', וְכִשְׁיֵשׁ 'חֲרוּת' וְאֵין 'שְׁעֵבוּד' וְגַלוֹת, אֵזִי ה' דְּעַת' שְׁלֵם.

וְעַקֵּר ה' חֲרוּת, עַל-יְדֵי ה' תַּעֲנוּג' וְה' שִׂמְחָה' שֶׁל 'שַׁבָּת', בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה נח, יד): "אֵז תַּתְּעַנֵּג עַל ה'", הַנִּמְאָר בַּשַּׁבָּת'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה 'חֲרוּת', בְּבַחֲינַת (שָׁם נח, יב): "כִּי בְּשִׂמְחָה תִּצְאוּ" - שְׁעַל-יְדֵי 'שִׂמְחָה', יוֹצֵאִין ל' חֲרוּת' וְכוּ'.

וְהַכֹּלֵל: שֶׁצָּרִיךְ לְנַהֵג 'שִׂמְחָה גְּדוֹלָה' בַּשַּׁבָּת-קֹדֶשׁ, וְלִבְלִי לְהִרְאוֹת שׂוֹם עַצְבוֹת וּדְאָגָה כָּלֵל.

רַק לְהַתְּעַנֵּג עַל הַשֵּׁם, וְלְהִרְבּוֹת בַּתַּעֲנוּגִי-שַׁבָּת, בְּכָל מֵינֵי תַּעֲנוּג, הֵן 'אֲכִילָה' וְשַׁתִּיָּה, הֵן 'מְלַבּוּשִׁים' - כְּפִי מַה שֶׁיִּכּוֹל.

ואחר-כך אמר לי: "עתה יהא לך ממה להיות במרה-שחורה!"

בִּנְתָנוּ: "כי מאחר שהוכיח אותי הרבה להיות בשמחה בשבת, יכול להיות שאהיה חס־ושלום במרה-שחורה ביותר, מזה בעצמו, מחמת שצריכין להיות בשמחה בשבת, ואיני זוכה לזה!"

ובאמת פון מאד למחשבתי בזה - כי תכף בעת אמירתו כל הנ"ל, התחיל לעלות על מחשבתי דאגות: "איך זוכין לשמחה בשבת!"

ובזה שאמר דבוריו הקדושים האלו: "עתה יהיה לך" וכו'! - בזה נחם וחזק אותי הרבה: "שעל-כל-פנים לא יהיה לי מרה-שחורה, מזה בעצמו שאני מחייב לשמח בשבת", וכפ"ל.

גם בעת שהיה מרבה להוכיח אותי על-זה להיות שמח בשבת - אז עניתני ואמרתני: "אני חפץ ורוצה מאד להיות בשמחה בשבת!"

וכוננתי ה"ה: "אם איני זוכה לשמחה בשבת, על-כל-פנים אני רוצה מאד להיות בשמחה!"

וכבר שמעתי הרבה מפני, מצדל מעלת הרצון והכפופין וכו'.

ענה ואמר להעולם: "השמעתם מה שהוא אומר? - היטב אשר דבר!"

גם הוכיח אותנו אז: "לזמר זמירות בשבת הרבה, ולבלי להסתכל על שום מונע מאיזה בני-אדם היושבים על השלחן, שנדמה לו שאין רצונם בזה! - רק להתחזק לזמר זמירות בשמחה, ולהנהיג השלחן כל

כי 'אכילת שבת' - היא 'פלה רוחניות', 'כלו קדש', ועולה למקום-אחר לגמרי מן 'אכילת הל', כמבאר במקום-אחר (לקוטי-מוהר"ן ח"א נז; ח"א רעז).

יט.

(שיחות-הר"ן קנה - שיף לח"ב יז הנ"ל)

כִּלְזָה (התורה ח"ב יז הנ"ל, צריך לזהר מאד להיות בשמחה בשבת) אמר בליל שבת-קדש.

ובתחלה שאל אותי: "האתה שמח בשבת"?! - השבתי: "אני לפעמים נתעורר עלי איזה 'יראה' בשבת, שקורין: 'פרום'!" - ואמרתני לו בזו-הלשון: "איך בין אמאל פרום!" - והשיב: "לא כף הוא, העקר הוא שמחה!"

ואז הוכיח אותי הרבה להיות בשמחה דיקא בשבת.

ואז אמר כל הענין הנדפס (ח"ב יז הנ"ל) מענין מעלת השמחה בשבת. ונכלל שם: שגם ה'יראה', עקר עלייתה על ידי ה'שמחה של שבת' דיקא. הינו: שעקר הוא רק ה'שמחה בשבת', ואז דיקא עולה ה'יראה' שהוא בחינת מה שקורין 'פרום'.

והאריך הרבה בשיחה הקדושה הזאת, והוכיח אותנו, ואותי ביותר: "להתגבר להיות שמח וטוב-לב בשבת, ולהרבות בתענוגי שבת" וכו', כנדפס שם.

ואמר: הלא "כל הוצאותיו של אדם קצובין, חוץ מהוצאות שבתות ויום-טוב" וכו' (ביצה טז).

ואמר: "הלא גם 'בעל-הבית פשוט', הוא שמח בשבת בהדגים והזופיץא [מלבוש חשוב] שלו!"

יום השבת בשמחה גדולה, כי עקר הוא השמחה בשבת".

נ.

(שיחות הר"ן רנד)

לְעַנְיָן קְדֻשַׁת שַׁבָּת, אָמַר: שִׁשְׁשֵׁי שָׁבָת דוֹמָה, כְּמוֹ שִׁשְׁשֵׁי חֲתָנָה גְדוּלָה מְאֹד, וְשִׁמְחִים וּמְרַקְדִים שָׁם הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, בְּשִׂמְחָה וְחֵדוּה גְדוּלָה. וְעוֹמֵד אֶחָד, וּמְלַבֵּישׁ עֲצָמוֹ בְּבִגְדָיו הַיְקָרִים, וְרֵץ מְהֵרָה וְרוֹצֵה לְכַנֵּס וּלְשַׁמַּח שָׁם.

אָבֵל צְרִיכִים זְכוּיָה, שְׂיוֹכֵל לְרֵאוֹתוֹ מִן הַחֲרָפִים, מִתּוֹךְ סֵדֵק קָטָן, שְׂקוּרִין: שְׂפִאֲרִינְעִי'.

"מחנה בני דן מאסף לכל המחנות" (במדבר י, כה)

נא.

(ח"א נו, ה)

בַּנֶּגֶד 'מְלָכוֹת-דְּקַדְשָׁה' יֵשׁ 'מְלָכוֹת-הַרְשָׁעָה', הֵינּוּ: 'מְלָכוֹת הַמֶּן-עַמְלֵק' - וְ"זֶה לְעַמַּת זֶה" (קהלת ז, יד).

כִּי 'מְלָכוֹת-דְּקַדְשָׁה' הוּא בְּחִינַת (במדבר י, כה): "מְאִסָּף לְכָל הַמַּחֲנוֹת", כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (קהלת יב, יג): "סוּף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹקִים יֵרָא", זֶה בְּחִינַת 'מְלָכוֹת', כְּמָה שְׂכַתוֹב (אבות פ"ג מ"ב): "אֲלֻמְלָא מוֹרְאָה שְׁל מְלָכוֹת".

הֵינּוּ: שְׁמֵי מְלָכוֹת-דְּקַדְשָׁה הֵיא בְּחִינַת "סוּף דָּבָר", בְּחִינַת "מְאִסָּף לְכָל הַמַּחֲנוֹת" דְּקַדְשָׁה, בְּחִינַת "מַחֲנֵה דָן שֶׁהוּא מְאִסָּף לְכָל הַמַּחֲנוֹת" (במדבר שם), כִּי "דִּינָא דְּמְלָכוֹתָא דִּינָא" (גטין י: ועוד).

וְ'מְלָכוֹת דְּסִטְרָא-אַחָרָא' הוּא 'מְאִסָּף מְמוּזָן', כִּי מַחֲמַת שֶׁהוּא יֵרָא שְׁלֵא יוֹצִיאוּ בְּלַעוּ מִפִּיּו, ה'נִיצוּצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת' שִׁישׁ אֲצֻלוּ - עַל-כֵּן מִתְגַּבֵּר וּמְאִסָּף 'מְמוּזָן', שֶׁהֵם 'נִיצוּצֵי-הַקְּדוּשָׁה'. וְזֶה בְּחִינַת 'תְּאוֹת-עֲשִׂירוֹת', שֶׁהֵיא בְּחִינַת 'מְלָכוֹת'.

וְעַל-כֵּן 'עַמְלֵק' שֶׁהוּא 'מְלָכוֹת-הַרְשָׁעָה', רוֹדֵף 'מַחֲנֵה דָן' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מְלָכוֹת-דְּקַדְשָׁה', כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (דְּבָרִים כה, יח): "וַיִּזְנֵב בָּהּ וְכוּ' וְלֹא יֵרָא אֱלֹקִים", דְּהֵינּוּ: בְּעַת שְׂאִין לָהֶם כַּח 'מְלָכוֹת-דְּקַדְשָׁה', שֶׁהֵיא בְּחִינַת 'יֵרָא אֱלֹקִים'.

כִּי 'מְלָכוֹת הַמֶּן-עַמְלֵק' 'מְלָכוֹת-הַרְשָׁעָה', הוּא 'הַפּוֹךְ מְלָכוֹת-דְּקַדְשָׁה', בְּחִינַת "מְאִסָּף לְכָל הַמַּחֲנוֹת" דְּקַדְשָׁה - שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מְאִסָּף מְמוּזָן' - כִּי מִתְגַּבֵּר בְּ'תְאוֹת-מְמוּזָן', כְּדִי לְתַפֵּס כָּל ה'נִיצוּצוֹת-הַקְּדוּשָׁה'.

אֵךְ אַף-עַל-פִּי-כֵן אֵינּוּ מוֹעִיל לוֹ כְּלָל - כִּי יֵשׁ כַּח בְּ'מְלָכוֹת-דְּקַדְשָׁה' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מְרַדְּכִי', לְהוֹצִיא מֵאֲתוֹ כָּל הַמְּמוּזָן וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּלַע.

"וַעֲנַן ה' עליהם יומם" (במדבר י, לד)

שְׂבָעָה עֲנַנִּים כְּתוּבִים בְּמִסְעֵיהֶם וְכוּ'. (רש"י)
 "וַעֲנַן ה' עליהם יומם" - מִכָּאן אָמְרוּ ז' עֲנַנִּים הֵם. א. "וַעֲנַן ה' לָהֶם יוֹמָם" (במדבר י, לד). ב. "וַעֲנַנְךָ עִמָּד עֲלֵהֶם" (שם יד, ד). ג. "וַבַּעֲמֹד עָנַן אֲתָה הֵלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם" (שם שם, יד). ד. "וַיִּבְהַרְרֵךְ הָעֲנַן" (שם ט, יט). ה. "וַיִּבְהַעֲלוֹת הָעֲנַן" (שמות מ, לו). ו. "וְאֵם לֹא יַעֲלֶה הָעֲנַן" (שם שם, לו). ז. "כִּי עָנַן ה' עַל הַמִּשְׁכָּן" (שם שם, לח).
 ז' עֲנַנִּים הֵיוּ: ד' מֵאַרְבָּעָה רוּחוֹת; וְאַחַת לְמַעְלָה; וְאַחַת לְמַטָּה; וְאַחַת מִלְּפָנֵיהֶם, הַגְּבוּהָ מִנְּמִיכּוֹ, וְהַנְּמוּף מִגְּבִיָּהוּ, וּמְכַבֵּד אֶת הַנְּחָשִׁים וְאֶת הַעֲקוּרִים וּמְכַבֵּד וּמְרַבֵּץ לִפְנֵיהֶם. (ספרי בהעלותך כה)

כב.

(ח"א כא, אב-ג'ד)

יש 'שכל' שבא לאדם בלא שום 'הקדמה', אלא על-ידי 'שפע אלקי'.

ואי-אפשר לבוא לזה, אלא שיקדש את "שבעת הנרות" (במדבר ח, ב),

כי "פה, ותרין נקבא הטמא, ותרין עינין, ותרין אדנין" (תקוני-זהר יג): הם בחינת

"שבעת הנרות" (במדבר ח, ב), ו"מנרתא דא רישא" (תקוני-זהר שם), הינו ה'מח', ו"פני

המנורה" (במדבר שם) הינו 'שפע אלקי' הנ"ל. (עין לעיל בפסוק: "בהעלותך את הנרות").

ו'שפע-אלקי' הזאת - הוא בחינת ס'פה, רוח-הקדש'. ובא

על-ידי "שבעה עננים" - הינו: בחינת "שבעת הנרות", שעל-ידם האדם משיג

"פני המנורה".

וזה שאמרו חז"ל (ספח יא): "מנין שאין מסככין אלא בדבר שאין מקבל

טמאה ובדבר שגודלו מן הארץ, שנאמר (בראשית ב, ו): 'ואד יעלה מן הארץ וכו'".

"ואד" - הן הן אלו העננים הנ"ל, והן בחינת קדש', ו'גדליו מן הארץ' -

כי צריך המקבל הזה להיות 'חכם', כי הקדוש-ברוך-הוא "יהב חכמתא לחכימין"

(דניאל ב, כא), בבחינת (שמות לא, ו): "ובלב כל חכם לב נתתי חכמה".

וזה בחינת (במדבר יב, יד): "ואביה ירק ירק בפניה, הלא תכלם שבעת ימים" -

הינו: בחינת "שבעה עננים" הנ"ל שעל-ידם מאיר "פני המנורה" וכו'.

ו'מרים' שפגמה בכבוד 'משה' שהוא בחינת 'שפע אלקי', ופגמה

בבחינת "שבעת הנרות" שהיה בו - בשביל-לזה נצטרעה - "דא סגירו דנהורא-עלאה" (זהר תזריע מט:), הינו: 'אור-הפנים', וכתב בזה (במדבר שם, טו): "תפגור מחוץ למחנה שבעת ימים".

"ויהי בנסע הארץ, ויאמר משה קומה ה' ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך. ובנחה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל" (במדבר י, לו-לז)

כג.

(לקוטי-הלכות, פקדון וארבעה-שומרים ה, כ"א - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

ה'ארוץ-הקדוש' נסע לפניהם, עם הפתנים והלוויים

שסביביו, וכל ישראל נסעו אחריו, ודבקו מחשבתם בהארוץ והלוחות, "אתר דכל

רעותין תקועין תמן" (זהר ויקהל ריג: פקודי רמד:), ונכללו בשעת נסיעתם בבחינת

'קדשי-קדשים, בחינת "לחת האבן" (שמות כד, יב), שהוא ה'ארוץ' שנסע לפניהם.

ועל-כן "היה הארון מקדים לפניהם" (במדבר י, לג; בבא-בבבא יד), כי על-ידו

עקר תקון הנסיעות. ועל-ידי-זה זכו: שנעשו מכל הנסיעות שלהם 'ספר-תורה' -

כי נכללו כל המקומות של נסיעתם, בה'תורה', בבחינת 'קדשי-קדשים'.

ועתה תבין ותראה נפלאות: שזהו בחינת מה שאמרו חז"ל (שבת קטו:):

"ש'ויהי בנסע הארץ' (במדבר י, לה), נחשב לספר מיחד בפני עצמו".

והוא פלא מאד: מדוע זאת הפרשה הקטנה תהיה נחשבת יותר לספר

אחד מספרי-התורה, יותר משאר כל

שְׁנַכְלִיךְ כָּל הַנַּפְשׁוֹת, בְּחֶכֶם-הַכּוֹלֵל,
בְּשִׂכְלֵ-הַכּוֹלֵל.

"וַיְהִי הָעַם כְּמִתְאַוְנִים רַע בְּאָזְנֵי ה'" (במדבר יא, א)

אין 'מתאווננים' אלא לשון 'עלילה', מבקשים 'עלילה' האידך לפרש מאחרי המקום. (רש"י)

נד.

(לקוטי הלכות, פסח ט, כא - על-פי לקוטי-
מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחקם ינהגם')

כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם צָרִיד: לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן לְבָלִי
לִילֵךְ אַחֵר תְּאוֹזְתִיו בְּהִתֵּר אוֹ בְּאִסּוּר
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ-כֵן צָרִיד: לְהִתְחַזֵּק לַעֲמֹד
בְּנִסְיוֹן אִם כָּבֵד נִכְשָׁל בְּמָה שֶׁנִּכְשָׁל חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם, לְבָל יִפֹּל עַל-יַדֵּי-זֶה כָּלְלֵ!

כִּי כָּל הַנְּפִילוֹת שֶׁנּוֹפֵל, הוּא רַק מְעַשֵּׂי
בְּעַל-דְּבָר, שְׂרוּצָה לְלַכְדוֹ בְּרִשְׁתּוֹ חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם עַל-יַדֵּי זֶה דּוֹקָא.

וּכְבָּר דְּבַרְנוּ מִזֶּה: שְׂמָה שֶׁנִּמְצְאִים הַרְבֵּה
נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וְאוֹמְרִים: שְׂאִי-
אֶפְשֶׁר לָהֶם לִילֵךְ בְּדַרְדְּרֵי-הַיִּשָּׁר עוֹד - זֶהוּ רַק
מַחֲמַת תְּאוֹתָם וַיִּצְרֶם-הָרַע, שֶׁמִּבְקָשִׁים
תּוֹאֲנָה וְעַלִּילָה לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם, בְּחִינַת
(במדבר יא, א): **"וַיְהִיו הָעַם כְּמִתְאַוְנִים,"**
שֶׁפָּרֵשׁ רַש"י: **"מִבְּקָשִׁים עַלִּילָה לְפָרֵשׁ
מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם."**

כִּי כָּל אָדָם: **"יֵצֵר לְבוֹ רַע מִנְּעוּרָיו"**
(בראשית ח, כא), אִךְ מַחֲמַת 'אִימַת-הָעֵנֶשׁ'
הוּא מִתְגַּבֵּר בְּכַל-פַּעַם לְכַבֵּשׁ תְּאוֹתָו, אִךְ
"אִזִּי לֹא מִיִּצְרוֹ, אִזִּי לֹא מִיִּצְרוֹ" (ברכות סא.
ערובין יח.) - עַל-כֵּן הוּא מִבְּקָשׁ תּוֹאֲנָה
וְעַלִּילָה לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם,
כְּדִי שְׂיוּכַל לִילֵךְ אַחֲרֵי תְּאוֹזְתִיו הָרַעוֹת חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם.

פְּרִשְׁיֹת הַתּוֹרָה שֵׁישׁ בָּהֶם מִצּוֹת רַבּוֹת? -
וְהֲלֹא גַם 'עֲשֶׂר־הַדְּבָרוֹת' אֵינָם נְחָשְׁבִים
לְסִפּוֹר בְּפָנֵי-עֲצָמוֹ, רַק הֵם נִכְלָלִים בְּסִפּוֹר
שְׁמוֹת אוֹ דְּבָרִים!?

אִךְ - כִּי כָּל הַתּוֹרָה כְּלוּלָה בְּ'אִמּוֹנַת-
חֲכָמִים' שֶׁזָּכוּ לְתַקֵּן עַל-יַדֵּי נְסִיעָתָם
דִּיקָא, עַל-יַדֵּי שֶׁנִּסְעוּ אַחֲרֵי הָאָרוֹן שֶׁהִלָּךְ
לְפָנֵיהֶם וְכוּ', שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה נִתּוֹסְפוּ סְפָרִים
הַרְבֵּה. וְעַל-כֵּן בְּכָל הַמָּקוֹמוֹת שֶׁבָּאוּ לְשָׂם,
קִבְּלוּ שֵׁם תּוֹרָה הַרְבֵּה. וְעַל-כֵּן נַעֲשׂוּ
מִהַנְּסִיעוֹת בְּעֲצָמָם 'סְפָר־תּוֹרָה'.

וְעַל-כֵּן נִחְשַׁב "וַיְהִי בְּנִסְעַת הָאָרוֹן" לְסִפּוֹר
מִיָּחָד - כִּי כָּל הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בָּזֶה,
דִּהְיִנוּ בְּ'אִמּוֹנַת-חֲכָמִים' שֶׁזָּכוּ עַל-יַדֵּי
הַנְּסִיעוֹת (עֵין בְּפָנִים). וְעַל-כֵּן "פְּרִשְׁתָּ וַיְהִי
בְּנִסְעַת הָאָרוֹן, הוּא סִפּוֹר בְּפָנֵי-עֲצָמוֹ," כִּי עַל-
יַדֵּי הַנְּסִיעוֹת' שֶׁהוּא 'תַּקּוּן אִמּוֹנַת-חֲכָמִים',
נַעֲשֶׂה 'סִפּוֹר'.

וְזֶהוּ (שם): "וַיְהִי בְּנִסְעַת הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה קוֹמָה ה' וַיַּפְּצוּ אוֹיְבֵיךָ" וְכוּ' -
כִּי אַז בְּשַׁעַת הַנְּסִיעָה, צְרִיכִין בְּנַח הָאָרוֹן-
הַקְּדוֹשׁ, לְהַכְנִיעַ וּלְהַפְּיץ אֶת הָאוֹיְבִים
וְהַשּׁוֹנְאִים הַיּוֹנְקִים מִהַצְּמֻצּוּמִים וְהַדִּינִים
הַבָּאִים מִהַמְּצָרִים, שֶׁיִּתְבַּטְּלוּ כָּלָם עַל-יַדֵּי
שֶׁיִּכְלָלוּ בְּ"לוֹחֹת הָאֶבֶן" שֶׁבְּאָרוֹן.

וְזֶהוּ (שם שם, לז): "וּבִנְחוּחַ יֹאמֶר שׁוּבָה ה'
רַבּוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל" - זֶה בְּחִינַת
'כְּלָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל' בְּאַהֲבָה וְאַחֲדוּת, בְּחִינַת (זוֹרֵר
נְשֵׂא אֲדָרָא-רַבָּא קַח). "אֲנִן בְּחִבִּיבוּתָא תְּלִיא."

הֵינּוּ: פְּשִׁמַת-קַבְּצִין יָחַד רַבּוֹת וְאֶלְפִים
מִיִּשְׂרָאֵל, אִז עַקֵּר הַתַּקּוּן וְהַמְּנוּחָה
וְהַמְּרֻגָּע - בְּחִינַת "שׁוּבָה ה' רַבּוֹת אֶלְפֵי
יִשְׂרָאֵל" - בְּחִינַת "אֲנִן בְּחִבִּיבוּתָא תְּלִיא" -

וְהֵעֲלִיחוֹת וְהִתְוַאֲנֹת שֶׁהֵבֵעַלְדָּבָר מוֹצֵא לְכָל אָדָם, רַבּוֹ מִסֵּפֶר כִּי אֵין מִסֵּפֶר, וְלְכָל אֶחָד מוֹצֵא עֲלִיחוֹת מִיְחָדוֹת, רַבָּם עַל־יְדֵי 'חֶסְרוֹן הַפְּרָנְסָה' וּמְנִיעוֹת הַמוֹנְעִים וְכוּ'.

אָךְ אַף־עַל־פִּי־כֵן: נִפְשׁוּ מְרָה לּוֹ, כִּי יוֹדַע שֶׁיִּצְטָרֵךְ לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבוֹן וְכוּ', וְעַל־כֵּן מִתְגַּבֵּר בּוֹ הַטּוֹב בְּכָל־פַּעַם לָשׁוּב לְהִשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ.

אָךְ בְּשׁוֹם דָּבָר אֵינוֹ מוֹצֵא לְעַצְמוֹ עֲלִיחָה וּפְטוֹר, כְּמוֹ עַל־יְדֵי הַתְּחַבּוּלָה הַנִּלְכָּד שֶׁל הֵבֵעַלְדָּבָר. דְּהֵינּוּ: מַה שֶּׁמִּפִּילּוֹ בְּדַעְתּוֹ בְּכָל־פַּעַם וּמִרְאָה לוֹ בְּכָל־פַּעַם כְּאִלוֹ אִפְס תְּקוּנָה חִס־וְשָׁלוֹם.

כִּי הוּא רוֹאֶה בְּעֵינָיו: שֶׁכָּבֵר חָתַר כְּמָה פְּעָמִים, וְרָצָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְנִפְלֵ אַחֲר־כֵּן, כֹּל אֶחָד כְּפִי מַה שֶּׁנִּפְלֵ, וְכֵן הָיָה כְּמָה פְּעָמִים בְּלִי מִסֵּפֶר - וְעַל־כֵּן הוּא פְּטוֹר בְּעֵינָי עַצְמוֹ עוֹד, מִלְּחַתּוֹר עוֹד חֲתִירוֹת לָשׁוּב לְהִשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ.

אָבֵל בְּאַמְתּוֹ: כֹּל הָרַעִיוֹנִים וְהַמְּחַשְׁבוֹת הָאֱלֹהִים, הֵם רַק 'מַעֲשֵׂי בַעַל־דָּבָר', שֶׁמוֹצֵא לוֹ עֲלִיחָה לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם חִס־וְשָׁלוֹם, כְּדִי שֶׁיִּלְכֵךְ אַחֲרֵי תְּאוֹוֹתָיו חִס־וְשָׁלוֹם.

כִּי בְּאַמְתּוֹ: "אֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּל־ל", כְּאִשֶּׁר צָעַק רַבֵּנוּ ז"ל "קוֹל גְּדוֹל וְלֹא יִסָּף" (בְּזֶה־הַלְשׁוֹן: גְּעוּוֹאֲלָד! זֵיט אַיִךְ נִישַׁט מִיֵּאֵשׁ. וּמִשֶּׁךְ מֵאֵד תַּבַּת 'גְּעוּוֹאֲלָד' וְכוּ').

כִּי כָּל אָדָם, צָרִיךְ שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו הַרְבֵּה הַרְבֵּה קֹדֶם שֶׁזּוֹכֶה לְכַנֵּס אֶל הַקֹּדֶשׁ.

וְכֵמוֹ "שֶׁעֲבַר עַל אָדָם הָרֵאשׁוֹן מֵאַחֲרֵי וְשָׁלְשִׁים שָׁנָה שָׂרָצָה לָשׁוּב" (פְּרָקִי־דְרַבִּי־אֱלִיעֶזֶר פ"כ; זֶהר בְּרֵאשִׁית נה:). וְדִיקָא "בְּכָל

אִלוֹ הַק"ל שָׁנָה בָּאוּ רוּחוֹת וְחַמְמוֹ אוֹתוֹ" וְכוּ' (עֲרוּבִין יח: בְּרֵאשִׁית־רַבָּה כד, ו; זֶהר בְּרֵאשִׁית שם).

וּבּוֹדָאֵי נִחְלָשָׁה דַּעְתּוֹ מְאֹד מְאֹד בְּכָל פַּעַם וְכוּ', וּבּוֹדָאֵי רָצָה הֵבֵעַלְדָּבָר לְהַפִּילוֹ בְּדַעְתּוֹ בְּכָל־פַּעַם.

אָבֵל הוּא, הַתְּגַבֵּר כְּנִגְדּוֹ בְּכָל־עֵת, וְלֹא הִנִּיחַ דְּרָכֵי תְּשׁוּבָתוֹ שֶׁעָסַק בָּהֶם בְּכָל הַק"ל שָׁנָה, עַד שֶׁזָּכָה בְּסוֹף הַק"ל שָׁנָה, "לְהוֹלִיד בְּדַמּוֹתָיו בְּצִלְמוֹ אֶת שֵׁת" (בְּרֵאשִׁית ה, ג), "שֶׁמִּמֶּנּוּ הִשְׁתַּת הָעוֹלָם" (בְּמִדְבַר־רַבָּה יד, יא; תְּקוּנַיִזְהַר קיב.), וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ הָאָבוֹת וּמֹשֶׁה וּמֹשִׁיחַ וְכוּ'.

וְאַף־עַל־פִּי שֶׁחָטָא 'אָדָם־הָרֵאשׁוֹן' - עַדִּין צָרִיכִין לְתַקֵּן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, אַף־עַל־פִּי־כֵן אִם הוּא בְּעַצְמוֹ לֹא הָיָה מִתְגַּבֵּר לְתַקֵּן מַה שֶּׁתַּקֵּן, הָיָה קָשָׁה מְאֹד לְתַקֵּן, וְגַם לֹא הָיָה זּוֹכֶה לְמַה שֶּׁזָּכָה.

אָבֵל עַל־יְדֵי הַתְּחַזְקוֹתָיו וְהַתְּגַבְּרוֹתָיו לָשׁוּב לְהִשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּכָל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁעָבְרוּ עָלָיו - זָכָה שֶׁנִּפְטַר בְּשֵׁם־טוֹב, כִּי "הָיָה כָּל יָמָיו צַדִּיק וְחָסִיד גְּדוֹל" (עֲרוּבִין יח:).

כִּי זֶה עִקַּר הַנְּפִיּוֹן שֶׁל הָאָדָם: שֶׁיִּתְחַזַּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל הַיְרִידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם רַחֲמָנָא־לְצַלּוֹ, בְּכָל מַה שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו.

שֶׁתְּמִיד בְּכָל יוֹם וּבְכָל־עֵת, יִתְחַיֵּל מִחֻדָּשׁ, וַיִּרְגֵּיל עַצְמוֹ בְּשִׂכְחָה, לְשַׁכַּח מַה שֶּׁעֲבַר עָלָיו, וַיִּדְמָה בְּדַעְתּוֹ כְּאִלוֹ נוֹלָד הַיּוֹם וְכוּ'.

וְכַמְבֹאֵר בְּדְבָרֵינוּ, כְּמָה עֲצוֹת וּדְרָכִים נִפְלְאִים בְּעֵנִין זֶהָף אֵיךְ לְחַזֵּק עַצְמוֹ בְּכָל־עֵת, עֵינֵי־שָׁם, יַעֲרַב לָךְ לְעַד.

כה.

(לקוטי-הלכות, שלוחין ג, לג)

כל הנפילות והיאושים של העולם, הוא רק מחמת הרחוק מאמת, שמטעה עצמו לומר: "שאינו יכול עוד לשוב!" כמו שכתוב (איוב טו, כב): "לא יאמין שוב מני חשך" - שאינו מאמין שאפשר לו עדין לשוב מני חשך.

וכל-זה מחמת ה'שקר' - כי הוא מבקש לעצמו עליה לפטר עצמו מעבודת השם-יתברך, כמו שפרש רש"י על פסוק (במדבר יא, א): "ויהי העם כמתאננים" - מבקשים עליה איך לפרש מן המקום!"

כי כל אדם בטבעו, יש לו רע המונעו מעבודת השם-יתברך, וצריך לסבל צער ויגיעות לשבר זה הרע. ועל-כן הוא מבקש בכל-פעם לפרש עצמו מעבודת השם-יתברך, מחמת הרע שבטבעו.

אבל אף-על-פי-כן "אזי לו מיצרו אזי לו מיוצרו" (ברכות סא, ערובין יח), כי "אימת-הדין עליו" מה יעשה ליום פקדה" (ישעיה ג, א).

ועל-כן אין לו שום התנצלות לפרש מהשם-יתברך, רק על-ידי שרואה שמתחיל פמה פעמים להתקרב להשם-יתברך, ואינו יכול לעמד בשום נסיון קל - אזי מוצא לעצמו תרוץ לומר: "מה אעשה? - באמת הייתי רוצה לשוב להשם-יתברך, אבל מה אעשה כי יצרי מתגבר עלי בכל-פעם, ומה אועיל ומה אוהיל עוד, כי כבר נתפסתי בגלות גדול, עד שאי-אפשר לשוב עוד חסין-שלום!"

אבל באמת: כל-זה הוא 'פתוי היצר-הרע' ו'הסתת הבעל-דבר', מעצם הרע

שבטבעו - שרוצה לפטר עצמו ולפרש מהשם-יתברך, על-ידי דחיה וטעות זה.

ובאמת הוא מטעה את-עצמו, כי סוף כל סוף מה יהיה בסופו, כי "אין חשך ואין צלמות להסתר שם כל פעלי און" (איוב לה, כב). ובודאי יהיה מכרח לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, ולא יותרו לו דבר אחד.

ואם האדם רק חכם מעט, ראוי לו לבלי להניח להטעות את-עצמו, כי באמת "אין שום יאוש בעולם כלל", ואיך שהוא צריך לו לחתר ולחפש ולבקש הצלה ומנוס מעמקי השאול-תחתיות ומתחתיו.

ואם הוא רואה: שאף-על-פי שהוא חותר ימים ושנים להשם-יתברך, ועדין לא שב מטעותו - אף-על-פי-כן יהיה עקשן גדול מאד, ויתאחז בעבודתו יתברך בדרך עקשנות, כמו שכתב רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן ח"ב מח): "שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת השם-יתברך!"

ויתלה עיניו למרום תמיד: "שיזכה לשוב אליו יתברך, או להנצל מעתה ממה שהוא צריך להנצל כל אחד לפי בהינתו!"

וראוי להאדם הבר-דעת שיהיה מרצה: שאפלו אם לא יפעל בכל עבודתו וטרחו ויגיעו, רק שעל-ידי-זה ינצל פעם-אחת מאיזה עברה גמורה, או הרעור, או תאוה, כל ימי חייו.

דהיננו: שעל-ידי עבודתו ותפלתו והתבודדותו וכו' יזכה: שבסוף ימיו יהיה לו נחסר ונפחת עברה אחת.

היגו: שעל-ידי עבודתו זכה, שעכשו יש לו עברה אחת, פחותה מהשבון עוונותיו, מאשר היה לו אם לא היה חותר ומתפלל להנצל מהם - גם זה היה פדאי לו!

כי סוף כל סוף לא נשאר לאדם מכל עמלו ויגיעו מה שעמל וטרח בעולם-הזה, כי אם מה שזכה לפעמים להנצל מרע ועברות, ולחטף לפעמים איזה מצוות.

"והאספסף אשר בקרב התאוותא, וישבו ויבפו גם בני ישראל" (במדבר יא, ד) - ענין ה'ערב-רב' -

"והאספסף" - אלו 'ערב-רב' שנאספו אליהם בצאתם ממצרים. (רש"י; במדבר-רבה טו, כד)

נו.

(ח"א כג, בסוף)

"טחול דא לילית, אמא דערב-רב, שחוק הפסיל. מאן פסיל, דא אל אחר וכו'" (תקוני-זהר קמ). - אלו המשקעים בממון, הם בבחינת "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז), שהוא בחינת 'טחול', שהוא בחינת 'עצבות' ו'מרה-שחורה' ו'רבוני דאגות'.

והם מקשרים בפנים דסטרא-אחרא, "אל אחר" (שמות לד, יד) וכו' - שכליזה הוא בחינת ה'טחול, אמא דערב-רב, שחוק הפסיל, אל אחר", כנ"ל.

נז.

(ח"א לו, ג)

'תאות-נאות', באה מ'עכירת-דמים', היגו: מ'טחול, לילית, שפחה בישא, אמא דערב-רב" (זהר פנחס רכו; תקוני-זהר טו, קמ. ועוד), 'מלכות-הרשעה'.

ו'מלכותא-דשמיא' - הוא בבחינת "גבירתא" (משלי ל, כג; זהר משפטים קיד; ועוד), "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל), וכו'.

וכשמקבל עליו 'על מלכות שמים' באלו הפסוקים "שמע" ו"ברוך שם" - כולל נשמתו ב"ב שבטי ייה, בחינת: "אשה יראת ה"; ומפריש נשמתו מ'נשמת ערב-רב, הבאים מ"אשה זונה" (ויקרא כא, ז), "שפחה בישא".

שהיא בבחינת (בראשית טז, ח): "מפני שרי גברתי אנכי ברחת" - שה'תאוה', בורחת ונפרדת ממנה.

נח.

(ח"א נט, ו)

ודע: שיש כמה רשעים שאסור לקרבם תחת פני עבודתו, כי הם מורידים את המקרבם ממדרגתו.

כמו שמצינו גבי 'משה', שקרב את ה'ערב-רב, ואחר-כך על-ידיזה אמר לו הקדוש-ברוך-הוא (שמות לב, ז): "לך יד כי שחת עמך".

נט.

(ח"א רטו)

וזוה היה עבודת משה רבנו עליו-השלום, כל ימי חייו, וגם לאחר מותו, כי השתדל לקרב ה'ערב-רב, פדי לעשות גרים. וגם במותו נקבר "מול בית פעור" (דברים לד, ו) - פדי להמתיק העכו"ם, פדי שיהיו נעשין גרים.

אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אֵינִי מִבְּקֹשׁ לֹא 'תַרְעוּמוֹתֵיכֶם' וְלֹא 'קְלוּסִיכֶם', לְפִיכֶךָ לֹא נִתֵּן לָהֶם רְשׁוּת לִוְמֵר 'שִׁירָה', אֲלֵא עַל ה'בְּאֵר', מִפְּנֵי שֶׁהֵיוּ מִחֻבְּבֵיךָ אוֹתָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר (שֵׁם כּא. יז): "עֲלֵי בְּאֵר עֲבֹנוּ לָהּ". (שְׁמוֹת-דְּבָרָה כה, ז)

ל.

(ח"א רכו)

מָה שֶׁהֲרִשְׁעִים עַל-פִּירֵב, מְזַמְרִים נְגוּנִים שֶׁל יִלְכָה וְעֵצְבוֹת? - כִּי הֵם בְּחִינַת נְשִׂמַת עֵרְבֵרֵב, וְאִמָּא דְעֵרְבֵרֵב הִיא 'לִילִית' (תַּקּוּנֵי-זֵהָר קמ.). שֶׁהִיא מִיִּלְכַת תָּמִיד - וְעַל-כֵּן הֵם עוֹשִׂים 'נְגוּנִים שֶׁל יִלְכָה'.

לא.

(ח"ב ט)

'מְנַהֲיֵגֵי-הַדּוֹר' - הֵם בְּחִינַת 'רוּחַ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר כז, יח): "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ". וְ'יִשְׂרָאֵל' הֵם בְּחִינַת 'לְבָא' (זֵהָר פְּנִיחַס רכא:).

וְצָרִיכִין 'מְנַהֲיֵגֵי-הַדּוֹר', לְנָשֵׁב בְּבְחִינַת 'רוּחַם', עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם 'לְבָא דְעֵלְמָא' - לְנִפְחָ מֵהֶם ה'עֲפֻרוּרִיּוֹת', דְּהֵינּוּ 'מְרָה-שִׁחּוּרָה' שְׁנוּפֵל עֲלֵיהֶם, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה אֵינּוּ יָכוֹל ה'אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'לֵב', לְדַלֵּק וְלִבְעֹר לְהִשְׁמִיתָבְרַךְ וְכו'.

גַּם יֵשׁ רִשְׁעִים שֶׁהֵם בְּחִינַת 'עֵרְבֵרֵב', וְכִשְׁהֵם נוֹפְלִים עַל הַלֵּב, דְּהֵינּוּ עַל יִשְׂרָאֵל - זֶה גַם-כֵּן בְּחִינַת 'עֲפֻרוּרִיּוֹת', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה אֵין יָכוֹל לִבְעֹר כַּנ"ל. וְעַל-כֵּן צָרִיכִין 'מְנַהֲיֵגֵי-הַדּוֹר' לְנִפְחָ ה'עֲפֻרוּרִיּוֹת' מִן הַלֵּב, דְּהֵינּוּ מִכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

"וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשָׁה אֵין כָּל, בְּלִתֵּי

אֶל הַמֶּן עֵינֵינוּ" (בַּמִּדְבָּר יא, ו)

'וְלָמָּה לֹא אָמַרו 'שִׁירָה' עַל ה'מֶן, כְּשֵׁם שֶׁאָמַרו עַל ה'בְּאֵר' (בַּמִּדְבָּר כא, יז)?! - אֲלֵא עַל ה'מֶן' הֵיוּ מוֹצִיאִין 'דְּבָרֵי תַפְלוּת', שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר יא, ו): "וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשָׁה אֵין כָּל".

לב.

(סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אֲכִילָה ח"ב טו; נְגִינָה ח"ב ה)

מָה כְּשֶׁאָדָם שׁוֹתֵה, מִתְחִיל לְזַמֵּר וּלְנַגֵּן, וְלֹא כֵן בְּאֲכִילָתוֹ - מִחֻמַת שֶׁאָמַרו 'שִׁירָה' עַל ה'בְּאֵר' (בַּמִּדְבָּר כא, יז), וְלֹא אָמַרו 'שִׁירָה' עַל ה'מֶן'. (הֶרֶב מִטְּשַׁעֲהֶרִין ז"ל צִיּוֹן לְהַמְדִּיר שֶׁנ"ל).

"וְהַמֶּן כְּזֵרַע גֵּד הוּא" (בַּמִּדְבָּר יא, ז)

לג.

(ח"א כט, ה"ט)

בְּזֶה תִּלְוִי 'פְּרִנְסָה בְּלֵי טְרַח', בְּחִינַת 'מֶן', "לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם" (שְׁמוֹת טז, ד) - עַל-יְדֵי 'תַּקּוּן-הַכִּלְלִי', 'תַּקּוּן-הַבְּרִית'.

וְזֶה (בַּמִּדְבָּר יא, ז): "וְהַמֶּן כְּזֵרַע גֵּד הוּא", "זֵרַע גֵּד, דָּא טְפַה חוּרְתָא" (תַּקּוּנֵי-זֵהָר נד.) - כִּי 'פְּרִנְסָה' שֶׁהוּא בְּטְרַחָא וּבְכַבְדוֹת, הוּא מִחֻמַת שֶׁלֹּא תַקֵּן 'תַּקּוּן-הַכִּלְלִי', 'תַּקּוּן-הַבְּרִית'. כִּי "מָאן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּנִהְמָא, עֲנִיּוֹת רַדְף אֲבַתְרָה, כָּל-שִׁבּוֹן מָאן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּמַחָא" (זֵהָר פְּנִיחַס רמד.).

וְעַקֵּר תַּקּוּנוֹ שֶׁל הַמְּשָׁא-וּמַתָּן: שֶׁיִּכּוֹן בְּכָל הַלוֹךְ וְהַלוֹךְ, וּבְכָל דְּבוּר וְדְבוּר, שֶׁהוֹלֵךְ וּמְדַבֵּר בְּשַׁעַת הַמְּשָׁא-וּמַתָּן, שֶׁכּוֹנֵנֵתוֹ: "כְּדֵי שִׁירוּיָח כְּדֵי שִׁיתָן 'צְדָקָה'".

וְזֶה הוּא בְּחִינַת 'תַּקּוּן-הַכִּלְלִי' שֶׁל ה'דָּמִים' - כִּי ה'צְדָקָה' הוּא בְּחִינַת 'כִּלְלִיּוֹת הַגִּידִין', בְּבְחִינַת (הוֹשַׁע י, יב): "זָרְעוּ

לו.

(ח"א קיט)

שַׁבַּת' - הוּא בְּחִינּוֹת 'דַּעַת', כִּי כָּל 'יְמוֹת הַחַל' כְּתִיב (בַּמִּדְבָּר י"א, ח): **"שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" - "בְּשִׁטּוֹתָא"** (זֶהָר בְּשִׁלּוּחַ סב:). אָבֵל בְּשַׁבַּת' נִמְשָׁךְ ה'דַּעַת' לְכָל אֶחָד.

וְזֶה שְׂאוֹמְרֵינָא הַמְבַקְרִים לְהַחֲלוֹקָה (כְּשִׁמְבַקְרִים בְּשַׁבַּת): **"יְכוּלָה הִיא שְׁתַּרְחַם"** (שַׁבַּת יב:).

הִינּוּ: שֶׁהַשַּׁבַּת' שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת 'דַּעַת' - **"יְכוּלָה שְׁתַּרְחַם"**, לְשׁוֹן 'נֹזְכַח'. הִינּוּ: שְׁתַּרְחַם אַתָּה, שְׂיִהְיֶה לָךְ 'רַחֲמִים' עַל אַחֲרִים, עַל-יַדֵּי ה'דַּעַת' שְׂיִישׁ לָךְ מִבְּחִינּוֹת 'שַׁבַּת'.

וְכִינּוּן שְׂיִהְיֶה לָךְ 'רַחֲמִים', בְּנֹדָאֵי יְרַחֲמוּ עָלֶיךָ מִן-הַשָּׁמַיִם - כִּי **"כָּל הַמְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, מְרַחֲמֵן עָלָיו"** (שַׁבַּת קנא:).

"כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֵן אֶת הַיִּנּוֹק" (בַּמִּדְבָּר י"א, יב)

לז.

(ח"א נד, ג)

'צַדִּיק' ו'כְּנִסְתֵי-יִשְׂרָאֵל' - הֵם בְּחִינַת 'מְשָׂא-זִמְתָן'.

ה'צַדִּיק' נִקְרָא 'מְשָׂא', כִּי הוּא נוֹשֵׂא אֶת הָעוֹלָם, **"כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֵן אֶת הַיִּנּוֹק"** (בַּמִּדְבָּר י"א, יב).

[לְקוֹטֵי-הַלְכוּת, פְּרִיקָה-וּטְעִינָה א, ב: **"כִּי הַצַּדִּיק מְנַשֵּׂא וּמְרִים כָּל הַנְּפִילוֹת"**].

וְהוּא נוֹשֵׂא כָּל הַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (מְשָׁלֵי י, ז): **"וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק"**, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים כד, ה): **"יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת ה'".** וְהוּא נוֹשֵׂא ה'טְפָה זְרַעִיית' שֶׁל כָּל

לָכֶם לְצַדִּיקָה", בְּבַחֲנֵת "זֶרַע גֵּד, הוּא טְפָה חוֹרְתָא" - שְׁעַל-יַדֵּי הַתְּקוּן הַזֶּה נִתְרוֹמַם ה'מַחֲיִן, בְּבַחֲנֵת (תְּקוּנַיִי-זֶהָר קכט:): **"מִחָא חוֹרְתָא כְּכִסְפָא"**.

"שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" (בַּמִּדְבָּר י"א, ח)

"בְּשִׁטּוֹתָא". (זֶהָר בְּשִׁלּוּחַ סב:)

לד.

(ח"א ל, ד)

עַל-יַדֵּי 'אַהֲבַת מְמוּן', נוֹפֵל ל'אַכְמָא דְסִטְרָא-אַחְרָא', בְּחִינּוֹת (תְּקוּנַיִי-זֶהָר קכד. קלד:): **"שַׁבַּתָּאֵי פְתִיא אַכְמָא"**, 'מְרָה-שְׁחוּרָה', בְּחִינּוֹת (פְּרָאשִׁית ג, יז) **"בַּעֲצָבוֹן תֵּאבְלָנָה"**.

וְנוֹפֵל ל'עֲגוּלָא' ו'סְבוּבִים' מְסִטְרָא-אַחְרָא, בְּחִינּוֹת (תְּהִלִּים יב, ט): **"סְבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן"** - שְׁמֵתֵי-אֹהֶה וּמִשְׁתּוֹקֵק אַחַר ה'מְמוּן', בְּחִינּוֹת (בַּמִּדְבָּר י"א, ח): **"שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" - "בְּשִׁטּוֹתָא"** (זֶהָר בְּשִׁלּוּחַ סב:). - הַפֶּךְ ה'חֲכֻמָּה'.

לה.

(ח"א נו, ו)

לְפִי הַגְּדֵלַת ה'דַּעַת', כִּן ה'פְּרִנְסָה' בְּנִקְל, כִּי 'פְּרִנְסָה בְּנִקְל' תּוֹלָה ב'דַּעַת', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בַּמִּדְבָּר י"א, ח): **"שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" - "בְּשִׁטּוֹתָא"** (זֶהָר בְּשִׁלּוּחַ סב:).

כִּי כָּל מִי שֶׁחָסַר 'דַּעַת' בְּיוֹתֵר, יִגַּע וְטוֹרַח אַחֲרֵי ה'פְּרִנְסָה' בְּיוֹתֵר. וְגַם לְפִי הַגְּדֵלַת הַדַּעַת, כִּן נִתְרַבֶּה ה'שְׁלוֹם' וְכוּ', וְעַל-כֵּן ה'פְּרִנְסָה' בְּנִקְל, בְּבַחֲנֵת (תְּהִלִּים קמז, יד): **"הַשָּׁם גְּבוּלָךְ שְׁלוֹם, חֶלֶב חֲטִיִּם יִשְׂבִיעֶךָ"**.

הַנְּשָׁמוֹת, בְּבַחֲיִנַת (שָׁם קכו, ו): "נִשְׂא מִשְׁךָ הָזָרַע", וּמִשְׁפִּיעַ לְכַנְסַת־יִשְׂרָאֵל, וְהִיא נוֹתֶנֶת לְכָל הָעוֹלָם.

וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָאת 'כַּנְסַת־יִשְׂרָאֵל' מִתֵּן, עַל שֵׁם (מִשְׁלִי לֹא, טו): "וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ".

וַיַּחֲזֵק שֶׁל צְדִיק וּכְנֻסַת־יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי 'מִשְׁאֲוֹמֵתֶן' וְכו'.

לח.

(יְמִי־מוֹהֲרֵנ"ת ח"א ב)

בְּשָׁנַת תַּקס"ב בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל, זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְאֲדוֹנָי מוֹרְנוֹ וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, הָרַב הָאֲמֵת, מוֹרְנוֹ רַבִּי נַחֲמָן זְכַר־צְדִיק־וְקָדוֹשׁ־לְבָרָכָה. וְהוּא אָחִז בְּיָדִי, וְקָרַבְנִי בְּרַחֲמָיו הַמְרַבִּים, וְנָשָׂא אוֹתִי "בְּאִשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֶּנֶק" (בַּמִּדְבָּר יא, יב).

הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ (שָׁם יא, כג): "הַיָּד ה' תִּקְצָר". נִמְצָא: שְׁבַחֲיִנַת "יָד הַגְּדוֹלָה", הִיא יְכוּלָה לְהַסְפִּיקֵם.

וְעַל־יְדֵי 'מַעֲשֵׂר' הוּא בְּבַחֲיִנַת 'הַסְתַּפְּקוֹת' - כִּי "אֵין אָדָם מֵת וְחַצִּי תֵּאוֹתוֹ בְּיָדוֹ" (קַהֲלַת־רַבָּה ג, יג), כִּי "יֵשׁ לוֹ מָנָה מִבִּקְשׁ מֵאֲתִים" וְכו' (שָׁם), וְכָל מָה שֵׁיִשׁ לוֹ אֵין מִסְפִּיק לוֹ.

אָבֵל בְּמַעֲשֵׂר כְּתִיב (מִלְּאֲכִי ג, י): "הִבִּיאוּ אֶת כָּל הַמַּעֲשֵׂר אֶל בֵּית הָאוֹצָר וּבַחֲנוּנָי נָא בּוֹזֵאת וְכו', עַד בְּלִי דִי", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (שַׁבָּת לב:): "עַד שִׁיבְלוּ שְׁפָתוֹתֵיכֶם מִלּוֹמַר דִּי".

נִמְצָא: שְׁעַל־יְדֵי 'מַעֲשֵׂר', נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'הַסְתַּפְּקוֹת', שֶׁהוּא בְּחִינַת "יָד הַגְּדוֹלָה", וְעַל־יְדֵי־זֶה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מוֹשִׁיט יָדוֹ וּמְכַסֶּה עָלָיו וְנִצּוֹל מִשׁוֹנְאִים.

"וְתִנַּח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהִמָּה בְּכַתְּבֵים" (בַּמִּדְבָּר יא, כו)

"הֲצֵאן וּבְקָר יִשְׁחַט לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם, אִם אֵת כָּל דְּגֵי הַיָּם וְכו', הַיָּד ה' תִּקְצָר" (בַּמִּדְבָּר יא, כב-כג)

מ.

(ח"א סא, ב)

עַל־יְדֵי שְׁמִסְמִיכִין רַבִּי שְׂאִינוֹ־הַגּוֹן - נִחְלָשׁ 'כְּתַב־יְדֵינוֹ' וְאֵין לוֹ שׁוֹם תַּקְוָה, וְנוֹתַנִּין כַּח בְּכַתְּבֵי־דָם' וְכו'.

כִּי הַסְמִיכָה שְׁסוּמְכִין אֶת הָרַב, וְהַכְּתָב, הֵם מִבְּחִינָה אַחַת - כִּי הַסְמִיכָה בְּיָדִים, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (דְּבָרִים לד, ט): "וַיְהִי־שֵׁעַ בֶּן נוֹן מִלֹּא רוּחַ חֲכָמָה, כִּי סָמַךְ מִשָּׂה אֶת יְדָיו עָלָיו".

כִּי הַכְּתָב' הוּא גַם־כֵּן מִבְּחִינַת 'חֲכָמָה', כִּי אוֹתִיוֹת הַכְּתָב, בָּהֶם נִבְרָאוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכו'.

לט.

(ח"א רכא)

עַל־יְדֵי שְׁנוֹתַנִּין 'מַעֲשֵׂר', נִצּוֹל מִשׁוֹנְאִים' - כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מְכַסֶּה אוֹתוֹ בְּיָדוֹ וּמִצִּילוֹ, כִּי "הָאֱלֹקִים יִבְקֹשׁ הַנְּרָדָה" (קַהֲלַת ג, טו), "וְאֶפְלוּ צְדִיק רֹדֵף אֶת הָרָשָׁע" (וַיִּקְרָא־רַבָּה כז, ה).

וְעַל־יְדֵי 'מַעֲשֵׂר', נַעֲשֶׂה בְּחִינַת "יָד הַגְּדוֹלָה", כִּי "יָד הַגְּדוֹלָה" הוּא בְּחִינַת 'הַסְתַּפְּקוֹת', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בַּמִּדְבָּר יא, כב): "הֲצֵאן וּבְקָר יִשְׁחַט לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם, אִם אֵת כָּל דְּגֵי הַיָּם וְכו' וּמִצָּא לָהֶם", וְתַרְגָּם אוּנְקֵלוֹס: "הִי־סַפֵּק לְהוֹן", וְהַשִּׁיבּוֹ

כי יש בכל אות ואות חכמה, שחיבה חכמתו יתברך: "שהאות הזו יהיה בתמונה זו, ועל־ידו יהיה נברא זה העולם בזאת התמונה, ולהתנהג באותו ההנהגה!" - וכן שאר העולמות וכו'.

וכשהחכם הראוי לסמיכה נסמך בשם רבי' - אזי על־ידי הסמיכה שאזי מקבל חכמתו מבחינת "יד ה'" - מביא הארה וכח ב'כתב־דנו', שהוא גם־כן מבחינת חכמה, בבחינת (דברי הימים א כח, יט): "הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל", שעל־ידי השכל שמקבל מיד ה', שזה בחינת סמיכה, על־ידי־זה מביא הארה וכח בכתב.

וזוה בחינת (במדבר יא, כו): "ותנה עליהם הרוח והמה בפתובים" - שעל־ידי שנסמכו אז וקבלו ה'רוח־חכמה' - על־ידי־ זה הביאו הארה ב'פתובים" - הינו: ב'כתב־ ידנו'.

"אלדד ומידד מתנבאים במחנה - אדוני משה בלאם" (במדבר יא, כז-כח)

מא.

(ח"א צז)

יש מקום למעלה שנקרא "אלדד ומידד" [סוד שני דדים ושדים המוזגים החלב, שמשם השפע יורד לעולם].

כי השני אותיות א"ל [של השם אלקי"ם שמתחלק לשנים - האותיות א"ל הולכות לצד הימין, בסוד "חסד אל כל היום] - הם ד"ד [ונעשה אלדד].

והשני אותיות מ"י [לצד שמאל] - הם ד"ד [ונעשה מידד] - כי מ"י הוא קו שמאל, נ' שערי בינה].

וה'שפע' נקראת ה' [אות ה' המפסקת בין א"ל ובין מ"י, הוא סוד צנור החלב הנמשך באמצע בין הדדים], כמו שפתוב (בראשית מז, כג): "ה"א לכם זרע" - ונשלים השם 'אלקי"ם' משלים (לקוטי־תורה להאריז"ל פרשת בהעלותך, עין־שם).

אך לפעמים יש בעוונותינו־הרבים הסתלקות השפע, ונעשה מן ה"א דל"ת, על־שם "דלית לה מגרמה פלום" (זהר וישב קפא - 'עץ־חיים', שער ו פרק ה; שער ח פ"ה; ועוד). וצריך בל־אחד מישראל לזרז עצמו: "שיעשה מן הד' ה'!"

כי קדם בריאת־העולם, השם־יתברך עדין וקשט עצמו בתפלתן ובמעשים־טובים של צדיקים, שימשלו בתפלתם ויפעלו כל מה שירצו.

וכל־אחד מישראל יכול לבוא למדרגה זו למשל בתפלתו, אלא שיש שני מניעות:

(א) האחת - קדם התפלה: הינו: שעומד להתפלל בגדלות, שהוא מיחס גדול, או מחמת שהוא עמל ויגע בעבודת הבורא.

רק צריך לשפח כל זאת, ויהיה נדמה לו כאלו היום נברא והוא יחיד בעולם.

(ב) והמניעה השנית - היא בתוך התפלה: שנופלים לו מחשבות־זרות בתפלתו, וצריך לשבר המחשבות־זרות, על־ידי מחשבות־קדושות של התפלה.

וכשמתפלל בשתי בחינות אלו - בא לידי ענוה ושפלות,

וְנִמְשָׁךְ ה' יִרְאֶה שְׁנֵקֵרָאת מַלְכוּת. נִמְצָא:
שֵׁישׁ לְהַתְּפִלָּה בְּחִינַת מַמְשָׁלָה. וְזֶה תַעֲנוּג
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְנִתְמַלֵּא רְצוֹן הַבּוֹרָא.

וְזֶה מִתְחַלֵּה שְׁלֵא הִיָּה הַתַּעֲנוּג הַזֶּה, רַק
שְׂצָפָה לְמִרְחוֹק שִׁיָּהוּ צְדִיקִים
שִׁיתְּפַלְלוּ בְּאִפְן זֶה, וּמִזֶּה הַתַּעֲנוּג "נִבְרָא
הָעוֹלָם בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת" (אבות פ"ה מ"א),
כָּל־שֶׁכֶן עִבְשׁוּ שָׂבֵא הַתַּעֲנוּג הַזֶּה, שֶׁהַשֵּׁם-
יִתְבָּרֵךְ מַחְדֵּשׁ אֶת עוֹלָמוֹ בַּעֲשָׂרָה־מְאֻמְרוֹת,
כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (תְּפִלַּת שְׁחִירִית): "וּבְטוּבוֹ מַחְדֵּשׁ
בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית".

וְעֲשָׂרָה־מְאֻמְרוֹת הַנִּל - הֵם יו"ד.
יו"ד וְד' הַנִּל -
נַעֲשֶׂה ה'. וְעֲשָׂרָה־מְאֻמְרוֹת נִמְשָׁךְ מִ'חֶסֶד',
שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים פט, ג): "אִמְרָתִי" - דְּהִינּוּ:
הַ'מְאֻמְרוֹת' - "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה". וְ'חֶסֶד'
נִקְרָא 'אֵל', שֶׁנֶּאֱמַר (שֵׁם נב, ג): "חֶסֶד אֵל כָּל
הַיּוֹם" (כַּנִּל בְּדַבְּרֵי הָאֲרִיז"ל).

וְזֶהוּ פְרוּשׁ הַפְּסוּק (תְּהִלִּים פג, ב): "אֱלֹקִים
אֵל דָּמִי לָךְ" - הִינּוּ: כְּשֵׁאתָה רוּאָה
שְׁמֵשׁ 'אֱלֹהִים' נַעֲשֶׂה אוֹתִיּוֹת 'א' ל דָּמִי'
- דְּהִינּוּ: שֶׁנַּעֲשֶׂה מִן הַה' ד'.

אִמֵּר לָךְ: "אֵל תִּחְרַשׁ וְאֵל תִּשְׁקֹט אֵל" -
שֶׁתִּרְאֶה שֶׁתַּעֲוֹרֵר בְּחִינּוֹת "אֵל", עַל-
יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּשִׁתִּי בְּחִינּוֹת הַנִּל, וְתַעֲשֶׂה עַל-
יְדֵי־זֶה מִן הַד' ה' כַּנִּל - וְנַעֲשֶׂה 'א' ל'
בְּחִינַת ד' ד', וּ'מ"י' בְּחִינַת ד' ד'. וְה' הִיא
הַשְּׂפַע.

מב

(ח"ב א, ו-ז)

עַל־יְדֵי 'בְּנִין יְרוּשָׁלַיִם', דְּהִינּוּ: תְּקוּן
שְׁלֵמוֹת הִירְאָה שְׁבַלְב' - נִבְרָא
מִלְאָךְ שְׁמִשְׁפִּיעַ נְבוּאָה לְכָל־הַנְּבוּאָה.

אך צריך לזהר מאד מ'התמנות', כי מפסיד
ה'שפעת הנבואה', בחינות ה'מלאך' הנעשה
על־ידי ה'יראה'.

וְזֶה שֶׁאִמֵּר יְהוֹשֻׁעַ לְמֹשֶׁה כְּשֶׁנֶּאֱמַר לוֹ
(בַּמִּדְבָּר יא, כז): "אֲלֹדֵד וּמִיָּד מִתְּנַבְּאִים
בְּמַחְנֶה" - "אֲדַנִּי מֹשֶׁה כָּלֵאם" (שֵׁם יא, כח).
פִּרַשׁ רַש"י: "הֵטַל עֲלֵיהֶם צָרְכֵי צְבוּר וְהֵם
כָּלִים" וְכו' (סִנְהֶדְרִין יז). - כִּי 'צָרְכֵי צְבוּר' הִינּוּ
'הַתְּמַנּוֹת', מְכַלָּה וּמִפְסִיד הַנְּבוּאָה' - כִּי
נַעֲשֶׂה מֵאוֹתִיּוֹת מִלְאָךְ ד', כָּלֵא"ם'.

"וְתִדְבֵר מִרִּים וְאֶהְרֵן בְּמֹשֶׁה וְגו' - וְהָאִישׁ מֹשֶׁה
עָנָו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה"
(בַּמִּדְבָּר יב, א-ג)

מג

(ח"א ד, ז)

הַתְּלַמִּיד־חֶכֶם' - הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה,
"שְׁמֵשִׁים עֲצָמוֹ
כְּשִׁירִים" (רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה יז), כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (בַּמִּדְבָּר
יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד".

וְעַל־יְדֵי־זֶה נִקְרָא אִישׁ חֶכֶם, כְּמוֹ
שְׂכֵתוֹב (אִיּוֹב כח, יב):
"וְהַחֶכְמָה מֵאִין תִּמְצָא" (עֵינ סוּטָה כא:). וּבְזֶה
יֵשׁ כַּח לַתְּלַמִּיד־חֶכֶם לְכַפֵּר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(מִשְׁלֵי טז, יד): "וְאִישׁ חֶכֶם יִכְפֹּרֶנָּה".

וּבְשִׁבְלִי־זֶה כְּשֶׁהַתְּפִלָּל מֹשֶׁה עַל חֲטָא
הָעֶגְלָה, אָמַר (שְׁמוֹת לב, לב):
"אִם תִּשָּׂא חֲטָאתֶם, וְאִם אֵין מַחֲנֵי נָא".

כִּי זֶה מִן הַנִּמְנָע, שֶׁלֹּא יָבוֹא לְאָדָם אִיזָה
גְּדוּלוֹת כְּשֶׁשׁוֹמַע שְׁמִסְפָּרִין שְׂבָחוּ, כָּל־
שֶׁכֶן כְּשֶׁמְלַךְ גְּדוֹל מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר אֶת הָאָדָם

- אזי בודאי מן הנמנע שלא יבוא לו איזה גדלות'.

אבל צריך לזה בטול כל הרגשותיו וחמירותיו - אזי יכול האדם לשמע שבחו ולא יבוא לו שום גדלות.

כמו 'משה רבנו' שראה כתוב בתורה: "וידבר ה' אל משה", "ויאמר ה' אל משה", וישראל קוראין בכל יום בתורה שבחו של משה, והוא בעצמו מספר להם שבחיו, ולא היה למשה שום התפארות וגדלות מזה, כמו שכתוב: "והאיש משה ענו מאד".

ובודאי על-ידי ענותנותו, היה פח ביד משה לכפר עוון-העגל, כמו שכתוב: "ואיש חכם יכפרנה".

וזוה שטען משה: "ואם אין" - הינו אם לא תשא חטאתם' - בזה אתה מראה, שאין לי כל-כף עניויות שאוכל לכפר להם עוון העגל.

בכך בקשתי: "מחני נא" - בדי שלא אכשל בגדלות, שאני רואה ושומע בכל עת ספור שמי ושבחי בתורה, בי מי יוכל לעמד בזה שישמע ספור שבחו ולא יתגאה, אם לא ענו גדול; ואם אני ענו, צריך לה שתשא חטאתם, כמו שכתוב (מכאן ז. יח): "ועבר על פשע לשארית" וכו'.

מד.

(ח"א ע)

ה'צדיק' הוא יסוד עולם, כמו שכתוב (משלי י, כה): "וצדיק יסוד עולם". וכל הדברים עומדים עליו, ויש לו 'פח' המושך להמשיך כל הדברים אליו.

בי זה הצדיק, הוא רק יחיד בעולם, שהוא יסוד עולם, שכל הדברים נמשכים ממנו, ואפלו כל הצדיקים הם רק ענפים ממנו, כל אחד לפי בחינתו. יש שהוא בחינת ענף, שהוא בחינת ענף מן הענף.

בי זה הצדיק היחיד בעולם, הוא ענו ושפל, ומשים עצמו בעפר, בבחינות (בראשית יח, כז): "ואנכי עפר ואפר". ועל-כך הוא יסוד עולם, הינו בחינת עפר, שכל הדברים הם עליו.

וזוה שאנו מבקשים (תפלת שמונה-עשרה): "ונפשי כעפר לכל תהיה" - הינו: שיהיה לה 'פח-המושך', להמשיך הכל אליו בעפר. וזה הצדיק ממשיך כל ההשפעות לעולם וכו'. (עי' בפנים).

מה.

(ח"א עט)

בכל צדיק וצדיק, מי שהוא צדיק באמת, יש בו 'התגלות משיח'. ואף-על-פי שאין בו 'התגלות משיח', יש בו 'מדה של משיח', שהוא בחינת 'משה', כמו שכתוב בזה-הקדוש (בראשית כה): "משיח דא משה".

בי 'משה' מסר נפשו בעד ישראל, בי ידע שפלותו באמת, וידע חשיבות וגדלות ישראל, כמו שכתוב (במדבר יב, ג): "והאיש משה ענו מאד מפל האדם". ומחמת-זה מסר נפשו וחיותו בעדם.

לכן מי שהוא צדיק באמת, וידע שפלותו, ויפיר חשיבות ישראל - יכול למסר את נפשו בעדם וכו'.

מו.

(ח"א קל)

עַל-יְדֵי עֲנוּהַ, נִצּוּל מִנְאוּף, וְזוֹכָה לְשִׁמִּירַת-הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַז"ל (סוֹטָה ד:): "כָּל הַמִּתְנַגֵּא, לְסוּף נִכְשָׁל בְּאִשְׁת־אִישׁ, שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ו, כו): וְאִשְׁת־אִישׁ נִפְשׁ יִקְרָה תְּצוּד".

וְזֶה פְּרוּשׁ הַסְּמִיכוֹת (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד" וְכוּ', לְפָסוּק (שם יב, א): "וַתְּדַבֵּר אַהֲרֹן וּמְרִים בְּמֹשֶׁה" - כִּי הֵם דִּבְרוּ עַל "אֲדוּת הָאִשָּׁה הַכֹּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח" (שם), כִּי 'כּוֹשִׁית' "עַל-שֵׁם יִפְיָה נִקְרְאת" (רש"י שם; ספרי), וְהֵם אָמְרוּ: "שֶׁלִּקְחָהּ לְשֵׁם יִפִּי", וְעַל-כֵּן דִּבְרוּ עַל הַפְּרִישוֹת, כִּי הֵם לֹא רָצוּ לְהֶאֱמִין שֶׁאֶפְשָׁר לְהִיזוֹת פְּרוּשׁ'.

וְעַל-זֶה הַשִּׁיבָה הַתּוֹרָה וְסִמְכָה תְּכַף: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם" - כִּי עַל-יְדֵי שֶׁהָיָה "עָנּוּ מִכָּל הָאָדָם", הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהִיזוֹת פְּרוּשׁ לְגַמְרֵי, וְלֹא הָיָה לוֹ 'יְחוּדֵי-תַתְּאָה' בְּכָלל.

מז.

(ח"א קלה)

מֹשֶׁה-רַבֵּנוּ עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם, עַל-יְדֵי "שִׁזְכָּה לְאַרְבַּעִים-זוֹת שֶׁעָשָׂה שְׁעָרֵי בֵּינָה" (ראש־הַשָּׁנָה כא: נְדָרִים לח.) - זָכָה לְהִיזוֹת "עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם" (במדבר יב, ג).

מח.

(ח"א קמז)

אֵין לְאָדָם חֶלֶק בַּתּוֹרָה בְּשֵׁאִין לוֹ 'עֲזוּזַת-דִּקְדוּשָׁה'.

וְצָרִיךְ לְפָלֵס דְרָכָיו אֵיךְ לְהַתְנַהֵג עִם הָעֲזוּזוֹת, לְבָלֵי לְהִיזוֹת חֲסִידוֹשְׁלוֹם

עֲזוּזַת-פָּנִים, כִּי הִיא מְדָה רְעָה מְאֹד, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה לוֹ 'עֲזוּזַת-דִּקְדוּשָׁה'.

וְ'מִדַּת עֲנוּהַ' - הוּא עֲנִיָּן אַחַר לְגַמְרֵי.

וְעַקֵּר 'מִדַּת הָעֲנוּהַ' - כְּשִׁיחָהּ בְּמִדְרָגָה שִׁיּוּכָל לְכַתֵּב עַל עֲצָמוֹ כְּמוֹ 'מֹשֶׁה-רַבֵּנוּ עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם' (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד" - זֶהוּ מִדְרָגַת הָעֲנוּהַ בְּתַכְלִית, וְכְמוֹ שֶׁמְצִינּוּ בְּאִמּוֹרָאִים, שְׁאָמַר רַב יוֹסֵף (סוֹטָה מט:): "לֹא תִתְּנֵי עֲנוּהַ דְאִיכָּא אֲנָא".

מט.

(ח"א קצז)

לְשׁוֹן-הָרַע' שֶׁל הָעוֹלָם, מְזִיק וּפּוֹגֵם אֶת הָ'עֲנִיּוּת' - שְׁאִי-אֶפְשָׁר לְהַצְדִּיקִים לְהִיזוֹת עָנּוּיִם.

כִּי 'פָּגַם לְשׁוֹן-הָרַע' מִפְּרִיד בֵּין עֲנוּהַ לְחֻכְמָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְגַּם הָ'עֲנוּהַ, וְאִי-אֶפְשָׁר לְהִיזוֹת 'עָנּוּ'. וְאֶפְלוּ אִם יִהְיֶה 'עָנּוּ', הוּא בְּלֹא 'חֻכְמָה'.

וְזֶה יְדוּעַ: שֶׁ'עֲנוּהַ' בְּלֹא 'חֻכְמָה' אֵינָה כְּלוּם - כִּי בּוֹדָאִי אֵין זֶה מַעֲלַת הָעֲנוּהַ, לְהִרְאוֹת עֲצָמוֹ בְּכַפִּיפַת רֹאשׁ בְּדֶרֶךְ שְׁטוּת, כְּאֵלוֹ הוּא עָנּוּ - כִּי זֶה עֲנוּהַ פְּסוּלָה. וְעַקֵּר הָ'עֲנוּהַ' כְּשֶׁהִיא בְּ'חֻכְמָה'.

וְזֶה הִיָּה מַעֲלַת 'מֹשֶׁה-רַבֵּנוּ עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם', שֶׁשִּׁבְּחָהּ הַתּוֹרָה אוֹתוֹ שֶׁהָיָה כְּלִכְפֹּךְ גְּדוֹל בְּמַעֲלַת הָעֲנוּהַ, עַד שֶׁאֶפְלוּ לְשׁוֹן-הָרַע' לֹא הִזִּיק לְעֲנוּתָנוֹ, וְזֶה שֶׁכָּתוּב (במדבר יב, א): "וַתְּדַבֵּר וְכוּ' בְּמֹשֶׁה וְכוּ'".

נִמְצָא: שֶׁהָיָה 'פָּגַם לְשׁוֹן-הָרַע' בְּעוֹלָם, אֵף-עַל-פִּי-כֵן: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד" (שם יב, ג).

נ.

(ח"ב ז, בסוף)

'מִשֶׁה־רַבֵּנוּ' הָיָה 'עָנוּ' (במדבר יב, ג),
 "וְעֲנֶינָה גְדוּלָה מִכֻּלָּם"
 (עבודת ה' זרה כ:).

נא.

(ח"ב כב)

בְּעֵינַי ה' הִכְנַעַה טוֹעִים הָעוֹלָם הַרְבֵּה, כִּי
 הָלָא כִּמָּה אָנוּ מִיַּגְעִין עֲצָמֵנוּ
 בְּעִבּוּדוֹת וּבִתְפִלָּה כְּדִי לְצֵאת מ'מִחִיָּךְ
 דְּקִטְנוֹת' ל'מִחִיָּךְ דְּגְדוּלוֹת, וְאִם־כֵּן אִי־אֶפְשָׁר
 שְׂיִהְיֶה ה' הִכְנַעַה בְּפִשִּׁיטוֹת, כִּי אִם־כֵּן הוּא
 נִכְנָס לְקִטְנוֹת' - וְעַל־כֵּן בְּהִכְרַח שִׁישׁ בָּזָה
 יִדְעֵת'.

וְעַל־כֵּן לָאוּ כָּל אָדָם יָכוֹל לְהִיזֵת 'עָנוּ'
 כְּרֵאוּי, רַק 'מִשֶׁה־רַבֵּנוּ עָלְיוֹ־
 הַשְּׁלוֹם' הוּא הָיָה "עָנוּ מִכֻּלָּ הָאָדָם אֲשֶׁר
 עַל פְּנֵי הָאָדָמָה" (במדבר יב, ג).

וְרַז"ל קָרָאוּ לְעֲנִיָּה שְׂאִינֵי כְּרֵאוּי' -
 'חֲנֻפָּה', כִּמוֹ שְׂאֵמְרוּ (סוֹטָה מא:) עַל
 'יִרְמְיָה־הַנְּבִיא', שְׁהִיָּה עָנוּ נֶגֶד הַנְּבִיא־שִׁקָּר
 חֲנֻנְיָה, וְאָמַר לוֹ בְּהִכְנַעַה (יִרְמְיָה כח, ו): "אָמֵן,
 כִּן יַעֲשֶׂה ה'", "כָּל הַמַּחְנִיף וְכוּ' לְסוּף נוֹפֵל
 בְּיַד בָּנוּ" וְכוּ'.

נב.

(ח"ב לח)

לְפַעֲמִים הַצַּדִּיק נוֹסֵעַ עַל הַמְּדִינָה וּמֵאִיר
 לְהַתְלַמִּידִים, כִּי לְפַעֲמִים אוֹרוֹ
 גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, עַד שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְהַקְטִין
 לְקַבֵּל מִן הַגְּדוֹל בְּמִקְוָמוֹ, מִחֲמַת רַבּוּי הָאוֹר'
 הַגְּדוֹל מְאֹד, וּמִכְרַח הַגְּדוֹל לְהוֹרִיד וּלְהַכְנִיעַ
 עֲצָמוֹ אֶצֶל הַקָּטָן וְלִילֹךְ אַחֲרָיו, כְּדִי שְׁעַל־
 יִדְיָזָה יִתְמַעֵט וְיִתְנַשֵּׂם הָאוֹר קָצֵת, כְּדִי
 שְׂיִוָּכַל הַקָּטָן לְקַבֵּלוֹ.

נמצא: כְּשֶׁהַגְּדוֹל צָרִיךְ לִילֹךְ לְהַקְטִין, זֶהוּ
 מְגֻדֵל עֵצֶם מֵעֲלָתוֹ מְאֹד. (עי' לְקוּטִי־
 הַלְכוֹת, שַׁבָּת ו, כא).

ו'מִשֶׁה־רַבֵּנוּ עָלְיוֹ־הַשְּׁלוֹם, הָיָה גְּדוֹל
 בְּמַעֲלָה כְּלִכְפָּה, עַד שְׂאֶפְלוּ
 לְפָנָי גְּדוּלִים הָיָה צָרִיךְ לְהַקְטִין עֲצָמוֹ
 וּלְהִרְאוֹת הַכְּנַעַה נֶגְדָם, כִּמוֹ שְׂכַתוֹב (במדבר
 יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנוּ מְאֹד מִכֻּלָּ הָאָדָם"
 וְכוּ'.

הֵינֵנוּ: אֶהְיֶה־לִּפִּי שָׂגָם הֵם הָיוּ גְּדוּלִים
 מְאֹד, כְּגוֹן 'הוֹשֵׁעַ' ו'אַהֲרֹן' - עִם־
 כְּלִיזָה הָיָה 'מִשֶׁה־רַבֵּנוּ עָלְיוֹ־הַשְּׁלוֹם'
 בְּמַעֲלָה גְּדוּלָה וְעִצּוּמָה מְאֹד, עַד שְׂהִכְרַח
 לְהַקְטִין עֲצָמוֹ וּלְהַכְנִיעַ עֲצָמוֹ נֶגְדָם, כְּדִי
 שְׂיִוָּכַלוּ לְקַבֵּל אוֹרוֹ.

נג.

(שְׁבַח־הַר"ן כב-כג)

ב'מִדַּת עֲנִיָּה הַתְּפָאָר עֲצָמוֹ (רַבֵּנוּ ז"ל) מְאֹד,
 שֶׁהוּא עָנוּ בְּתַכְלִית הָעֲנִיָּה. וְאָמַר:
 שְׂאִין מִי שְׂזוּכָה ל'עֲנִיָּה' בְּאֵמֶת, כִּי־אִם מִי
 שֶׁהוּא בְּמִדְרָגָה זוֹ שְׂיִכּוֹל לֹאמַר עַל־עֲצָמוֹ
 שֶׁהוּא 'עָנוּ', כִּמוֹ 'מִשֶׁה־רַבֵּנוּ עָלְיוֹ־הַשְּׁלוֹם'
 שְׂכַתָּב עַל־עֲצָמוֹ (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה
 עָנוּ מְאֹד מִכֻּלָּ הָאָדָם" וְכוּ'.

וְכִמוֹ שְׂמַצִּינוּ בְּדַבְרֵי רַז"ל (סוֹטָה מט:)
 "שְׂאֵמַר רַב יוֹסֵף, אַל תִּתְּנִי עֲנִיָּה
 דְּאִיכָּא אָנָּא" (אַל תֹּאמַר שְׂבִטְלָה הָעֲנִיָּה כִּי אָנִי
 עֲנִיָּתוֹ).

וְהוּא (רַבֵּנוּ ז"ל), הָיָה בְּבַחֲיָנָה זוֹ, וְהַתְּפָאָר
 עֲצָמוֹ בְּעֵצֶם מֵעֲלָתוֹ בְּמִדַּת עֲנִיָּה
 בְּתַכְלִית הַבְּטוּל לְגַמְרֵי.

וְאָמַר: שֶׁהוּא 'עָנוּ' בְּתַכְלִית הָעֲנִיּוּת'
 בְּכָל הָאִיבָרִים. כִּי יֵשׁ אֶחָד שֶׁהוּא

נה.

(חיי-מוהר"ן רסט)

אמר: אני ענו מכל המפרסמים, כי כל-אחד יש לו עבודתו, ואני ענו, הינו כי אינם נחשבים אצלי כלל, כי 'מדת ענוה' היא לבלי להחזיק עצמו לשום דבר, ולהיות בעיניו אין ואפס, ומאחר שאינם נחשבים אצלי כלל, נמצא שאני ענו שלהם.

פרוש: שמכל המפרסמים, אני הענו, שזה עושה זאת וזה זאת, ואני איני מחזיק מהם כלל, נמצא: שבצרוף כלם יש לי 'מדת הענוה' ביניהם. אך את מי אני מחזיק יותר לאין, את-עצמי, או אותם וכו' - ואף-על-פי-כן הנראה, שאת-עצמו הוא מחזיק יותר לאין ואפס.

וכן ב'משה-רבנו עליו-השלוש', אינו מישב אצלי מה שכתוב בו (במדבר יב, ג): שהיה "ענו מאד מכל האדם", איך שיד זאת, מאחר שכלם היו תלמידיו איך היה 'ענו' פנגדם?

אך צריך להיות גם-כן פנ"ל, שהיה 'ענו מכל האדם' - שהיה לו 'מדת הענוה' של כל האדם. הינו: שאצלו היתה ה'ענוה' של כלם, כי כלם היו אצלו בחינת 'ענוה' בבחינת 'אין ואפס', אך את-עצמו היה מחזיק יותר ל'אין ואפס', יותר מבחינת 'אין ואפס' שהיה מחזיק אותם. והבן היטב.

ואמר המעתיק (הרב מטשערוין זצ"ל): נראה לעניות-דעתי דרצונו לומר: כי השיג כל-כך בגדלת הבורא-יתברך, עד אשר העבודה של כל אדם היה אצלו בבחינת אין ואפס נגד גדלתו יתברך. והוא בעצמו אף-על-פי שהיה רבן של כל ישראל כי השיג יותר מכלם, אף-על-פי-כן היה מחזיק את עצמו לאין ואפס יותר מכלם.

כי דיקא על-ידי שהיתה השגתו גבוהה כל-כך, על-ידי-זה השיג: שכפי מדרגתו והשגתו, אין עבודתו נחשבת כלום ביותר, נגד גדלתו יתברך.

ענו ואין הענוה בלב, ויש שהוא ענו ואין הענוה מגיע באיזה איבר, אבל אצלו הענוה בתכלית בכל האיברים, כי לבו וכל איבריו הם בתכלית הבטול.

נד.

(חיי-מוהר"ן לח)

אמר: שאין הדבר כמו שאומרים קצת בני אדם: "שהצדיק שמכניע את-עצמו בפני חברו, מן-הסתם חברו גדול ממנו - כי מפני מה אינו בהפוך? - אלא חברו בודאי גדול ממנו!" - כך אומרים קצת.

אבל האמת אינו כן - כי יכול להיות שהוא 'ענו' יותר, והצדיק השני יש לו 'עזות' יותר, על-כן יכול להיות: שזה שנכנע לפני חברו, גדול הרבה יותר, מזה שהוא נכנע פנגדו.

ואמר: "שבאמת אם היה העולם מתנהג באמת כסדר פראוי, בודאי היה ראוי להיות כך, שהקטן יתבטל תמיד לפני הגדול ממנו!" - כי כך ראוי להיות, כי ה'קטנות' מתבטל לפני ה'גדלות'.

אבל אין העולם מתנהג באמת, כי האמת נעדרת בעוונותינו-הרבים. ומחמת שאין האמת בעולם, מחמת זה יכול להיות אפלו בין הצדיקים השלמים, שאחד יתבטל לפני השני. ובאמת: זה שמתבטל ונכנע, גדול יותר מן השני.

ואז שמעתי מפיו-הקדוש התורה (לקוטי-מוהר"ן ח"א קלה) על פסוק (תהלים עה, ג): "כי אקח מועד, אני מישרים אשפט" - ששם מדבר מענין ה'קטנות' שנתבטל לפני ה'גדלות'.

"בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ" (במדבר יב, ו)

נח.

(שיחות־הר"ן רסב)

יש 'חן', שְׁמִי שִׁיכּוֹל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּזֶה, יְכוּל לַעֲשׂוֹת שְׂאֵלֶת חִלּוֹם וְלִידַע עֲתִידוֹת עַל־יְדֵי הַחֲלוּמוֹת.

פי בְּכֹל ה'חֲלוּמוֹת' בּוֹדֵאֵי **יש** בָּהֶם עֲתִידוֹת, רַק שִׁישׁ בָּהֶן כַּמָּה פְּסֻלֹת וְתָבֹן, כָּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַז"ל (בְּרִכּוֹת נה.): "כָּשֵׁם שְׂאֵי אֶפְשָׁר לָבֵר בְּלֹא תָבֹן, כִּי אֵין חִלּוֹם" וְכוּ'. וְגַם **יש** חֲלוּמוֹת בְּרוּרִים, כָּמוֹ שְׂפָתוֹב (במדבר יב, ו): "בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ".

וְכִי שִׁישׁ לוֹ זֶה ה'חן' הַנֶּ"ל - חֲלוּמוֹתָיו צוֹדְקִים בּוֹדֵאֵי, אֲלֵא שְׂאֵפְלוֹ כְּשֹׁמֵעַ חִלּוֹם מֵאַחַר שְׂמִסְפֵּר לוֹ, אֲזִי נוֹפֵל הַתָּבֵן וְהַפְּסֻלֹת מִן הַחִלּוֹם, וְעַל־יְדֵי־זֶה שׁוֹמֵעַ רַק הַחִלּוֹם הַמְּבֹרָר, וְיְכוּל לַפְתֹּר הַחִלּוֹם וְלִידַע הַעֲתִידוֹת מֵהֶם.

"וְתִמְנַת ה' יְבִיט" (במדבר יב, ח)

נט.

(ח"א כא, ו)

בְּתִיב בַּה (בְּמִשָּׁה רַבֵּנוּ - במדבר יב, ח): "וְתִמְנַת ה' יְבִיט", בְּחִינַת 'עֵינַיִם' (נִמְצָא לְהַלֵּן בְּאַרְיִכוֹת).

ס.

(ח"א ריב)

עַל־יְדֵי מְחָאֵת כַּף אֶל כַּף בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, מְבִיטִין בְּתִמְנַת ה', הֵינּוּ: 'דְּמִיוֹנוֹת' שְׂאֵנוּ מְדַמִּין אוֹתוֹ רַחוּם וְחַנוּן, וְשָׂר כְּנוּיִים וְדְמִיוֹנוֹת - כָּל אֵלוֹ ה'דְּמִיוֹנוֹת' גָּלוּ ה'נְבִיאִים'.

נו.

(חיי־מוהר"ן תצו)

פַּעַם־אַחַת הָיוּ מְדַבְּרִים לְפָנָיו בְּעִנְיַן 'גְּדֻלוֹת' - עָנָה וְאָמַר: "מָה אַתֶּם צְרִיכִין לְדַבֵּר מ'גְּדֻלוֹת', הֲלֹא אֲנִי אֵין לִי 'גְּדֻלוֹת'!"

כְּלוֹמַר: וְאַתֶּם אֵיךְ יַעֲלֶה עַל דַּעְתְּכֶם שְׂיִהְיֶה לָכֶם אֵיזָה 'גְּדֻלוֹת', מֵאַחַר שְׂאֵפְלוֹ אֲנִי, אֵין לִי 'גְּדֻלוֹת'.

כִּי כָּבֵד הַתְּפָאָר עֲצָמוֹ רַבֵּנוּ ז"ל בְּזֶה (עֵין שִׁבְחֵי־הַר"ן כב-כג הַמוֹבָא לְעֵיל): "שֶׁהוּא יְכוּל לֹאמַר עַל־עֲצָמוֹ שְׂאֵין לוֹ 'גְּדֻלוֹת', שְׂזֶה עָקֵר תְּכֵלִית שְׂלִמּוֹת הָעֲנוּה".

כָּמוֹ בְּחִינַת מִשָּׁה רַבֵּנוּ שְׂפָתָב עַל־עֲצָמוֹ (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנוּ מְאֹד", וְכַמוֹבֵא בְּגִמְרָא (סוֹטָה מט:): "שְׂאֵמֵר רַב יוֹסֵף: אֵל תִּתְּנִי עֲנוּה דְאִיכָא אָנָּא".

נז.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, שַׁבַּת ז, לג)

עַל־כֵּן הַזְהִיר (דְּבָרִים כד, ט): "לֹאֲכֹר מַעֲשֵׂה מִרְיָם" - לְהוֹרוֹת: שְׂאֵה־עַל־פִּי שְׂהָיוּ צְדִיקִים נוֹרָאִים - אֵה־עַל־פִּי־כֵן שָׁנוּ בְּזֶה 'אַהֲרֹן וּמִרְיָם', שְׂהֲרָהֲרוּ אַחַר 'מִשָּׁה'.

מְכַל־שִׁפְן שְׂאֵסוֹר לְשָׂר הָעַם, לְהַרְהֵר חֲסִידֵי־שְׁלוֹם אַחֲרֵי 'צְדִיק' הָאֵמֵת, אֵה־עַל־פִּי שְׂשׁוֹמְעִים מְצְדִיקִים אֵיזָה קִשְׂיָא עָלָיו. מְכַל־שִׁפְן וְכוּ'.

וְנְבִיאִים' - זֶה בְּחִינַת דְּבוּר הַתַּפְּלָה,
כְּמוֹ "נִיב שְׁפָתַיִם" (ישעיה נז, יט).
וְהַכְּפִיִּים' - הֵם יַד הַנְּבִיאִים'.

וּכְשָׁאֵנוּ מְדַבְּרִים בְּשִׁפְתֵינוּ ה'תְּמוּנוֹת'
וְה'דְּמִיוֹנוֹת', וּמְחַאֵין בְּכַפֵּיִם -
אֲזִי נִתְקַיֵּם (הושע יב, יא): "בְּיַד הַנְּבִיאִים
אֲדַמָּה" - וְנִתְקַיֵּם (במדבר יב, ח): "וְתִמְוֹנַת ה'
יִבִּיט".

"וְהִדְבֵּר מִרִּים וְאֶהְרֵן בְּמִשָּׁה וְכוּ' - וְהָאִישׁ
מִשָּׁה עָנָו מְאֹד - לֹא כֵן עַבְדֵי מִשָּׁה בְּכָל בֵּיתִי
נֶאֱמָן הוּא - פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמְרָאָה וְלֹא
בְּחִידוֹת וְתִמְנַת ה' יִבִּיט וּמִדּוּעַ לֹא יֵרָאֶתֶם
לְדַבֵּר בְּעַבְדֵי בְּמִשָּׁה - אֶל נָא תְהִי כַּמֶּת אֲשֶׁר
בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיֹּאכַל חֲצִי בְשָׂרוֹ - וַיֹּאמֶר
ה' אֶל מֹשֶׁה וְאַבְיָה יִרְקַ בְּפָנֶיהָ הֲלֹא
תִפְלֵם שְׁבַעַת יָמִים תִּסְגֹּר שְׁבַעַת יָמִים מִחוּץ
לְמַחְנֶה וְאַחַר תֵּאֱסֹף" (במדבר יב, א-ג-ד-ה-ו-ז-ח-ט-י)

סא.

(ח"א כא, ו)

זֶה טַעַם רַק שֶׁל הַחֲלִיצָה, שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים
כה, ט): "וַיִּרְקַה בְּפָנָיו" - "בְּפָנָיו" דִּיקָא,
כִּי זֶה הוֹלֵךְ בְּלֹא זָרַע, וְלֹא הִנִּיחַ בְּרָכָה אַחֲרָיו
שִׁימְשִׁיכוּ 'שְׁכַל־הַפְּנִיִם' בְּעוֹלָם עַל־יְדֵי
מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים, וְאַחֲיוּ אֵינּוּ רוֹצֵה לְהַקִּים
שֵׁם אַחֲיוּ הַמֶּת וְאֵינּוּ רוֹצֵה לִיבֵם אוֹתָהּ
לְהַמְשִׁיךְ נִשְׁמַת הַמֶּת בְּעוֹלָם שְׂיוֹכַל לְתַקֵּן
אוֹר־הַפְּנִיִם.

בְּשִׁבְל־זָה: "וַיִּרְקַה בְּפָנָיו" - וּבְזֶה ה'רַק'
נִרְאָה לְפַעְמִים 'פָּנֵי הַמֶּת'
דִּיקָא, וּבְזֶה ה'רַק' הוּא נִכְלָם, וְעַמְרַת הַבּוֹשָׁה
הוּא בְּפָנִים, זֶה עַל "שְׁלֹא רָצָה לְהַקִּים שֵׁם
אַחֲיוּ הַמֶּת" (דְּבָרִים שָׁם, ז).

זֶה בְּחִינַת (במדבר יב, יד): "וְאַבְיָה יִרְקַ יִרְקַ
בְּפָנֶיהָ הֲלֹא תִפְלֵם שְׁבַעַת יָמִים",
בְּחִינַת "שְׁבַעַת עֲנָנִים" שְׁעַל־יָדָם מְאִיר
"פָּנֵי הַמְּנוֹרָה" (עֵין לְעִיל עַל פְּסוּק בְּהַעֲלוֹתָךְ אֶת
הַנְּרוֹת). וְהוּא "לֹא רָצָה לְהַקִּים שֵׁם אַחֲיוּ
הַמֶּת" - עַל־כֵּן: "וַיִּרְקַה בְּפָנָיו", וְהֵינּוּ
'בְּשִׁת־פְּנִיִם'.

זֶה שְׁאֵמְרוּ (יְבָמוֹת נב.): "הַיְבָמָה נִקְנִית
בְּמֵאֵמֶר" - זֶהוּ 'הַפֶּה הַבְּשֵׁת', בְּחִינַת
(תְּהִלִּים כט, ט): "כִּלּוֹ אֵמֶר כְּבוֹד", הַפֶּה שֶׁל
"תִּפְלֵם שְׁבַעַת יָמִים".

וְ'מִרִּים', שְׁפָגְמָה בְּכְבוֹד מִשָּׁה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'שְׁפַע אֱלֹקֵי' וּפְגָמָה
בְּבְחִינַת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת" - כִּי הוּא הָיָה 'עָנָו'
'שְׁפַל' וְ'סִבְלָן', וְלֹא חָרָה אַפּוֹ עַל בְּזִיוּנוֹ,
בְּחִינַת 'חֲטָם'; וְכַתִּיב בֵּה (במדבר שָׁם, ח): "פֶּה
אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ", בְּחִינַת 'פֶּה'; וְכַתִּיב בֵּה
(שָׁם): "וְתִמְנַת ה' יִבִּיט", בְּחִינַת 'עֵינַיִם';
וְכַתִּיב בֵּה (במדבר שָׁם, ז): "בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן"
הוּא, בְּחִינַת 'אֲדַנִּין', בְּחִינַת (מְשָׁלֵי יא, יג):
"נֶאֱמָן רוּחַ מְכַסֶּה דְבָר".

בְּשִׁבְל־זָה נִצְטָרְעָה, "דָּא סְגִירוֹ דְּנִהוֹרָא
עֲלָאָה" (אֲהַר תְּזַרִיעַ מַטְ:), הֵינּוּ:
'אוֹר־הַפְּנִיִם' הַנִּל, וְכַתִּיב בֵּה (במדבר שָׁם, טו):
"תִּסְגֹּר מִחוּץ לְמַחְנֶה שְׁבַעַת יָמִים".

זֶה שְׁבַקֵּשׁ אֶהְרֵן (שָׁם שָׁם, יב): "אֶל נָא תְהִי
כַּמֶּת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיֹּאכַל
חֲצִי בְשָׂרוֹ" - כִּי עַל־יְדֵי "סְגִירוֹ דְּנִהוֹרָא"
עֲלָאָה" הִיא בְּבְחִינַת 'מֶת', כִּי "מְצָרַע חָשׁוּב
כַּמֶּת" (נְדָרִים סד:).

"אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ" - זֶה בְּחִינַת
'בְּנוֹם' - שְׁעַל־יְדֵי ה'בְּנוֹם', "אֲתַתָּה
אִמָּה, שְׁאֲשַׁתּוֹ נַעֲשִׂית לּוֹ אִם" (אֲהַר לְדִלְךָ צב.
מְשַׁפְּטִים ק.).

"וַיֹּאכַל חֲצִי בָשָׂרוֹ" - הִינּוּ: שְׂאִין לוֹ בַת-
זוּג, כִּי הִבְעֵל וְאִשְׁתּוֹ הֵם תְּרֵי
 פִּלְגָא גּוּפָא, וְעַכְשָׁו שְׂאִשְׁתּוֹ הִיא אִמּוֹ, נִמְצָא:
 שְׂנֵאֲכַל "חֲצִי בָשָׂרוֹ" וְאִין לוֹ בַת-זוּג.

[פרוש (מורהנ"ת ז"ל בתוך לקוטימורה"ן): כי מי שמת בלא
 בנים, ואשתו צריכה להתיבם, ונתגלגל המת בהבן הנולד
 מאשתו שנתבמה לאחיו, והוא צער וענש גדול להמת
 שאשתו נעשית לו אם, כי עכשו מרחק להיות נולד
 מאשתו, ואשתו נעשית לו אם; פי זה 'בן היבמה' שבאמת
 הוא בעלה של היבמה, ואשתו נעשית לו אם, אין לו בת-
 זווג, מאחר שבת-זוגו נעשית לו אם.]

וְזֶהוּ שֶׁפִּרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל: שֶׁבִקֵּשׁ 'אַהֲרֹן' עַל 'מְרִים' שֶׁפָּגְמָה
 בְּשִׁכְלֵ-הַפְּנִים, שֶׁזֶהוּ הַפָּגַם שֶׁל הַמֵּת בְּלֹא בָנִים כְּנ"ל:
 "שְׂלֵא תֵהָא נְעַנְשַׁת חֲסִי-וְשָׁלוּם בְּעַנְשׁ הַיְבוּס".

וְזֶהוּ: "אַל נָא תְהִי כַּמֵּת אֲשֶׁר בְּצֵאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ" - שְׂלֵא
 תִּהְיֶה כַּמֵּת בְּלֹא בָנִים, אֲשֶׁר מִכְרַח לְצֵאת שְׁנֵית בְּגִלְגוּל
 מִרְחֹם אִמּוֹ, הִינּוּ שְׂאִשְׁתּוֹ נְעֻשִׁית לוֹ אִם, אֲשֶׁר מִחַמַּת זֶה
 "וַיֹּאכַל חֲצִי בָשָׂרוֹ" - הִינּוּ: 'חֲצִי גּוּפוֹ' נֹאכַל, שְׂאִין לוֹ
 'בַת-זוּג', שֶׁהִיא "חֲצִי בָשָׂרוֹ" 'פִּלְגַּא גּוּפוֹ'.

[חיי-מורה"ן טז: מה שכתב שם (בלקוטימורה"ן ח"א כא)
 בענין מרים שפגמה בכבוד משה, ואהרן בקש (במדבר יב,
 יב): "אל נא וכו' בצאתו מרחם אמו" - שזה בחינת ענש
 היבוס, עין-שם - יש בזה 'נפלאות גדולות' - פי רמז בזה
 על בתו 'מרים' ז"ל, שהיתה פלתו של הרב ר' ליבוש
 מוואלטשיסק זצ"ל, שנסע לארץ-ישראל עם כל בניו,
 ועל-ידי-זה נסעה גם בתו לארץ-ישראל, וכמה שנים אחר
 פטירת רבנו ז"ל נתיבמה שם].

"וַיֹּצֵעַק מֹשֶׁה אֶל ה' (במדבר יב, יג)

סב.

(ח"א עה)

בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, יֵשׁ שְׁנֵי גּוּנִים: 'מַחְשְׁבָה'
 ו'צִעְקָה'. וְהוּא בְּחִינַת 'מֹשֶׁה'
 ו'דוּד'. כִּי ה'צִעְקָה' - בְּחִינַת (משלי א, כ):
 "חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה". וְב'מַחְשְׁבָה' - בְּחִינַת
 (שיר-השירים ז, ב): "חֲמוּקֵי יִרְכֹּוּ".

ב'מֹשֶׁה' כְּתִיב (שמות ח, ח; יז, ד; במדבר יב, יג):
 "וַיֹּצֵעַק מֹשֶׁה", וְכְתִיב (דְּבָרִים לא,
 א): "וַיִּלְךָ וַיְדַבֵּר" וְכו', כְּלוֹמֵר: שֶׁהָיָה מִקְהִיל
 קהלות ברבים, וְזֶה בְּחִינַת: "חֲכָמוֹת בַּחוּץ
 תִּרְנָה".

וְב'דוּד' כְּתִיב (תהלים סח, כז): "בְּמִקְהֵלוֹת
 בָּרְכוּ אֱלֹקִים", וְהוּא גַם-כֵּן:
 "חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה".

"אל נא רפא נא לה" (במדבר יב, יג)

סג.

(ח"א קה)

"יש אֲצֵל הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ, 'רְחֻמִּים-פְּשׁוּטִים'
 ו'רְחֻמִּים-גְּדוּלִּים' - 'רְחֻמִּים-פְּשׁוּטִים
 דְּזַעֲרֵי-אֲנָפִין', ו'רְחֻמִּים-גְּדוּלִּים דְּעֵתִיקָא-
 סְתִימָאה"' (זהר נשא אדרא-רבא קלז:).

וְאִנּוּ מְעוֹרְרִים 'רְחֻמִּים' אֲצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ:
 שְׂבָאֵלוֹ ה'רְחֻמִּים', יַעוֹרֵר בְּעַצְמוֹ אֶת
 ה'רְחֻמִּים-הַגְּדוּלִּים' שְׂאִין אִנּוּ יְכוּלִּים לְהַגִּיעַ
 אֲלֵיהֶם, רַק הוּא בְּעַצְמוֹ יִתְבָּרַךְ צָרִיךְ
 לְהַתְּפַלֵּל עַל-זֶה.

דְּהִינּוּ: שְׁבִרְחֻמֵי-הַפְּשׁוּטִים' שְׂאִנּוּ
 מְעוֹרְרִים - עַל-יְדֵי אֵלוֹ ה'רְחֻמִּים',
 יִרְחַם עָלֵינוּ וַיַּעוֹרֵר בָּהֶם ה'רְחֻמִּים-הַגְּדוּלִּים'
 שְׂלוֹ, שֶׁהֵם 'רְחֻמִּים-גְּדוּלִּים דְּעֵתִיקָא-
 סְתִימָאה' - וּמִשָּׁם יִהְיֶה לָּנוּ יְשׁוּעָה בְּוַדָּאִי.
 (עין לקוטי-הלכות, ערוגי-תחומין ג).

וְזֶהוּ פִּרוּשׁ הַפְּסוּק (במדבר יב, יג): "אַל נָא
 רַפָּא נָא לָה" (במדבר יב, יג) - לְכַאֲוָרָה
 תְּמוּזָה מְאֹד כִּפֹּל תַּבַּת "נָא"!!

אֲדָּ עֵתָה מְבַאֵר הַיֵּטֵב: שֶׁ'מֹּשֶׁה-רַבֵּנוּ עָלֵינוּ-
 הִשְׁלוֹם' בִּקֵּשׁ זֹאת מִהַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ:

שְׁהוּא בְּעֶצְמוֹ כְּבִיכּוּל יִתְפַּלֵּל וַיִּבְקֶשׁ
מֵעֶצְמוֹ שִׁירָפָא אוֹתָהּ!

וְעַתָּה מַה מְתוּק מִדְּבַשׁ הִתְכַּת הַמְקָרָא
הַזֶּה. וְזָהוּ: "אֵל נָא" - הִיגוּ:
שֶׁהַתְּפִלָּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ וְאָמַר לוֹ: "אֵל" -
"נָא" וַיִּבְקֶשׁ וְהַתְּפִלָּה בְּעֶצְמָהּ מִלְּפָנָיו:
"רְפָא נָא לָהּ".

סד.

(ח"א קעד)

"כְּשֶׁה'דִּינִין' חֲסִינְשְׁלוֹם גּוֹבְרִים עַל
הָאָדָם, אֵין לְהַמְתַּפְּלֵל
עֲבוּרוֹ לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ, שְׁלֵא יִתְגַּבְּרוּ הַדִּינִין
חֲסִינְשְׁלוֹם" (זֶהר נח סט:).

וּכְמוֹ דְאִיתָא (שְׁעַר־הַפְּסוּקִים בְּרֵאשִׁית; לְקוּטִי-
תוֹרָה לְהָאָרִיז"ל בְּרֵאשִׁית): "שְׁנַח' לֹא
קָרָא לוֹ אָבִיו שֵׁם בְּעַת לְדָתוֹ [רַק כְּשֶׁהִגְדִּיל].

מִשּׁוּם שֶׁהִיָּה אִז הָעוֹלָם בְּדִינִין". וְעַל-כֵּן
לֹא רָצָה אָבִיו לִתֵּן לוֹ שֵׁם - כִּי עַל-יְדֵי
הַשֵּׁם יִהְיֶה נֶפֶר וּמְסָיִם בֵּין הַמְקַטְרָגִים,
וַיּוֹכְלוּ הַדִּינִים לְהַתְגַּבֵּר עָלָיו".

וְזָהוּ בְּשֶׁהַתְּפִלָּה מְשֶׁה־רַבֵּנוּ עָלָיו-
הַשְּׁלוֹם' עַל מְרִיָּם, לֹא הִזְכִּיר שְׁמָהּ,
רַק אָמַר סֵתֵם: "אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ" (בְּמִדְבָּר
יב, יג) - כִּי מִחֲמַת שֶׁהָיוּ הַדִּינִין גּוֹבְרִים עָלֶיהָ,
לֹא רָצָה לְהַזְכִּיר שְׁמָהּ בְּפִרוּשׁ כַּנִּלְכָּה.

וְאִף-עַל-פִּי־כֵן הָעֲלִים שְׁמָהּ בְּרֵמֶז
נִפְלָא בְּתוֹךְ תְּפִלָּתוֹ - כִּי
"נ"א רפ"א", בְּגִימַטְרִיא "מְרִיָּם יוֹכֵב"ד"
מְכוּן מִמֶּשׁ, הִיגוּ: שֵׁם הַחֹלָה וְשֵׁם אִמָּהּ,
שֶׁצָּרִיךְ לְהַזְכִּיר עַל הַחֹלָה בְּשִׁמְתַּפְּלִין
עָלָיו.

הפטרות פרשת בהעלותך

"ונחל ה' את יהודה חלקו על אדמת הקדש"
(זכריה ב, טז)

א.

(ח"א מד)

כְּשֶׁאָנוּ מוֹחֲאִין בַּה' אֶל כַּף בְּשַׁעַת הַתַּפְּלָה
- עַל-יַדֵּי־זָה יֵשׁ בַּח בְּיַדֵּינוּ לְטַהַר
'אֹיִר אֶרֶץ הָעַמִּים, וְלִגְרֵשׁ אֹיִר הַטָּמֵא'.

כִּי חוֹזֵר אֶרֶץ תַּחַת מְשַׁלַּת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִידוֹ לָתֵת לְכָל מִי שִׁירָצָה.
וְנִטְהַר אֹיִר הַמְּקוֹם שֶׁמִּתְפַּלֵּל שָׁם אִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי, וְשׂוֹאֵב הָאֹיִר הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ בְּאֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל. נִמְצָא: עַל-יַדֵּי־זָה הַתַּפְּלָה הִיא
בְּאֹיִרָא דְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.

וְזָה פְּרוּשׁ (חוֹשֵׁעַ יב, יא): "וַיְבִיד הַנְּבִיאִים
אֲדָמָה" - עַל-יַדֵּי הַיָּדִים, עַל-יַדֵּי
'מִחֲאֵת-כַּף, הַדְּבוּרִים נְדַבְּרִים בְּ"אֲדָמַת
קֹדֶשׁ" (זכריה ב, טז). "נְבִיאִים" - לְשׁוֹן דְּבוּר'.

"הסירו הבגדים הצאים" (זכריה ג, ד)

ב.

(ח"א יד, ה)

ה'פושעי-ישראל, עדין רחוקים
מהקדשה מאד,
ויכול להיות להם מניעות רבות, וצריך להם
יגיעות רבות כדי להפשיט מהם ה'בגדים
צואים' שהלבישו, כמו שכתוב (זכריה ג, ד):
"הסירו הבגדים הצאים".

כִּי אֵלּוּ "הַבְּגָדִים הַצְּאִים", הֵם מוֹנְעִים
אוֹתָם מִלְּחַזֵּר לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵם
מִפְּסִיקִים כְּמוֹ נֶהָר הַמְּפַסֵּיק, שְׂאִי אֶפְשָׁר
לְהִלֵּךְ דְּרָךְ אוֹתוֹ הַנֶּהָר.

וְצָרִיךְ לְהַשְׁלִיךְ מֵהֶם "הַבְּגָדִים הַצְּאִים",
כְּדֵי לְהַסִּיר הַמְּפַסֵּיקִים וְהַמוֹנְעִים
וְהַמְּסַכִּים הַמְּבַדִּילִים בֵּינָם לְבֵין הַקְּדוּשָׁה.
וְעַל-יַדֵּי שְׁמַפְשִׁיטוֹן וּמְשַׁלִּיכֵן מְעַלִּיהֶם
"הַבְּגָדִים הַצְּאִים" - נִתְבַּטְּלִים כָּל הַמְּנִיעוֹת
וְהַמְּסַכִּים הַמְּבַדִּילִים בֵּינָם לְבֵין הַקְּדוּשָׁה.

ג.

(לקוטי-הלכות, ציצית ה, ז)

עַל-יַדֵּי הָעִבְרוֹת חֲסוֹשׁוֹלָם, נַעֲשִׂים
"בְּגָדִים צוּאִים" (זכריה ג, א), חֲסוֹ-
וְשׁוֹלָם. וְ"בְּגָדִים צוּאִים" זֶה בְּחִינַת רִיחַ-
רַע' שֶׁל הַמַּעֲשִׂים-רָעִים, שֶׁהָרִיחַ נִמְשָׁךְ
בְּהַבְּגָדִים דִּיקָא.

כִּי כְּפִי עֲבוֹדָתוֹ שֶׁל אָדָם - כֵּן הַלְּבוּשׁוֹ
שֶׁלוֹ לְטוֹב אוֹ לְהַפָּךְ, וְעַקֵּר הוּא הָרִיחַ'
כַּנ"ל, שֶׁעַל-יַדֵּי מַעֲשִׂים-רָעִים חֲסוֹשׁוֹלָם,
הַלְּבוּשׁוֹ שֶׁלוֹ מְעַלֵּין רִיחַ-רַע', בְּחִינַת
"בְּגָדִים צוּאִים" כַּנ"ל. וְלְהַפָּךְ עַל-יַדֵּי
'מִצּוֹת צִיצִית' שֶׁהֵם 'תְּקוּנַת-הַבְּגָדִים' - עַל-
יַדֵּי־זָה הַבְּגָדִים וְהַלְּבוּשׁוֹ מְעַלֵּין רִיחַ-טוֹב'
וְכוֹ' וְכוֹ'.

ד.

(לקוטי-הלכות, חקות-העפ"ם א)

ה'בגדים' שֶׁל הָאָדָם, מְרַמְזִין עַל מְדוּתוֹ
שֶׁל הָאָדָם, כְּמוֹבָא בְּסֵפֶר הָא"ב

(ספר-המדות, בגדים א) - כי ה'מלבושין' הם כפי 'תקון-הברית' של כל אחד, שבוזה תלוי כל המדות, כידוע.

עין במאמר (לקוטי-מוהר"ן ח"א) סימן כ"ט: "שעקר תקון הבגדים, שיהיו בבחינת 'בגדים לבנים', כמו שכתוב (קהלת ט, ח): 'בכל עת יהיו בגדיך לבנים' - הוא תלוי ב'תקון-הברית' וכו'".

ועל-כן ישראל משנין במלבושיהם מכל השבעים אמות, ויש להם כמה מצות בהבגדים, כגון ציצית ושעטנ"ז. כי הבגדים של ישראל יקרים מאד, כמו שכתוב (שיר השירים ד, יא): "זריח שלמתוך פריח לבנון". כי עקר 'קדשת ישראל', שהוא 'שמירת-הברית' - תלויים ונכרים בה'בגדים' כנ"ל.

כי 'בגדי ישראל' הם בבחינת "בגדים לבנים" כנ"ל, ועל-כן זכו ישראל ל'תקון-הבגדים', דהינו 'מצות ציצית' שהוא 'תקון-הבגדים', שהוא בבחינת "בגדים לבנים", בחינת 'טלית לבן'.

הפך 'פגם-הברית' שמשם 'פגם-הבגדים', דהינו: בגדים מלכלכים על-ידי 'בתמים', בחינת 'דם נדות', שהוא בחינת "בגדים צואים" (זכריה ג, ג).

כי עקר הענין ששענשין להתלבש ב'בגדים צואים' חסו-שלום, הוא רק על-ידי 'פגם-הברית', כמו שכתוב (זכריה ג, ג): "ויהושע היה לבש בגדים צואים" - וזה היה "על שהיו בניו נשואי נכריות" (סנהדרין צג).

כי 'פגם-הברית' נפר בה'בגדים', בבחינת (ירמיה ב, לד): "גם בכנפיך נמצאו דם,

נפשות אביונים נקיים", שזה בחינת 'פגם-הברית', שהוא "כאלו שזינף דם נקי חסו-ושלום" (נדה יג).

כי "בגדים צואים", שהם בגדים מלכלכים מבתמים ודם נדות, שזהו בחינת 'טלית אדם', שהוא הפך מ'ציצית', שהוא בחינת 'טלית לבן' כנ"ל - כי 'טלית אדם' הוא בחינת 'עשו', כמובא בדברי רבנו (ח"א ח) וכו'.

"ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה"
(זכריה ג, ז)

ה.

(לקוטי-הלכות, השפמת-הפקד ד, ז)

ה'צדיקים' נקראים 'מהלכים', על-שם שהולכים מדרגא לדרגא תמיד, כמו שכתוב (זכריה ג, ז): "ונתתי לך מהלכים בין העמדים" וכו'.

ו.

(לקוטי-הלכות, ענין קדישו)

ה'מלאכים', אין להם 'בחירה' כי נקראים "עומדים" (זכריה ג, ז).

ז.

(לקוטי-הלכות, ערובי-תחומין ה, ד)

זה ידוע: שהחלוק שבין ה'צדיק' ובין ה'מלאכים', היא ה'בחירה' - שעל-ידי-זה נתעלה אור נשמת הצדיק והשגתו, מאור נשמתם והשגתם של המלאכים והשרפים וכו' - מחמת שנקראים "עומדים" (זכריה ג, ז) ואין להם 'בחירה'.

"רִאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב בִּפְּלֵה וְגִלְגָּה עַל רֹאשָׁהּ, וְשִׁבְעָה נִרְתִּיָּה עָלֶיהָ, שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לַנְּרוֹת אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁהּ - וְשָׁנִים זִיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִיָּמִין הַגִּלְגָּה וְאֶחָד עַל שְׂמֹאלָהּ - וְאֶעַן וְאָמַר אֶל הַמֶּלֶאךְ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר מָה אֵלֶּה אֲדֹנָי - וַיַּעַן וְכוּ' לֹא בַחִיל וְלֹא בַכַּח בִּי אִם בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת - מִי אַתָּה הַר הַגְּדוֹל לִפְנֵי זֶרְבָבֶל לְמִישֹׁר וְהוֹצִיא אֶת הָאֲבֵן הָרֹאשָׁה תְּשֹׂאוֹת חֵן חֵן לָהּ" (זכריה ד, ב'ג'ד'ו'ז)

בִּי עַל־יַדֵּי תוֹרָה וּתְפִלָּה, שְׁעַל־יַדֵּי־זָה מְבַרְרִין ה'טוֹב' מִן הָרָע, שְׁזָה בַחֲנִינַת כָּל מְרֵאָה הַמְנוֹרָה' בַּנ"ל - עַל־יַדֵּי־זָה זוֹכָה לְרוּחֵי־חַיִּים, וְנִשְׁלָם כָּל ה'חֶסְרוֹנוֹת'.

וְזָהוּ: "לֹא בַחִיל וְלֹא בַכַּח בִּי אִם בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת, מִי אַתָּה הַר הַגְּדוֹל לִפְנֵי זֶרְבָבֶל לְמִישֹׁר" וְכוּ'. בִּי זֶרְבָבֶל הָיָה אֶז הַצְּדִיק־הַדּוֹר, וְעָמְדוֹ כְּנִגְדּוֹ כַּמָּה רְשָׁעִים לְבַטְלוֹ מֵעֲבוֹדָתוֹ.

וְעַל־זָה נֶאֱמַר: "לֹא בַחִיל וְלֹא בַכַּח בִּי אִם בְּרוּחֵי" וְכוּ' - שְׁעַל־יַדֵּי בַחֲנִינַת הַמְשַׁכַּת ה'רוּחֵי־חַיִּים' שְׁמִמְשִׁיךְ הַצְּדִיק־הַגְּמוּר, עַל־יַדֵּי־זָה יִכְנִיעַ וְיִפִּיל כָּל ה'שׁוֹנְאִים'.

בַּחֲנִינַת: "מִי אַתָּה הַר הַגְּדוֹל לִפְנֵי זֶרְבָבֶל לְמִישֹׁר" - שְׁכָל הַמוֹנְעִים הָעוֹמְדִים לִפְנֵינוּ כְּהַר, בְּכֵם יִתְבַטְלוּ עַל־יַדֵּי בַחֲנִינַת ה'רוּחֵי־חַיִּים' הַנ"ל.

ט.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הַשַּׁחַר ה, מִז)

וְזָהוּ בַחֲנִינַת מְרֵאָה הַמְנוֹרָה שֶׁל זְכַרְיָה, שְׁמִפְטִירִין ב'פְּרִשְׁת בְּהַעֲלוֹתְךָ' וּב'שִׁבְת חֲנֻכָּה', שְׁרָאָה אֶת הַמְנוֹרָה וְכוּ' - "וְשָׁנִים זִיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְׂמֹאל, וְאָמַר מָה אֵלֶּה אֲדֹנָי, וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלֹא יָדַעְתָּ מָה אֵלֶּה, וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי" (זכריה ד, ה).

הֵינּוּ: שְׁגַם זְכַרְיָה נִתְקַשָּׁה עַל עֶסֶק תְּקוּן הַמְנוֹרָה מְאֹד.

מַחֲמַת שְׁרָאָה: ש"שָׁנִים זִיתִים עָלֶיהָ", שֶׁהֵם שְׁנֵי אֵילָנוֹת. "אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְׂמֹאל" - שֶׁהֵם בַּחֲנִינַת אֵילָנָא־דְחַיִי וְאֵילָנָא־דְמוֹתָא, שֶׁהֵם בַּחֲנִינַת סְטְרָא־

ת.

(ח"א ת, ח)

וְזָהוּ (זְכַרְיָה ד, ב): "רִאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב" - הִיא הַתּוֹרָה "הַנְּחַמְדִים מְזָהָב" (תְּהִלִּים יט, א).

"וְגִלְגָּה עַל רֹאשָׁהּ" - פִּרְשׁ רַש"י: "מַעְיָן" - הוּא "הַמַּעְיָן הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה'" (יִזְאֵל ד, יח), הוּא הַתְּפִלָּה.

"וְשִׁבְעָה נִרְתִּיָּה" - הֵם "הַנְּשָׁמוֹת דְאֵתְרִבְיָאוּ בְּגֵן" (תְּקוּנֵי־זֶהַר ל), הַנְּחַלְקִים לְשִׁבְעַת פְּתוֹת'.

"שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת" - הֵם מ"ט אִוְרוֹת, שֶׁהוּא אִוֵּר הַגְּנוּז לְעֵתִיד' (רַש"י שָׁם בְּזְכַרְיָה), בַּחֲנִינַת: "עֵדוֹן עֵין לֹא רָאִתָּה" (תְּקוּנֵי־זֶהַר פה), שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת ה'תְּפִלָּה' בַּנ"ל.

"וְשָׁנִים זִיתִים עָלֶיהָ" - פִּרְשׁ רַש"י: "שְׁנֵי אֵילָנוֹת" - הֵינּוּ: אֵילָנָא דְחַיִי וְאֵילָנָא דְמוֹתָא, הֵינּוּ: טוֹב וְרָע'.

וְזָהוּ: "אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְׂמֹאל" - "וּמִשָּׁם יִפְרֹד" (בְּרֵאשִׁית ב, י) - שְׁנִפְרֹד הָרָע מִה'טוֹב, זֶה לְיָמִין וְזֶה לְשְׂמֹאל'.

וְאָמַר אֶל הַמֶּלֶאךְ מָה אֵלֶּה, וַיַּעַן וְכוּ' לֹא בַחִיל וְלֹא בַכַּח בִּי אִם בְּרוּחֵי" - הֵינּוּ בַּחֲנִינַת ה'רוּחֵי־חַיִּים'.

דְּקַדְשָׁהּ וְסִטְרָא־אֲחֵרָא שְׂפַנְגֵּדָה -
שְׂמִתְגַּבֵּר בְּכָל פַּעַם רַע' לְעַמַּת טוֹב' וְכוּ'.

עַל-כֵּן שָׁאֵל (שָׁם א, ט; ב, ב): "מָה אֵלֶּה"
שְׁתֵּי פְעָמִים - כִּי לֹא הָיָה יָכֹל
לְהַשִּׁיג אִיךָ יְכוּלִין לְכַבֵּשׁ הָרַב כְּזֶה? מֵאַחַר
שֶׁהַסִּטְרָא־אֲחֵרָא מִתְגַּבֵּר כְּנֶגֶד כָּל אָדָם כָּל-
כַּף כָּל-כַּף בְּכָל פַּעַם.

וְהַשִּׁיב לוֹ הַמְּלָאךָ (שָׁם פְּסוּקוֹ): "לֹא בַחִיל
וְלֹא בַכַּח, כִּי אִם בְּרוּחַ אֱמֶר ה'!
צְבָאוֹת" - בְּחִינַת רְצוֹן שְׁנִקְרָא "רוּחַ ה'
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יחזקאל כ, לב): "הָעֹלָה עַל
רוּחֲכֶם".

הִינֵנו: עַל-יְדֵי 'תִּקְוָה הַרְצוֹן־דְּקַדְשָׁהּ'
הַנְּמָשֵׁךְ מִ"רוּחַ ה'" עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִי-
אֲמֹת' בְּחִינַת 'מִשָּׁה' - עַל-יְדֵי־זֶה יִתְגַּבֵּר כָּל
אֶחָד, "לֹא בַחִיל וְלֹא בַכַּח", כִּי אִם עַל-יְדֵי
'תִּקְוָה הַרְצוֹן' וְכוּ' וְכַנִּ"ל.

וְזֶהוּ (זְכָרְיָה ד, ז - שָׁם בְּהַפְטָרָה): "מִי אַתָּה הָרַב
הַגָּדוֹל לִפְנֵי זָרְבָבֶל לְמִישָׁר" -
שְׂאֵפְלוֹ הַ"הָר הַגָּדוֹל", שֶׁהוּא בְּחִינַת
'הַשּׁוֹנְאִים וְהַמּוֹנְעִים הַגָּדוֹלִים' (וְכַעֵין שְׂפָרַשׁ
רַש"י שָׁם).

"לִפְנֵי זָרְבָבֶל לְמִישָׁר" - כִּי כָּלֵם יִתְבַּטְּלוּ
לִפְנֵי הַצְּדִיק־הָאֲמֹת', בְּחִינַת
"זָרְבָבֶל שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ" (תַּנְחוּמָא תוֹלְדוֹת
יד), עַל-יְדֵי 'תִּקְוָה־הַרְצוֹן' שִׁיאִיר בְּיִשְׂרָאֵל,
וְכַנִּ"ל. (עֵינ־שָׁם בְּפָנִים בְּאִרְיִכוֹת בְּעֵינֵי קַדְשֵׁת נְרוֹת
הַמְנוּרָה).

י

(לְקוּטִי־הַלְכוּת, קָרִיאת־שִׁמְעָה, יט)

נִמְצָא לְעִיל בְּפְסוּק (בַּמִּדְבָּר ח, ב):
"בַּהֲעֹלְתְךָ אֶת הַיְנֹרֹת".

לקוטי תפלות

פרשת בהעלותך

מפתח התפלות

[ו] "שֹׂאֵהוּ בַחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיג אֲמֵתִי, שִׁיטְגִיחַ עֲלֵינוּ וְיִשָּׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק" (לקוטי-תפלות ח"א יג).

[ז] "שֹׂאֵהוּ בַחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיג-אֲמֵת - שִׁינְהִיג אוֹתָנוּ בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק" (לקוטי-תפלות ח"א יח).

[ח] "שֹׂאֵהוּ בַחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיג רוּעָה נְאֻמָּן, כְּמוֹ מִשָּׁה רַבְּנוּ עֲלֵיוֹ-הַשְּׁלוֹם - שִׁיטְא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק" (לקוטי-תפלות ח"א פא).

[ט] "שֹׂאֵהוּ בַחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק" - שְׂתַחֲוֶס וְתַחֲמַל עֲלֵינוּ, בְּזָכוֹת הַצְּדִיקֵי-אֲמֵת שְׁסָבְלוּ יְסוּרִים רַבִּים וְגִדּוּלִים בְּשִׁבִילֵנוּ, וְהָיוּ נוֹטְאִים אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק", וְהַצִּילָנוּ מִעֲתָה מְכַל מִינֵי צַעַר וְיְסוּרִים (תפלות-ותחנונים ח"א כה).

[י] "וְתַנַּח עֲלֵהֶם הַרוּחַ וְהִמָּה בְּפִתְבִּים" - שְׂנֹזְפָה שִׁיְהִיוּ נִסְמָכִים מִנְהִיגִים וְרַבָּנִים הַגּוֹנִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַזַּק פְּתַב-יְדֵינוּ (לקוטי-תפלות ח"א סא).

[יא] "אֶלְדָּד וּמִידָד מִתְנַבְּאִים בְּמַחְנֶה, אֲדוּנֵי מִשָּׁה כְּלָאִם"; "הִטַּל עֲלֵיהֶם צְרִי-צַבוּר, וְהֵם כְּלָאִם

[א] "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֶּרֶת, אֶל מוֹל פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ יֵאִירוּ שִׁבְעַת הַנֶּרוֹת", "צְרִיךְ לְהַדְלִיק עַד שִׁתְּהָא שְׁלֵהֶבַת עוֹלָה מֵאֲלִיָּה" - שְׂנֹזְפָה לְקַדְשֵׁת 'שִׁבְעַת הַנֶּרוֹת', וְשְׂנֹזְפָה עַל-יְדֵי-זֶה ל'אור המקיפים הקדושים', 'שִׁפַּע רוּח־הַקֹּדֶשׁ'; וְשִׁתְּלֵהֶב לְבָנוּ בְּהַתְּלֵהבוֹת גְּדוּל, וְשִׁתְּהָא שְׁלֵהֶבַת לְבָנוּ עוֹלָה תְּמִיד מֵאֲלִיָּה (לקוטי-תפלות ח"א כא).

[ב] "לֹא כֵן עֲבָדֵי מִשָּׁה, בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא. פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וְגו', וְתִמְנַת ה' יִבִּיט" - שְׂנֹזְפָה לְקַדְשֵׁת 'שִׁבְעַת הַנֶּרוֹת', וְשְׂנֹזְפָה ל'הָאָרֶה וְהַתְּנוּצָצוֹת דְּקַדְשָׁה' מְקַדְשֵׁת 'מִשָּׁה-רַבְּנוּ עֲלֵיוֹ-הַשְּׁלוֹם' (תפלות-ותחנונים, הַשְּׂמֵטָה וְהַמִּשְׁךָ ל'לקוטי-תפלות ח"א כא ה"ל).

[ג] "עַל פִּי ה' יַחֲנוּ, וְעַל פִּי ה' יִסְעוּ" - שְׂנֹזְפָה לִידַע אִיךָ לְהַתְּנַהֵג בְּעִנְיָנֵי 'נְסִיעוֹת לְדַרְכֵימִים'; וְשִׁכַּל נְסִיעוֹתָנוּ יִהְיוּ עַל פִּי ה', כְּמוֹ הַנְּסִיעוֹת שֶׁל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר (לקוטי-תפלות ח"א מ).

[ד] "שִׁטּוֹ הָעַם וְלִקְטוֹ", "בְּשִׁטּוֹתָא" - שְׂנֹזְפָה לְהַנְצִיל מִתְּאוֹת-מְמוֹן, וְלְהַנְצִיל מִטְרַדַת הַפְּרָנְסָה, וּמִלְרַדְף אַחֲרֵי הָעוֹלָם-הַזֶּה (לקוטי-תפלות ח"א ל).

[ה] "שֹׂאֵהוּ בַחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיגֵי רוּעֵי-יִשְׂרָאֵל, צְדִיקֵי-אֲמֵת, שִׁיטְאוּ אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק" (לקוטי-תפלות ח"א ד).

מְאֲלִיָּהֶם" - שְׁנֹזֶפֶה לְהַנְצִיל מִ'הַתְּמוּנוֹת' וְצָרְכֵי-
צְבוּר' (לקוטי תפלות ח"ב א).

[יב] "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנֵנוּ מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה" - שְׁנֹזֶפֶה לְהַתְּנוּדוֹת וְדוּוּי־דְבָרִים'
לְפָנַי הַצְּדִיק־הָאֱמֶת, שֶׁהוּא "עֲנִינוּ מְאֹד מִכָּל
הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה" - וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּכְפֹּר
לָנוּ עוֹנוֹתֵינוּ (לקוטי תפלות ח"א ד).

[יג] "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנֵנוּ מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה" - שְׁנֹזֶפֶה לְהַעֲנוּהוּ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ
עַל־יְדֵי־הַשָּׁלוֹם (לקוטי תפלות ח"א צט).

[יד] "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנֵנוּ מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה" - שְׁנֹזֶפֶה לְעֲנוּהָ אֱמֶתִיית שֶׁל מֹשֶׁה
רַבְּנוּ עַל־יְדֵי־הַשָּׁלוֹם (לקוטי תפלות ח"ב כ).

[טו] "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנֵנוּ מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר
עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה" - שְׁנֹזֶפֶה לְפָלֵס דְרָכֵנוּ וְלַדְעַת

אִיךָ לְהַתְּנַהֵג בְּעֲנִיָּן 'עֲזוֹת דְקַדְשָׁה' וְעֲנוּהָ
אֱמֶתִיית' (תפלות וְתַחֲנוּנִים ח"א כ).

[טז] "וְתַדְבֵּר מִרִּים וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה וְגו'. וְהָאִישׁ
מֹשֶׁה עֲנֵנוּ מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה"
- שְׁנֹזֶפֶה לְהַנְצִיל מִעוֹן לְשׁוֹן־הָרַע; וְשֶׁה'צְדִיקֵי־
אֱמֶת' יִהְיוּ כָּל־כָּף גְּדוֹלִים וְחֻזְקִים וְשָׁלְמִים
בְּמִדַּת הָעֲנוּהָ, שֶׁפָּגַם לְשׁוֹן־הָרַע' לֹא יִזְיַק
לְעֲנוּתֵנוּתָם, כְּמוֹ 'מֹשֶׁה רַבְּנוּ' שֶׁלֹּא הִזִּיק לוֹ
בְּשׂוֹדְבוֹ עַל־יְדֵי לְשׁוֹן־הָרַע; וְשְׁנֹזֶפֶה גַם־כֵּן לְהִיּוֹת
עֲנִיָּים בְּאֱמֶת (תפלות וְתַחֲנוּנִים ח"א לג).

[יז] "וְתַמְנַת ה' יִבִּיט" - שְׁנֹזֶפֶה לְהַבִּיט בְּתַמוּנוֹת
ה', שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת הַתְּפִלָּה וְכו', עַל־יְדֵי שְׁנֹזֶפֶה
לְהַמְחִיאת־כְּפִים' בְּשִׁיעַת הַתְּפִלָּה (לקוטי תפלות ח"א
קלה).

רַק כָּל דְּבוּרֵי יִהְיוּ דְבָרֵי אֱמֶת תָּמִיד
בְּקַדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, וְאֲזֹכָה לְקַדֵּשׁ אֶת
פִּי, בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה וּבְכָל מִינֵי דְבוּרִים
הַמְּקַדְּשִׁין אֶת הַפֶּה.

וְתַזְכְּנֵי לְקַדֵּשׁ אֶת עֵינַי, וְתַעֲזְרֵנִי
לְהַעֲצִים אֶת עֵינַי מִרְאוֹת בְּרַע,
וְתַהֲיֶה בְּעֲזָרֵי שְׁלֹא יִהְיֶה לִי שׁוֹם
הַסְּתַפְּלוֹת עַל שׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם־הַזֶּה
כָּלֵל.

וּבְפָרְטֵי תַעֲזְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי וְתַמְלִטֵנִי,
שְׁלֹא אֶסְתַּכַּל חֲסוֹשְׁלוֹם עַל
שׁוֹם דְּבַר הַמְּכִיֵּא לִי־דֵי הַרְהוּר חֲסוֹשְׁלוֹם.

חֹם וְחַנּוּנֵי וְרַחֵם עָלַי וְהַצִּילֵנִי, וּמְלִט
נַפְשִׁי מִעֲתָה מִפָּגַם הַרְאוֹת, וְלֹא
אֲתוּר אַחֵר לְבָבִי וְאַחֵר עֵינַי, "הַעֲבֵר עֵינַי
מִרְאוֹת שׁוֹא בְּדַרְכֶיךָ חַיִּינִי".

⊗ [א] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א כֵּא ⊗

(על־פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א כֵּא, 'עֲתִיקָא טְמִיר וְסִתִּים')

"בְּהַעֲלוֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת, אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה

יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת" (בְּמִדְבָר ח, ב)

"צָרִיךְ לְהַדְלִיק עַד שֶׁתֵּהָא שְׁלֵהֶבַת עוֹלָה מְאֲלִיָּה"

(רש"י; שְׁבַת כֵּא)

שְׁנֹזֶפֶה לְקַדְּשׁוֹת 'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת' - וְשְׁנֹזֶפֶה עַל־יְדֵי־
זֶה לְ'אוֹר הַמְּקִיפִים הַקְּדוּשִׁים', 'שִׁפְעֵ רֹחַ־הַקְּדוּשׁ' -
וְשִׁיתְּלֵהֵב לְבָנוּ בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוֹל, וְשִׁתְּהָא שְׁלֵהֶבַת
לְבָנוּ עוֹלָה תָּמִיד מְאֲלִיָּה

וּבְכֵן יִהְיֶה רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלֹא רַחֲמִים,
שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ, וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ מִהָרָה,
שֶׁנִּתְחִיל מִעֲתָה לְקַדֵּשׁ אֶת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת
הַמְּאִירִין אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה",
שֶׁהֵם: הָעֵינַיִם, וְהָאֲזָנַיִם, וְהַפֶּה, וְהַחֶטֶם.

וְתַזְכְּנֵי לְקַדֵּשׁ אֶת פִּי, שְׁלֹא יֵצֵא דְבַר
שֶׁקֶר מִפִּי לְעוֹלָם, וְלֹא שׁוֹם
דְּבוּר הַפּוֹגֵם אֶת הַפֶּה חֲסוֹשְׁלוֹם.

רשם כָּלֵל, כִּי אַתָּה יֹדַעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ כַח
לְתַקֵּן הַפְּגָמִים הָאֵלוּ, כִּי הִרְבִּינוּ לַפְּשַׁע
וּלְפָגַם בָּהֶם.

כִּי מִי יוּכַל לְשַׁעַר וּלְהַעְרִיךְ וּלְסַפֵּר כָּל
הַחֲטָאִים וְהַפְּגָמִים בְּאִמְרֵי פִינוּ,
מִיּוֹם הַיּוֹתִינוּ עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה.
וְכַמָּה שְׁקָרִים יֵצְאוּ מִפִּי כַמַּעַט בְּכֹל יוֹם
וְיוֹם, וְכִמּוֹ כֵּן שָׂאָר חֲטָאִים וּפְגָמִים
גְּדוֹלִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּאִמְרֵי פִי, בְּדַבּוּרֵי
לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת, וְלִיצְנוּת, וּדְבָרִים-
בְּטָלִים, בְּלִי שַׁעוֹר וְעָרָךְ וּמִסְפָּר.

וּבַפְּרָט רַבּוּי וְעֵצָם הַפְּגָמִים הַמְרַבִּים
וְהַגְּדוֹלִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּעֵינַי, מִי
יּוּכַל לְשַׁעֲרָם וּלְסַפְּרָם, מִי יוּכַל לְפֹרְטָם
בְּפֶה, וְנִמְנַע מִמֶּנִּי אֶפְלוּ לְהַתְּוֹדוֹת
עֲלֵיהֶם, מִכָּל-שֶׁכֶּן לַעֲשׂוֹת תְּקוּנִים הַרְבֵּה
כְּפִי רַבּוּי הַפְּגָמִים הָאֵלֶּה לְתַקְנָם, כִּי עַדִּין
לֹא עָבַר עָלַי יוֹם אֶחָד מִיָּמַי שֶׁלֹּא פָּגַמְתִּי
בוֹ בְּעֵינַי, בְּשׁוּגָג וּבְמִזִּיד בְּאִנּוּס וּבְרִצּוֹן.

וְאַתָּה לְבַד יוֹדַע, עַד הֵיכָן מַגִּיעַ פָּגַם
הָעֵינַיִם, אֲשֶׁר כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה
תְּלוּיָהּ בָּהֶם, אוֹי לִי וַי לִי, מָה אוֹמֵר מָה
אֲדַבֵּר, אִם אִמְרַתִּי אֲסַפְּרָה כְּמוֹ אֶפֶס קֶצֶה
מִפָּגַם הָעֵינַיִם שֶׁפָּגַמְתִּי בְּכֹל יוֹם וְיוֹם,
יְכַלֶּה הַזְּמַן וְהַמָּה לֹא יִכְלוּ, "אֲסַפְּרָם
מִחוּל יִרְבִּיּוֹן".

וְאִם אַתָּה בְּעֵצְמֶךָ לֹא תַעֲשֶׂה לְמַעַנְךָ
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, וְתַתְּקֵן כָּל הַפְּגָמִים
הָעֲצוּמִים הָאֵלֶּה בְּרַחֲמֶיךָ, אֵין בְּיַדֵּינוּ
לְתַקֵּן פָּגַם אֶחָד מֵהֶם, מִכָּל-שֶׁכֶּן כָּלָם.
"אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהִי אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד. כִּי
עִמָּךְ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרָא".

וְזַכַּנִּי לְקַדֵּשׁ אֶת אֲזִנִּי, וְאֲזַכֶּה לְשִׁמְעַ
תְּמִיד דְּבָרֵי חֲכָמִים אֱמִתִּיִּם,
וְלְהֶאֱמִין בָּהֶם, וַיְהִיָּה לִי אֱמוּנַת-חֲכָמִים
בְּשִׁלְמוֹת. וְתִהְיֶה בְּעֲזָרִי, שְׂאֵטָה אֲזִנִּי
תְּמִיד לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי חֲכָמִים אֱמִתִּיִּם,
וַיִּכְנָסוּ דְבָרֵיהֶם בְּאֲזִנִּי, וַיַּעֲזְרוּ אֶת לִבִּי
בְּאֱמֶת, לָשׁוּב אֵלֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ תְּמִיד.

וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי, שְׁלֹא אֲשַׁמְעַ
לְעוֹלָם וְלֹא יִכְנַס בְּאֲזִנִּי שׁוֹם
דְּבוּר הַפְּגוּם, וְלֹא אֲשַׁמְעַ וְלֹא אֶקְבֵּל שׁוֹם
דְּבוּר לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת, וְלֹא אֲשַׁמְעַ
דְּבוּרֵי גְבוּל-פֶּה לְעוֹלָם, וְלֹא שׁוֹם דְּבוּר
פָּגוּם.

רַק אֲזַכֶּה לְשִׁמְעַ תְּמִיד דְּבוּרִים
קְדוּשִׁים, מִפִּי צְדִיקִים וְכַשְׂרִים
אֱמִתִּיִּם, דְּבוּרִים הַמְּקַדְּשִׁים אֶת אֲזֵן
הַשּׁוֹמְעִים.

וְזַכַּנִּי שְׂיִהְיֶה לִי יִרְאֵת-שָׁמַיִם בְּאֱמֶת,
וְעַל-יַדֵּי-זֶה אֲזַכֶּה לְקַדֵּשׁ אֶת
חוּטְמִי, וַיִּקָּם בִּי מִקְרָא שְׁכַתוֹב:
"וְהָרִיחוּ בִירְאֵת יְהוָה".

וְכָל מָה שֶׁפָּגַמְתִּי עַד הֵנָּה בְּ"שִׁבְעַת
הַנְּרוֹת" הָאֵלוּ, עַל-יַדֵּי עֲוֹנוֹתַי
וּפְגָמֵי הַמְרַבִּים שֶׁחֲטָאתִי עִוִּיתִי וּפְשַׁעְתִּי
לְפָנֶיךָ, וּפָגַמְתִּי בְּפִי, וּבְעֵינַי, וּבְאֲזִנִּי,
וּבְחוּטְמִי, מִנְעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, בְּשׁוּגָג
וּבְמִזִּיד בְּאִנּוּס וּבְרִצּוֹן - עַל כָּלֵם תִּמְחַל
וְתִסְלַח לִי מִלֵּא רַחֲמִים חֲנוּן הַמְרַבֶּה
לְסִלַּח.

וְתַתְּקֵן בְּרַחֲמֶיךָ כָּל הַפְּגָמִים הָאֵלוּ,
וְלֹא יְהִיָּה נִשְׂאָר מֵהֶם שׁוֹם

חֹם וְחַמַּל עָלֵינוּ, חוֹס וְרַחַם עָלֵינוּ, כִּי
אֵין לָנוּ שָׁכַל וְדַעַת אֵיךְ לְרַצוֹת
וּלְפַיֵּס אוֹתְךָ עַל כָּל הַפְּגָמִים הַגְּדוֹלִים
וְהַנּוֹרָאִים הָאֵלֶּה, שְׁפַגְמָנוּ עַד הַנְּהַ
בְּ"שִׁבְעַת הַנִּירוֹת" הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוּ
הַנִּמְשָׁכִין מִן הַמַּח הַקְּדוּשׁ.

וּמֵעַצָּם רַבּוּי הַפְּגָמִים הָאֵלוּ שְׁפַגְמָנוּ
בְּ"שִׁבְעַת הַנִּירוֹת" הַקְּדוּשִׁים
הָאֵלוּ, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְגַּם דַּעַתְנוּ וְנִתְעַכֵּר
שְׁכָלְנוּ וְנִתְבַּלְבַּל מַחֲנוּ וְדַעַתְנוּ, וּמַחֲמַת-
זֶה בָּאִים עָלַי קִשְׁיוֹת וּבִלְבוּלִים
וְעַקְמִימִיּוֹת שְׁבִלְב, וּמְבִלְבְּלִים וּמַעֲקָמִים
אֵת דַּעַתִּי וְלִבִּי מְאֹד.

עַד שְׂאִינִי יְכוּל לְהִתְקַרֵּב לְשׁוֹם דְּבַר
שֶׁבְקִדְשָׁה כְּרֹאוֹי, וְרוֹצִים לְרַחֵק
אוֹתְנוּ לְגַמְרֵי חֶסֶד-וְשְׁלוֹם מַעֲבוֹדְתְךָ
בְּאַמֶּת.

אֲנִי יְהוָה, יִהְמוּ מֵעִיךְ עָלֵינוּ, "הַאֲזִינָה
קוֹלִי בְּקִרְאוֹי לְךָ". וְתִהְיֶה בְּעֶזְרֵנוּ,
שְׁנֹזֶכָה לְעוֹרֵר וּלְהוֹלִיד תְּמִיד תַּעֲלוֹמוֹת
הַמוֹחִין עַל-יְדֵי קוֹל צַעֲקַתְנוּ.

וְתַרְחַם עָלֵינוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ וְתִזְכְּנוּ, לְקִדְשׁ
וּלְטָהַר בְּאַמֶּת אֵת "שִׁבְעַת
הַנִּירוֹת" הַיּוֹצְאִים מִן הַמַּח שְׁבְרָאֲשֵׁינוּ,
שֶׁהֵם הַפֶּה, וְתַרְיִן עֵינֵינוּ, וְתַרְיִן אוֹדְנוּיִן,
וְתַרְיִן נוֹקְבֵי חוּטְמָא.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ אֵלֵינוּ
'אוֹר-הַפְּנִים' שֶׁהוּא 'שִׁפְע
אֱלֹקִי', שֶׁהוּא הַשְּׂגַת הַמְּקִיפִים הַקְּדוּשִׁים
שֶׁל הַשָּׁכַל.

וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ רוּח־קְדוּשָׁה, וְנִזְכָּה
בְּרַחֲמֶיךָ לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג בְּכָל

פַּעַם מְקִיפִים חֲדָשִׁים דְּקִדְשָׁה, וְנִזְכָּה
לְהַבִּין וּלְהַשְׁפִּיל עִמָּךְ סוּדוֹתֶיךָ.

וְתַעֲזָרְנוּ שְׁנֹזֶכָה בְּכָל פַּעַם לְקִדְשָׁה
יְתָרָה, לְמַעַן נִזְכָּה בְּכָל פַּעַם
לְהַשִּׁיג מְקִיפִים חֲדָשִׁים, לְהַכְנִיסָם לְפָנִים
לְתוֹךְ שְׁכָלְנוּ, לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג בְּכָל פַּעַם
הַבְּנוֹת וְהַשְּׂגוֹת חֲדָשׁוֹת דְּקִדְשָׁה, מֵה שֶׁלֹּא
הֵינּוּ יוֹדְעִים לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג מִקֶּדֶם.

וְנִזְכָּה לְהַכִּיר אוֹתְךָ גַּם בְּעוֹלָם-הַזֶּה,
וּלְהַשִּׁיג גְּדֻלַּתְךָ וְרוּמְמוֹתְךָ כָּל
מֵה שְׂאֵפְשֵׁר לְהַשִּׁיג בְּעוֹלָם-הַזֶּה, כִּי לְכַךְ
נוֹצְרָנוּ לִידַע וּלְהַשִּׁיג אוֹתְךָ.

וְאַתָּה עֲתִיד לְקַבֵּל דִּין-וְחֶשְׁבוֹן מֵאַתָּנוּ
עַל-זֶה, עַל מִי שֶׁלֹּא הִשְׁתַּדַּל
לְקִדְשׁ עֲצָמוּ בְּאַמֶּת בְּזֶה הָעוֹלָם, עַד
שִׁישִׁיג הַשְּׂגַת אֱלֹהוֹתְךָ וַיִּדְעֶת רוּמְמוֹתְךָ
יְתַבָּרַךְ וַיִּתְעַלֶּה שְׁמֶךָ לְעַד.

חֹם וְחַמַּל נָא עָלֵינוּ, וְעֶזְרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
לְהַשְּׂגוֹת גְּבוּהוֹת יוֹתֵר בְּכָל-פַּעַם
בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה-
שְׁלָמָה.

הַאֲמַת יִדְעַתִּי, רַבּוּנוּ דְעֵלְמָא כְּלָא, כִּי
אֲנִי רַחוּק עִכְשָׁיו מִזֶּה כָּל-כַּךְ,
עַד שְׂאִינִי יְכוּל עֲתָה אֶפְלוּ לְבַקֵּשׁ
וּלְהַעֲתִיר וּלְהַפְצִיר אוֹתְךָ עַל-זֶה.

אֲבָל מֵה אֶעֱשֶׂה וְאֲבִי שְׁבַשְׁמִים גְּזוֹר, כִּי
אַתָּה בְּעֲצָמְךָ גְּזַרְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ
עַל-יְדֵי צְדִיקוֹךָ הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁנִּשְׁתַּדַּל
וְנִתְאַמֵּץ תְּמִיד לְהַכִּיר וּלְהַשִּׁיג וּלְדַעַת
אוֹתְךָ בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם.

רבונו של עולם, חוס וחנו ושמע קול
תפלתנו ברחמים, ותשפיע עלינו
שפע אלקי, שפע השכל האמת, שפע
המקיפים הקדושים, שפע רוח הקדש.

ויפתח לנו אור השכל, וימהר תנועת
שכלנו, להשיג במהירות גדול,
השגת המקיפים הקדושים, ונזכה להשיג
שכל הנקרא 'קדם' שהוא 'אור-הפנים',
עד שלא נצטרך להשתמש בשום
הקדמה.

ועל-ידי מהירת תנועת השכל הזה,
נזכה שתהא "שלהבת לבנו
עולה תמיד מאליה".

ותעזרנו תמיד, שיתלהב לבנו
בהתלהבות גדול באמת
לעבודתך וליראתך "ברשפי שלהבת
יה".

ועל-ידי התלהבות דקדשה של הלב,
נזכה לתקן את כל הפגמים
שפגמנו על-ידי התלהבות-הלב דסטרא-
אחרא. ונזכה לתקן מהרה את כל פגם
החמימות וההתלהבות שהיה לנו
לדברים גשמיים, לתאוות-רעות ומדות-
רעות, עד אשר באנו לידי חטאים ועונות
גדולים, על-ידי התלהבות-הלב, לתאוות
עולם-הזה.

על-כן באתי "לשחר פניך", אדונינו
אלהינו, וכמרו רחמיך עלינו,
ותשתדל בהצלותינו, ותתאמץ בתקון

נפשותינו, ותעזרנו מעתה, שלא יהיה לנו
עוד שום התלהבות בלבנו לשום תאוה
שבעולם, אפלו לדברים המתרים, מכל-
שכן וכל-שכן שלא יעלה בלבנו שום
התלהבות חסו-שלום, לשום דבר האסור
לנו.

ותעזרנו ותחנונו ותשפיע עלינו
בחמלתך, שנזכה שיהיה לנו
התלהבות-הלב דקדשה, להתלהב
בשלהובין-דרחימותא לשמך ולעבודתך
באמת, להתפלל ולהתחנן, ללמד וללמד
ולקים את כל מצותיך, בהתלהבות גדול
בקדשה ובטהרה, פרצונך הטוב באמת.

ועל-ידי-זה נזכה לתקן, כל פגם
ההתלהבות דסטרא-
אחרא, שהיה בלבנו, מנעורינו עד היום
הזה, באפן שנזכה שיטהר ללבנו באמת.

ועל-ידי-זה נזכה לפרש שיחתנו
לפניך תמיד, ונזכה
לרצות ולפיס אותך ולהתחנן לפניך בכל-
פעם, בדבורים חדשים אמתיים, שיהיה
לנחת ולרצון לפני כסא כבודך.

ונזכה להתקרב אליך, בהתקרבות
גדול, באמת ובליב שלם, כאשר
נאה לעם סגלתך. "לב טהור ברא לי
אלהים, ורוח נכון חדש בקרבי. אל
תשליכני מלפניך, ורוח קדשך אל תקח
ממני".

☉ [ב] תפלות ותחנונים ☉

השְׁמֵטָה וְהַמְשָׁךְ לְלִקְוֵי־תַפְלוֹת' ח"א בא הנ"ל
 "לא כן עבדי משה, בכל ביתי נאמן הוא. פה אל
 פה אדבר בו וגו', ותמנת ה' יביט" (במדבר יב, ז-ח)
 שְׁנוּזָה לְקַדְשֵׁת 'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת' - וְשְׁנוּזָה לְהֶאֱרָה
 וְהַתְּנוּצָצוֹת דְקַדְשָׁה' מִקַּדְשֵׁת 'מִשְׁה־רַבְּנוּ עַל־יַד־הַשְּׁלוֹם'

אָנָּה מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנוּן, זַכְּנֵי לְהִיּוֹת עָנּוּ
 שָׁפֵל וְסַבְּלָן, וְלֹא יַחְרָה אִפִּי עַל
 בְּזִיוְנִי, וְלֹא אֶכְעַס לְעוֹלָם עַל שׁוֹם דְּבָר,
 שְׁזָה גַם־כֵּן בְּחִינַת קַדְשֵׁת הַחֹטֵם. וְזַכְּנֵי
 לְקַדֵּשׁ פִּי וְעֵינַי וְאָזְנִי כָּל כֶּךָ.

עַד שְׁיִמְשֹׁךְ עָלַי אֵיזָה בְּחִינַת הָאֲרָה
 וְהַתְּנוּצָצוֹת דְקַדְשָׁה, מִקַּדְשֵׁת מִשְׁה
 רַבְּנוּ עַל־יַד־הַשְּׁלוֹם, הַמְּלַבֵּשׁ בְּכָל אָבִר
 מִיִּשְׂרָאֵל, וְזָכָה לְרוּח־הַקֹּדֶשׁ, רוּחַ נְבוּאָה,
 בְּמַדְרָגָה נְפִלְאָה מְאֹד, עַד שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ:
 "פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ". וְנֶאֱמַר בּוֹ:
 "וְתַמְנַת יְהוָה יִבִּיט". וְנֶאֱמַר בּוֹ: "בְּכָל
 בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא".

וְעַל־יְדֵי־זֶה אֲזַכֶּה בְּמַדְרָגָתִי הַשְּׁפֵלָה
 מְאֹד גַּם־כֵּן, לְאֵיזָה
 'הַתְּנוּצָצוֹת־דְקַדְשָׁה' שֵׁישׁ בּוֹ מִבְּחִינַת
 רוּח־הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רוּחַ חֲכָמָה'
 הַבָּא מִ'קַדְשׁ'.

וְאֲזַכֶּה עַל־כָּל־פָּנִים בְּשַׁעַה שֶׁאֲנִי עוֹסֵק
 בְּתוֹרָה וְתַפְלָה, שֶׁתִּמְשִׁיךְ עָלַי
 הָאֲרָה וְהַתְּנוּצָצוֹת אֱלֻקוֹת בְּלִבִּי בְּאֵמֶת,
 עַד שְׁיִהְיֶה בְּזֶה אֵיזָה בְּחִינָה כָּל־שֶׁהוּא
 מִבְּחִינַת: "וְתַמְנַת יְהוָה יִבִּיט".

וְאֲזַכֶּה לְקִיָּם בְּתַמִּידוֹת מִקְרָא שְׁכָתוֹב:
 "שְׁוִיתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תַמִּיד",

וְאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּךָ לְעוֹלָם, בְּפֶרֶט
 בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה אֲזַכֶּה לְהַתְּפַלֵּל לְפָנֶיךָ
 בְּדַבְּקוֹת גְּדוֹל.

וְתִהְיֶה תַפְלָתִי שְׁגוּרָה בְּפִי, עַד שְׁיִהְיוּ
 דְבוּרֵי הַתַּפְלָה שְׁלִי בְּבְחִינַת
 רוּח־הַקֹּדֶשׁ, רוּחַ נְבוּאָה. וְאֲזַכֶּה לְדַבֵּר
 עִמָּךְ וְלִשְׁפֹךְ שִׁיחִי לְפָנֶיךָ, "כִּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
 אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ פָּנִים בְּפָנִים" ו"פֶּה אֵל
 פֶּה". וְאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת "נֶאֱמָן רוּחַ מְכַסֶּה
 דְּבָר".

וְזַכְּנוּ לְהַתְּקַרֵּב לְצַדִּיק־אֱמֶת, שְׁזָכוּ
 לְקַדֵּשׁ אֶת הַ"שְׁבַעַת הַנְּרוֹת"
 בְּשִׁלְמוֹת, עַד שְׁזָכוּ לְבְּחִינַת 'שְׁפַע אֱלֹקֵי',
 בְּחִינַת 'רוּח־הַקֹּדֶשׁ', בְּחִינַת 'הַשְּׁגָת
 אִוְרוֹת הַמְּקִיפִין', 'אִוְר־הַפָּנִים', בְּמַדְרָגָה
 עֲלִיוֹנָה מְאֹד.

"שְׁמַרְחָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי", שְׁלֹא אֶפְגַּם
 בְּכַבּוֹדֵם חֲסִי־וְשְׁלוֹם, וְלֹא
 אֶסוּר מְדַבְּרֵיהֶם יָמִין וּשְׂמָאל.

וְהַצִּילֵנִי מִכָּל מִינֵי חַרְפוֹת וּבּוֹשׁוֹת
 הַבָּאִים עַל אֱלוֹ הַפּוֹגְמִים
 בְּקַדְשֵׁת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת", בְּקַדְשֵׁת 'אִוְר־
 הַפָּנִים', חֲסִי־וְשְׁלוֹם.

בְּפֶרֶט עַל־יְדֵי שְׁפוּגָמִים חֲסִי־וְשְׁלוֹם
 בְּכַבּוֹד חֲכָמִים־אֱמֶתִיִּים שְׁזָכוּ
 בְּשִׁלְמוֹת לְקַדְשֵׁת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת"
 וְהַמְּשַׁכַּת 'אִוְר־הַפָּנִים' בְּעוֹלָם.

עַל־כֵּן חוּס וְחַמֵּל נָא עָלֵינוּ, וְזַכְּנוּ
 לְעֵסֵק כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּתוֹרָה
 וְעַבּוֹדַת־הַשֵּׁם בְּאֵמֶת, וְנִזְכֶּה לְהַרְבוֹת
 בְּתַפְלָה וְתַחְנוּנִים, וְלִצְעַק הַרְּבָה מֵעַמְּךָ

לבנו, עד שנזכה להמשיך המחין מהעלם אל הגלוי, מבחינת עבור ללדה. ונזכה לקדשת "שבעת הנרות" בשלמות.

עד שנזכה על-ידי-זה, להמשיך המחין מבחינת מקיפין לפנימיים. עד שנזכה, להמשיך אור החכמה והמחין דקדשה שהם בחינת 'שפע אלקי', 'רוח-הקדש', 'אור-הפנים' - לתוך פנימיות דעתנו ממש.

עד שנזכה על-ידי-זה, שנתדבק בה לעולם, ולהיות נכלל באחדותה באמת, גם בחיים חיותנו בעולם-הזה.

ותלמדני ברחמיך האמתיים, ותוליכני בדרך-הישר תמיד בכל-עת.

"אדון כל, גדל העצה ורב העליליה, אשר עיניך פקחות על כל דרכי בני-אדם", ויודע ומבין מחשבותם וסודם, יעוררו רחמיך האמתיים עלי, וזכני ולמדני תמיד בכל-עת, איך להתנהג בענייני נסיעות לדרכים.

ובאים שהיית עם ישראל במדבר, והיו כל נסיעתם על פיה כרצונה, כמו שכתוב: "על פי יהוה יחנו, ועל פי יהוה יסעו" - פן תרחם עלי, ותהיה תמיד עמי.

ואני מוסר עצמי עליך לבד באמת, עם כל תנועותי תמיד, על פיה אחנה בביתי, ועל פיה אסע. ותשמר צאתי ובאי לחיים טובים ולשלום, מעתה ועד עולם.

ותרחם עלי תמיד, בכל-עת שאני מכרח לנסע לאיזה דרך על-פי רצונה הטוב, שתהיה עמי תמיד, ותוליכני לשלום, ותדריכני לשלום, ותגיעני למחוז חפצי לחיים טובים ולשלום, ותצילני מפף כל אויב ואורב בדרך, ותתנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי, ותגמלני חסדים טובים תמיד, ותשיבני לשלום לביתי, שלום בגופי ובנפשי ובממוני ובתורתתי.

ותשמרני ברחמיך, מפל מכשול חטא ועון, ומפל מיני הרהורים-רעים ומחשבות-רעות, ומפל הסתכלות רעים תמיד, ובפרט בעת הלוכי בדרך.

ג] לקוטי-תפלות ח"א מ

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מ, 'אלה מסעי בני ישראל')

"על פי ה' יחנו, ועל פי ה' יסעו" (במדבר ט, כ-כג)
 שנזכה לידע איך להתנהג בענייני נסיעות לדרכים; ושפל נסיעותנו יהיו על פי ה', כמו הנסיעות של בני-ישראל במדבר

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלי, ותהיה עמי תמיד, בשבתי בביתי, ובלכתי בדרך, בשכבי ובקומי, בצאתי ובבואי.

ותורני ותדריכני באמתך, ותלמדני תמיד בכל-עת, איך להתנהג בענייני הנסיעות לדרכים, אם אסע ואם אהדל, ואיך לסע, ומתי לסע, ולהיכן ולאיזה מקום ועיר לנסע, וכמה אתעכב בדרך.

ובל פירטי הנסיעות לאיזה דרך גדול וקטן ארוך וקצר, הפל תודיעני

וְתַצִּילֵנִי וְתִשְׁמְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ מִסַּפְּנַת דְּרָכִים
לְעוֹלָם, בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחַנִיּוֹת, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ
וּמְמוֹן.

- שָׂאֵר הַתְּפִלוֹת בְּעֵנֶיךָ הַזֶּה -
נִמְצְאִים בְּפְרֻשַׁת בְּשִׁלַּח עַל פְּרֻשַׁת ה'מֶן'

☪ [ה] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"א ד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ד, 'אנכי ה' אלוקיך')

"שִׂאֵהוּ בְּחִיקְךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק"
(במדבר יא, יב)

שְׂנֻזְבָּה לְמִנְהִיגֵי רוּעֵי-יִשְׂרָאֵל, צְדִיקֵי-אַמֶּת,
שִׂישְׂאוֹ אוֹתְנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק"

☪ [ד] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"א ל ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דספינא')

"שָׂטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" (במדבר יא, ח)

"בְּשִׂטוֹתָא" (זהר בשלח סב:)

שְׂנֻזְבָּה לְהַנְצִיל מִתְּאוּוֹת-מְמוֹן, וְלְהַנְצִיל מִטְרַדַּת
הַפְּרֻנְסָה, וּמִלְרַדְף אַחֲרֵי הָעוֹלָם-הַזֶּה

וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֵיךְ חֲסִדֶיךָ
הָרֵאשׁוֹנִים, אֲשֶׁר מֵעוֹלָם הָיוּ
בְּכָל דּוֹר וְדוֹר צְדִיקֵי-אַמֶּת רוּעֵי-יִשְׂרָאֵל,
אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אוֹתָם בְּחִיקָם "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא
הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹּק", עַד אֲשֶׁר הוֹרוּ אוֹתָם
דְּרָכֵי-הַשָּׁמַיִם, וְקָרְבוּ אוֹתָם אֵלֶיךָ.

וְהֵגֵן בְּעָדֶי, וְשִׁמְרֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִתְּאוּוֹת-
מְמוֹן, שְׂלֵא יַעֲלֶה עַל לְבִי שׁוֹם
חֲמָדָה וְתַאוּוָה לְמְמוֹן כָּלֵל, וְאַזְכָּה לְהִיּוֹת
"שׁוֹנֵא בְּצַע", לְשֹׂנֵא אֶת הַמְּמוֹן בְּתַכְלִית
הַשְּׂנֵאָה.

וְעַתָּה, לְמָה זְנַחְתָּ אוֹתְנוּ, וְהִפִּיתָ אוֹתְנוּ
"מִכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה בַּתּוֹרָה,
זוֹ מִיִּתַּת הַצְּדִיקִים - אֲשֶׁר הִיא קְשָׁה
מ'חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ".

וְתַצִּילֵנִי מִטְרַדַּת הַפְּרֻנְסָה, וּמִיגִיעַת
וְרַדִּיפַת הָעוֹלָם-הַזֶּה, וְלֹא
אֲבַלְבֵּל אֶת דַּעְתִּי וְלֹא אֶטְרִיד אֶת
מַחְשַׁבְתִּי בְּשׁוֹם דְּבַר מַעֲסָקֵי הָעוֹלָם-הַזֶּה
כָּלֵל.

"וְלָמָּה תִּהְיֶה עֲדַת יְהוָה, כַּצֶּאֱזָן אֲשֶׁר
אֵין לָהֶם רוּעָה". וְאַנֵּן יִתְמִי
דִּיתְמִי, "עוֹלָלִים לֹא רָאוּ אוֹר",
מְלַכְלָכִים בְּכָל מִינֵי שְׂטוּתִים, מְלֵאִים
חֲטָא וְעוֹן וּפְשָׁע, מֵה נַעֲשָׂה וּמֵה נִפְעַל,
וְלְהִיכֵן גִּלְךָ וּנְשׁוּטִט לְבַקֵּשׁ תְּרוּפָה
וְתַחֲבוּלָה וְעֲצָה, לְצֵאת מִכְּסִילוֹת דַּעְתְּנוּ
וְרַע לְבַבְנוּ וְכַעוֹר מַעֲשֵׂינוּ.

רַק כָּל מַחְשְׁבוֹתַי וְחֲכָמַי וּבִינָתַי וְדַעְתִּי
וְלְבִי וּנְפֶשִׁי וְגוֹפִי, יִהְיוּ תָמִיד
חֲבוּקִים וְדְבוּקִים בְּךָ, וְתֹאכִים אֵלֶיךָ,
וּמִשְׁתּוֹקֵקִים לְרוּמּוֹתֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה-
שְׁלֵמָה.

עַד שְׂאֲזָכָה לְחֲכָמָה שְׁלֵמָה דְקַדְשָׁה,
לְחֲכָמָה-תְּתָאָה וְלְחֲכָמָה-עֲלָאָה, עַד
שְׂאֲזָכָה לְהַשִּׁיג תָּמִיד הַשְּׂגַת אֱלֹהוּתְךָ
בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה-שְׁלֵמָה.

עַל-כֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתַי, בְּלֵב נִדְכָּה וּשְׁפָל רוּחַ
נִשְׁפָּרָה, שְׁתַּחֲסֵם וְתִרְחַם עָלַי, וְעַל כָּל

חִבְרַתִּינוּ, וְעַל כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.
וְתִשְׁלַח לָנוּ צְדִיקֵי-אֱמֶת, שְׂיִהְיֶה לָהֶם כַּח
לְתַקֵּן אוֹתָנוּ, לְהַחְזִיר אוֹתָנוּ בְּתִשׁוּבָה-
שְׁלֵמָה, וּלְתַקֵּן נַפְשָׁנוּ, וּלְכַפֵּר עֲוֹנוֹתֵינוּ.

וּנְפִשׁוֹת אֲבִיוֹנִים יוֹשִׁיעַ". אֲשֶׁר יֵאָחַז
בְּיַדֵּינוּ וַיַּעֲלֶה אוֹתָנוּ וַיּוֹצִיאֵנוּ מֵאֶפְלָה
לְאוֹרָה, וַיּוֹרֶה לָנוּ "אֵת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נִלְךְ
בָּהּ וְאֵת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה".

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּמַלֵּא עָלֵינוּ
רַחֲמִים, וְאֵל תִּסְתֵּר פְּנֶיךָ מִמֶּנּוּ. וְתִזְכֶּה
אוֹתָנוּ בַּחֲסֶדֶיךָ הַגְּדוֹלִים, לְגַלוֹת לָנוּ
וּלְהַרְאוֹת לָנוּ אֵת הַצְּדִיקֵי-אֱמֶת שֶׁבְּדוֹר
הַזֶּה, וְתִזְכֶּה אוֹתָנוּ לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם.

כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן, כִּי אִם עָלֶיךָ
אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם, וְעַל צְדִיקֶיךָ
הָאֱמֶתִּים, אֲשֶׁר עַל-יָדָם אַתָּה עוֹזֵר
וְסוֹמֵךְ לְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.

❁ [זו] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א יג ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יג, 'אשרי-העם השגחה')

"שִׂאֵהוּ בְּחִיקָךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק"

(במדבר יא, יב)

שִׁנְזָפָה לְמִנְהִיג אֱמֶתִי - שִׁיִּשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ

וְיִשָּׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק"

אֲבִי שְׁבַשְׁמַיִם, אָב הַרְחֲמֵן, אָב הַחֲסֵד,
הַחוּמַל בְּאֱמֶת, רֵאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ
בְּעַת הַזֹּאת, כִּי בְּצָרָה גְּדוֹלָה אֲנַחְנוּ,
וְנִתְקַיֵּם בָּנוּ עַכְשָׁיו: "וְהִיְתָה עֵת צָרָה
לְיַעֲקֹב, אֲשֶׁר כָּמוֹהוּ לֹא נִהְיְתָה".

כִּי הִפִּיתָ אוֹתָנוּ "מִפֶּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה
בְּתוֹרָה, זֹו מִיִּתַת הַצְּדִיקִים". אֲשֶׁר
הָיוּ נוֹשְׂאִים אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמוּנָה
אֶת הַיּוֹנֵק", וְהָיוּ חֲסִים עַל נַפְשׁוֹתֵינוּ,
וְהָיוּ מְסַתְּפִלִים תָּמִיד בְּכָל-עֵת עַל תְּקוּן
נַפְשׁוֹתֵינוּ, לְחַדֵּשׁ נַפְשׁוֹתֵינוּ לְטוֹבָה,
לְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר יָמֵינוּ שֶׁעָבְרוּ בַּחֲשֶׁךְ.

וְעַתָּה, לְהִיכֵן נִפְנֶה, לְהִיכֵן נָנוּס, מֵאֵין
נִבְקָשׁ עֵזֶר לָנוּ. רַבּוֹנוּ שֶׁל
עוֹלָם, הַבִּיטָה בְּעֵינֵינוּ, כִּי רַבּוּ מְכֹאֲבֵינוּ
וְצָרוֹת לְבַבֵּינוּ.

וּבְעֵצָם דוֹחֲקֵינוּ וְעַמְלֵינוּ וְחִלְשׁוֹתֵינוּ
בְּעַת הַזֹּאת, אָנוּ צְרִיכִים שֶׁתִּתֵּן
לָנוּ מִנְהִיג אֱמֶתִי, שִׁיִּשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם
וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה. "יַחַס עַל דֵּל וְאֲבִיוֹן

❁ [זי] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א יח ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יח, 'קרטליתא')

"שִׂאֵהוּ בְּחִיקָךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק"

(במדבר יא, יב)

שִׁנְזָפָה לְמִנְהִיג אֱמֶתִי - שִׁיִּשְׁגִּיחַ אוֹתָנוּ

בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק"

אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם חֲמַל עָלֵינוּ, אֲבִינוּ
שְׁבַשְׁמַיִם אֵל תִּסְתֵּר פְּנֶיךָ מִמֶּנּוּ,
מוֹשֵׁל בְּכָל מַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, שְׁלַח לָנוּ
מִנְהִיג וּמוֹשֵׁל אֱמֶתִי דְקַדְשָׁה, שְׂיוֹכֵל
לְהִנְהִיג אוֹתָנוּ בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא
הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק", לְקַרְבָּנוּ לְעַבּוֹדְתֶךָ
בְּאֱמֶת.

תֵּן לָנוּ מִנְהִיג אֱמֶתִי כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבּוֹנוּ
עָלְיוֹ-הַשָּׁלוֹם, כִּי יִשְׂרָאֵל הָיוּ
שְׂקוּעִים בְּמִצְרַיִם בְּמִ"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה,

וְלֹא הָיָה אֲפֹשֶׁר שְׂיֵצְאוּ מִשָּׁם כִּי-אִם עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבְּנוֹ. וְחִמְלַתְּ עֲלֵיהֶם, וְגִזַּרְתָּ עַל מֹשֶׁה שְׂיִלֶךְ מֹשֶׁה וַיִּגְאַלֵּם.

אֶת-עַל-פִּי שְׁמֹשֶׁה רַבְּנוֹ מִגְדֵּל עֲנוּתָנוֹתוֹ הָיָה מִסְתִּיר פָּנָיו, וְלֹא רָצָה לְקַבֵּל הַמְּשָׁלָה וְהַמְּנַהֲיגוֹת. אֲבָל אֶתְּהָ חִמְלַתְּ עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְגִזַּרְתָּ שְׂיִלֶךְ בְּעַל-פְּרָחוֹ, וְהֵייתָ עִמּוֹ תָּמִיד עַד שְׂזָכָה לְגִאֲלָם.

וְהִנֵּה עֲכָשְׁיוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ, אָנוּ שְׁקוּעִים בְּגָלוֹת יוֹתֵר מִגָּלוֹת-מִצְרַיִם, וְאֶתְּהָ יוֹדֵעַ שְׂאִין מִי שְׂיִוְכַל לְעֹזֵר אוֹתָנוּ, כִּי אִם מְנַהֵיג אִמְתִּי שְׂיִהְיֶה בְּבַחֲיַנַּת מֹשֶׁה-רַבְּנוֹ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם.

עַל-כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֹךְ, וְשָׁבוֹר וְהִפֵּר כַּעֲסֶךָ מֵעָלֵינוּ, וְשַׁלַּח רַחֲמָנוֹת בְּלִבְּךָ הַמְּנַהֲיג-הָאֱמֶת, שְׂיַחְמַל עָלֵינוּ, וַיִּשִׁיב פָּנָיו אֵלֵינוּ, וַיִּקְבַּל הַמְּנַהֲיגוֹת וְהַמְּשָׁלָה, וַיִּנְהֵיג אוֹתָנוּ בְּרַחֲמָיו, וַיִּקְרַבְנוּ לְעַבּוֹדְתְּךָ בְּאֱמֶת.

רַעֲיָא-מְהִימְנָא, אֲשֶׁר יִשָּׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנּוֹק", עַד אֲשֶׁר יִבְיָאֵנוּ לְתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה וְהַתְּשׁוּבָה בְּאֱמֶת. וְתִמְהַר וְתַחֲיֵשׁ לְגִאֲלָנוּ, וְתִבְיָא לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ.

ט] תפלות זית חנונים ח"א כה
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קע, 'ה' מה רבו צרי')

"שִׂאֵהוּ בְּחִיקָךְ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנּוֹק"
(במדבר יא, יב)
שְׂתַחֲוֹס וְתַחְמַל עָלֵינוּ, בְּזָכוֹת הַצְּדִיקִי-אֱמֶת שְׂסַבְּלוּ יִסּוּרִים רַבִּים וְגִדּוּלִים בְּשִׁבְלֵנוּ, וְהֵיוּ נוֹשָׂאִים אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנּוֹק", וְהַצִּילָנוּ מֵעַתָּה מִכָּל מִינֵי צַעַר וְיִסּוּרִים

"צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ, מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי. יְהוָה אֵל בְּאִפְךָ תוֹכִיחֵנִי, וְאֵל בְּחֶמְתְּךָ תִּיִסְרֵנִי". יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֲחַטָּא עוֹד, וּמָה שְׂחַטָּאתִי לְפָנֶיךָ, מִחַק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, אֲבָל לֹא עַל-יְדֵי יִסּוּרִים וְחִלָּאִים רָעִים.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֶתְּהָ יִדְעַתְּ, כִּי כָּפִי שְׂפָלוֹת עָרַפְנוּ, וְגִדֵּל חֲלִישׁוֹת כַּחֲנוּ, אֵינִן לָנוּ כַּח כָּלֵל לְסַבֵּל יִסּוּרִים, כִּי גַם בְּלֹא זֶה דַּעְתָּנוּ קִצְרָה וּמְבַלְבֵּלַת מְאֹד, וּמְכַל-שֶׁכֶן אִם בָּאִים עָלֵינוּ אֵיזָה יִסּוּרִים חֲסִי-וְשְׁלוֹם, רַחֲמָנָא-לִיִּצְלָן, אָזִי הֵם מַעֲבִירִים אוֹתָנוּ לְגַמְרֵי עַל דַּעְתָּנוּ, וְעַל דַּעַת הַמְּקוֹם, חֲסִי-וְשְׁלוֹם.

וְכָל-כֶּךָ נֶאֱטָם לְבַבְנוּ בְּשַׁעַת הַיִּסּוּרִים רַחֲמָנָא-לִיִּצְלָן, עַד אֲשֶׁר קָשָׁה לָנוּ אֲפָלוּ לְצַעַק וְלִזְעַק אֵלֶיךָ עַד שְׂתַחֲנֵנוּ,

ח] לקוטי-תפלות ח"א פא
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עט, 'בטח בה')

"שִׂאֵהוּ בְּחִיקָךְ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנּוֹק"
(במדבר יא, יב)

שְׂנִזְכָּה לְמְנַהֵיג רוּעָה נְאֻמָּן, כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבְּנוֹ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם - שְׂיִשָּׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנּוֹק"

וְזָכַנִי לְהִתְקַרֵּב לְצְדִיקִים-אֱמֶתִיִּים, וְלִתְמִימִים וַיִּשְׁרִים בְּלִבּוֹתָם בְּאֱמֶת. וְתֵן לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, מְנַהֵיג רוּעָה נְאֻמָּן, כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבְּנוֹ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם

רק אנו שוכבים נרדמים עיפים ויגעים, תחת כבוד המשא של היסורים, ואין יכולים לזוז עצמנו כלל. ואתה הודעתנו: כי אתה משתתף בצרתן של ישראל, כמו שכתוב: "בכל צרתם לו צר".

ואתה ידעת גדל מעלת קדשת הצדיקי-אמת שהיו מימות-עולם ועד עתה, ואיך שמסרו נפשם ממש בשביל להציל את ישראל מצרותם, ואתה ידעת גדל רבוי הצרות והיסורים שעברו על הצדיקי-אמת, לבד מהיסורים המרים והצער הגדול שהיה להם מצרותם של ישראל בכלל ובפרט.

אך הם היו במדרגה גדולה, והיו יכולים לסבל היסורים, ואדרבה כל מה שעברו עליהם יסורים ביותר, וכל מה שהיה צר להם ביותר מיסורים וצרתם של ישראל, על-ידי כל-זה נכנע ביותר אצלם החמירות והגופניות שלהם, והאירה אצלם ביותר השכל והצורה, ונתגדל הנפש שלהם.

עד שהיו נושאים עליהם את כל האנשים שהיו להם יסורים מהם, וכמעט שהיו נושאים על-עצמן את כל ישראל, ומכל-שפן האנשים שהיו מקרבים אליהם "כאשר ישא האומן את היונק", שהיו מקימים ומרימים ומחזירים רבים מישראל לשרשם.

אבל אנו, מה נעני אבתריהו, כי האמת אנו יודעין ומאמינים באמונה שלמה: כי בודאי כל היסורים שאתה שולח עלינו לפעמים, הם בודאי

לטובתנו, "לכלא הפשע, ולהתם חטאת, ולכפר עון, ולהביא צדק עלמים", ולהכניע הגוף, ולכתת החמר, ולהאיר הצורה, ולגדל הנפש. אבל מה נעשה, כי דל כחנו מאד, ואי-אפשר לנו כלל לסבל היסורים.

על-כן חוס ויחמל נא עלינו, בזכות אבותינו, ובזכות כל הצדיקי-אמת שסבלו יסורים רבים וגדולים בשבילנו, והצילנו מעתה מכל מיני צער ויסורים.

והושיענו מהרה למען שמך, ויקים בנו מקרא שכתוב: "בכל צרתם לו צר, ומלאך פניו הושיעם, באהבתו ובחמלתו הוא גאלם, וינטלם וינשאים כל ימי עולם". אמן כן יהי רצון.

⊗ [י] לקוטי-תפלות ח"א סא ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

"והנח עליהם הרוח והמה בפתנים" (במדבר יא, כו)

שנזכה שיהיו נסמכים מנהיגים ורבנים הגונים, ועל-ידי-זה יתחזק פתב-ידינו

ונזכה, שיהיו נסמכים בעולם מנהיגים ורבנים הגונים הראוים לסומכם. ועל-ידי-זה יתחזק פתב-ידינו, ולא יצטרכו עמך ישראל ללמד כתב ולשון אחר.

כי-אם כתב ישראל לבד, כתב הקדוש והנורא, אותיות קדושות, אותיות מחכימות, המשרשים בתמונות

אותיות תורתך הקדושה, אשר בהם
בראת כל העולמות כלם ברצונך הטוב
בחכמתך הגדולה.

זכנו ברחמיך ועזרנו, שנזכה להמשיך
'הארת השכל', בה'ידיים'. ויקבלו
'ידי-הפתיחה', 'הארת סוד החכמה' -
מ'ידי-הסמיכה'; ויהיה כל התקף ל'כתב-
יד ישראל', וכל המשפטים והעסקים,
יהיו נעשים על-ידי 'כתב ישראל' לבד.

ויתחזק ביותר 'כתב ישראל', עד אשר
אפלו כל משפטם והנהגתם,
יהיה על-ידי 'כתב ישראל', ונזכה
"לעשות בהם משפט כתוב".

ונברך מן ה'כבוד' ו'ההתמנות'
בתכלית, ונתרחק מ'התמנות'
עד קצה האחרון, באמת לאמתו.

☪ [יב] לקוטי-תפלות ח"א ד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ד, 'אנכי ה' אלקיך')

"והאיש משה ענו מאד, מפל האדם

אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג)

שנזכה להתודות ו'דוי-דברים' לפני הצדיק-האמת,
שהוא "עניו מאד מפל האדם אשר על פני האדמה"
- ועל-ידי-זה תכפר לנו עוונותינו

אוי, אוי, אוי, אויה על נפשי, "נעותי
משמוע נבהלתי מראות",
והספלתי הרבה מאד. ועל-ידי מעשי
הרעים ופשעי המרבים, פגמתי בתורתך
הקדושה והטהורה והתמימה, וקלקלתי
והפכתי צרופי אותיות התורה הקדושים,
והכנסתי אותם במקומות אשר לא נתן
להזכר.

והצרופים ההם אשר הפכתי "דברי
אלהים חיים", נחקקו על
עצמותי. ועל-ידי-זה נתתי חסד-ושלום כח
להעפושם, ונתתי להם ממשלה, והארכתי
את הגלות על-ידי עונותי המרבים. ועתה
"מה יש לי עוד צדקה ולזעוק עוד אל
המלך".

אבל אף-על-פי-כן, עדין לא אבדה
תקותי ותוחלתי מיהוה, "כי חפץ
חסד הוא". כי אתה רוצה בתשובת
רשעים, ואין אתה חפץ במיתתם.

☪ [יא] לקוטי-תפלות ח"ב א ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב א, 'תקעו ממשלה')

"אלדד ומידד מתנבאים במחנה -

אדוני משה כלאם" (במדבר יא, כז-כח)

"הטל עליהם צרכי-צבור, והם כלים מאליהם"

(רש"י סנהדרין יז.)

שנזכה להנצל מ'התמנות' ו'צרכי-צבור'

ותשמרנו ותצילנו מ'התמנות', שלא
יהיה לנו שום תאוה וחסדקה
לשום 'התמנות' כלל, לא 'התמנות
גדולה', ולא 'התמנות קטנה', ולא תטיל
עלינו 'צרכי-צבור' כלל.

רק נזכה לעבדך באמת ביראה ואהבה,
בתמימות גדולה ובפשטות,
למענה ולשמך לבד, בלי שום פניות
ומחשבות-זרות כלל.

❁ [יג] לקוטי-תפלות ח"א צט ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קלה, 'כי אקח מועד')

"והאיש משה ענו מאד, מכל האדם

אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג)

שנזכה להענוה של משה רבנו עליו-השלוש

ואזכה לתכלית הענוה בשלמות
 כרצונך הטוב. ותמשיך עלי
 ועל כל ישראל תמיד, קדשת משה רבנו
 עליו-השלוש, שזכה למ"ט שערי בינה,
 ועל-ידי-זה זכה לענוה באמת, כמו
 שכתוב: "והאיש משה ענו מאד מכל
 האדם אשר על פני האדמה".

❁ [יד] לקוטי-תפלות ח"ב כ ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב כב, 'בענין ההכנעה')

"והאיש משה ענו מאד, מכל האדם

אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג)

שנזכה לענוה אמתיית של משה רבנו עליו-השלוש

"**רם ונשא, שוכן עד וקדוש שמו,**
 מרום וקדוש תשכן, ואת דכא
 ושפל רוח, להחיות רוח שפלים,
 ולהחיות לב נדכאים".

ובני ברחמיך הרבים, להפיק דרכי
 הענוה האמתיית, באמת לאמתו,
 כרצונך הטוב, "כי בער אנכי מאיש, ולא
 בינת אדם לי", ואין אתי יודע עד מה,
 שום דרך מדרכי הענוה האמתיית.

כי כבר גלית לנו רצונך הקדוש: שאין
 רצונך שיהיה האדם ב'מחין-
 דקטנות', וצריכין להכריח את-עצמו

וברחמיך הרבים למדתנו: "להתודות
 לפניך על כל חטאתינו
 ועונותינו ופשעינו". והורית לנו על-ידי
 חכמיך הקדושים אשר בארץ המה:
 "להתודות ודוידברים לפני התלמיד-
 חכם והצדיק האמת שבדור".

למען על-ידי-זה תכפר לנו על כל
 עונותינו ופשעינו, כמו שכתוב:
 "חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם
 יכפרנה", וכמו שכתוב: "ועובר על פשע
 לשארית" - "למי שמשים עצמו
 כשיריים" - שהוא הצדיק-האמת החכם
 שבדור, שהוא "עניו מאד מכל האדם
 אשר על פני האדמה".

ועל-ידי-זה הוא יכול להעלות ודוי
 דברנו לפניך, ולכפר כל
 עונותינו, ולהוציא כל הצרופים רעים
 שנחלקו על עצמותינו על-ידי עונותינו,
 ולהפך כל הצרופים רעים מרע לטוב,
 שיהיו נעשים מהם צרופים קדושים
 כבתחילה, על-ידי ודוי דברנו לפניך.

ואז יתחברו ויתרפאו שברי עצמותינו,
 וישובו כל אחד למקומם בשלוש,
 ועל-ידי-זה נזכה להכלל בך יהוה אלהינו
 באורך האיין-סוף.

על-כן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי
 אבותי, בלב נדכה ושפל רוח
 נשברה, שתחס ותרחם עלי, ועל כל
 חברתינו, ועל כל עמך בית ישראל.
 ותשלח לנו צדיקי-אמת, שיהיה להם כח
 לתקן אותנו, להחזיר אותנו בתשובה-
 שלמה, ולתקן נפשנו, ולכפר עונותינו.

בְּכָל הַכּוֹחוֹת, בְּכָל הָעֲבוּדוֹת, וּבְפָרֵט
בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, לְצֵאת מִמַּחֲיֵין דְּקִטְנוֹת'
לְמַחֲיֵין דְּגְדֻלוֹת'.

וְגַם כָּבֵר גְּלִית לָנוּ גְדֹל בְּזוּי הַגְּדֻלוֹת',
שֶׁהוּא שָׁנוּא בְּעֵינֵיךָ מְאֹד, פִּי
הַגְּדֻלוֹת' וְהַגְּבוּהוֹת' הוּא "תּוֹעֵבַת יְהוָה
אֲשֶׁר שָׁנֵא", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "תּוֹעֵבַת יְהוָה
כָּל גְּבוּהַ לֵב". וְנִחַשְׁבַּ פְּעוּבַד עֲבוּדַהּ זָרָה
וְכֹאשְׂרָה.

וְעַתָּה לְמִדְנֵי וְהוֹרְנֵי, אֵיךְ יִזְכֶּה בְּעַר
וְנַעַר וְחֹסֵר-דָּעָה כְּמוֹנֵי, לִידַע
דֶּרֶךְ-הָאֱמֶת בְּזֶה, אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּזֶה, בְּאֶפֶן
שֶׁאִזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל בְּכוֹנֵת-הַלֵּב, בְּשִׂמְחָה,
בְּמַחֲיֵין דְּגְדֻלוֹת', שִׁיגְבֶה לְבִי בְּדַרְכֵי
יְהוָה.

וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא יִהְיֶה בְּלִבִּי שׁוֹם
צַד גְּאוֹת וְגְדֻלוֹת
וּפְנִיּוֹת, רַק אִזְכֶּה לְעַנּוּהָ אֱמֶתִית כְּרִצוֹנְךָ
הַטּוֹב, לְעַנּוּהָ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-
הַשְּׁלוֹם, שֶׁהִיָּה "עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאָדָמָה".

אָבִי שְׁבַשְׁמִים, יוֹדַע מַחְשְׁבוֹת, יוֹדַע כָּל
הַתְּעֻלוֹמוֹת, אֶתָּה לְבַד יוֹדַע כְּמָה
יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים אָנִי צָרִיךְ לְזִכּוֹת לְכָל זֶה,
פִּי אָנִי רַחוּק מֵעַנּוּהָ אֱמֶתִית בְּתַכְלִית
הַרְחוּק, פִּי "עַנּוּהָ גְדוּלָה מִכָּלֵם".

וּבְעֵצָם רַחוּקֵי מִמֶּךָ, גַּם לְפָרֵשׁ שִׁיחָתִי
לְפָנֶיךָ הֵיטֵב בְּעַנְיָן זֶה, נִמְנַע
מִמֶּנִּי מְאֹד.

אֵיךְ אֶף-עַל-פִּי-כֵן, מִמֶּךָ "לֹא יִפְּלֵא כָּל
דְּבָר", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הֵיפְּלֵא
מִיְהוָה דְּבָר". הֵן "כָּל תּוֹכֵל וְלֹא יִבְצֹר
מִמֶּךָ מְזֻמָּה". וְאַתָּה יְכוֹל לְזַכּוֹת גַּם אוֹתִי
לְעַנּוּהָ אֱמֶתִית.

וְתוֹרְנֵי וְתִדְרִיכְנֵי בְּאֱמֶתְךָ, וְתִלְמִדְנֵי,
אֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִם כָּל בָּאֵי עוֹלָם,
בְּאֶפֶן שֶׁאִזְכֶּה לְהִיּוֹת קָטָן בְּעֵינֵי מִכָּלֵם,
וְלִידַע שֶׁפְּלוֹתִי בְּאֱמֶת, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן
אֶהְיֶה עֵז וְחֹזֵק, לְבָלִי לְהִתְבַּטֵּל נֶגֶד שׁוֹם
מוֹנַע וּמְבַלְבֵּל וּמַחְלִישׁ דַּעַת.

וּבְנֵי לְהַמְשִׁיךְ עָלַי קִדְשֵׁת הָעַנּוּהָ
הָאֱמֶתִית שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-
הַשְּׁלוֹם, שֶׁהִיָּה "עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה".

וְשִׁמְרֵנִי וְהַצִּילֵנִי מֵעַנּוּהָ וְהַכְּנַעְהָ
שְׂאִינָה כְּרִצוֹנְךָ. חַנּוּנֵי מֵאֲתָךְ
דָּעָה בִּינָה וְהַשְׁפֵּל, לְבַל אֲטַעֶה אֶת עֲצָמֵי
כָּלֵל בְּעַנְיָן הַכְּנַעְהָ שְׁטוּעִים בְּזֶה
הָעוֹלָם הַרְבֵּה. לְמִדְנֵי דֶרֶךְ-הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ,
שֶׁאִזְכֶּה לְכוֹן בְּזֶה וּבְכָל דְּבָר, רִצוֹנְךָ הַטּוֹב
בְּאֱמֶת.

וּבְנֵי לְהִתְפַּלֵּל וְלַעֲבֹד אוֹתָךְ תָּמִיד
בְּאֱמֶת בְּמַחֲיֵין דְּגְדֻלוֹת' בְּכָל-עֵת,
בְּמַחֲיֵין גְּדוּלִים אֱמֶתִיים דְּקִדְשָׁה, שֶׁהֵם
עֶקֶר תַּכְלִית הָעַנּוּהָ הָאֱמֶתִית, פִּי "בְּמִקּוֹם
גְּדֻלָּתוֹ, שָׁם אֶתָּה מוֹצֵא עֲנוּתָנוֹתוֹ".

וּתְמַשִּׁיךְ עָלַי הָאָרָה אֲמִתִּית, מִהֶעֱנֶנּוּה
שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשָּׁלוֹם,
שֶׁכָּתַב עַל עֲצָמוֹ: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו
מְאֹד". וְכֵן רַב יוֹסֵף אָמַר: "לֹא תִתְּנֵי
עֲנָוָה דַּאיכָא אָנָּא". וּבְזָכוֹתֶם אֲזָכָה גַם-כֵּן
לְכוּן הָאֲמֵת, אִיךְ לְהִתְנַהֵג בְּמִדַּת הָעֲנָוָה.

☪ [טו] תפלות ותחנונים ח"א כ ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קמז, 'עזות-דקדושה')

"וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם

אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה" (במדבר יב, ג)

שְׂנֹזְפָה לְפָלֶס דְּרַבְּנֵנוּ וְלַדְּעַת אִיךְ לְהִתְנַהֵג

בְּעֲנִיָּן 'עֲזוֹת דְּקַדְשָׁה' ו'עֲנָוָה אֲמִתִּית'

"יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת
עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם". "אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא
נֹתֵן עֵז וְתַעֲצֻמוֹת לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים".

רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַכְּנֵי לְעֲזוֹת-
דְּקַדְשָׁה, וְאֲזָכָה לְקַיָּם מֵה
שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ-זְכוּרֵנָם-לְבִרְכָה: "הוּי עֵז
כְּנִמְר" - שְׂיִהְיֶה לִי 'עֲזוֹת-דְּקַדְשָׁה' -
לְעַמֵּד כְּנִגַּד הָעֲזֵי-פָנִים שְׂבִדּוֹר, וְנִגַּד כָּל
הַקָּמִים עָלַי וְרוֹצִים לְמַנַּע אוֹתִי מֵעֲבוּדַת-
הַשֵּׁם חֲסִי-וְשָׁלוֹם.

וְעֲזָרְנִי לְפָלֶס דְּרַכִּי, וְאֲדַע וְאֲכּוּן הָאֲמֵת
לְאֲמֵתוֹ בְּעֲנִיָּן זֶה, לְהִזְהַר מְאֹד
מְאֹד לְבָלִי לְהַכְּשֵׁל חֲסִי-וְשָׁלוֹם בְּעֲזוֹת
דְּסִטְרָא-אַחֲרָא, כִּי הִיא מְדָה רְעָה וּמַגְנָה
מְאֹד. וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אֶתְגַּבֵּר וְאֶתְחַזַּק
בְּכָל-פַּעַם בְּעֲזוֹת גְּדוֹל דְּקַדְשָׁה'.

וְזַכְּנֵי לְכוּן הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר וְהָאֲמֵת בְּמִדַּת
הָעֲנָוָה, שֶׁאֲזָכָה לְהִיּוֹת שָׁפֵל וְעָנָו
מְאֹד מְאֹד בְּפָנֵי כָּל אָדָם, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן
לֹא אֶהְיֶה שָׁפֵל וְנִבְזָה בְּעֵינֵי עַצְמִי לְגַמְרֵי
עַד שֶׁאֶפֶל בְּדַעְתִּי וְאֶתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי
הַמְּלַעֲיָגִים וְהַקָּמִים עָלַי לְמַנַּע אוֹתִי
וּלְבַטְלֵנִי מִמְּקַצַּת עֲבוּדַתִּי אֶת יְהוָה.

רַק אֲדַרְבָּא, אֶתְגַּבֵּר בְּעֲזוֹת גְּדוֹל
דְּקַדְשָׁה' נִגְדָם, לְבָלִי לְהַסְתַּכֵּל
עֲלֵיהֶם, וְלֹא אֲשַׁמַּע בְּקוֹלָם כָּלֵל.

☪ [טז] תפלות ותחנונים ח"א לז ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קצז, 'לשון-הרע פוגם ענוות')

"וְתַדְבֵּר מִרִּים וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה וְגו'. וְהָאִישׁ מֹשֶׁה

עָנָו מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה"

(במדבר יב, א-ג)

שְׂנֹזְפָה לְהַצִּיל מֵעֲוִוִּין 'לְשׁוֹן-הָרַע' - וְשִׁה'צְדִיקֵי-
אֲמֵת' יְהִיּוּ כַּל-כֶּךָ גְּדוֹלִים וְחֲזָקִים וְשִׁלְמִים בְּמִדַּת
הָעֲנָוָה, 'ש'פָּגַם לְשׁוֹן-הָרַע' לֹא יִזִּיק לְעֲנֻוֹתֵנוּתָם -
כְּמוֹ 'מֹשֶׁה רַבְּנוּ' שֶׁלֹּא הִזִּיק לוֹ בְּשִׁדְדָרוֹ עָלָיו
'לְשׁוֹן-הָרַע' - וְשְׂנֹזְפָה גַם-כֵּן לְהִיּוֹת עָנָוִים בְּאֲמֵת

"שִׁיתָה יְהוָה שְׂמֵרָה לְפִי, נִצְרָה עַל דַּל
שְׁפָתַי". רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם,
שְׂמַרְנֵי מֵעֲוִוִּין לְשׁוֹן-הָרַע, וְאֶפְלוּ מֵאֲבָק
לְשׁוֹן-הָרַע.

כִּי אַתָּה הוֹדַעְתָּנוּ, גְּדֹל חֵמֶר הָעֲוִוִּין הַזֶּה
שֶׁל לְשׁוֹן-הָרַע: "שֶׁשָּׁקוּל כְּנִגְד
עֲבוּדָה-זָרָה, וְגִלּוּי-עֲרִיוֹת, וְשִׁפְיָכוֹת-
דְּמִים".

וְגַם הוֹדַעְתָּ לָנוּ: "שֶׁעַל-יְדֵי פָּגַם
לְשׁוֹן-הָרַע' שִׁישׁ בְּעוֹלָם, הִינּוּ
שֶׁהָעוֹלָם מְדַבְּרִים לְשׁוֹן-הָרַע - עַל-יְדֵי-
זֶה נִפְגַּם הָעֲנָוָה, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַצְדִּיקִים
לְהִיּוֹת עָנָוִים בְּשִׁלְמוֹת" - הִינּוּ שֶׁתְּהִיָּה
הָעֲנָוָה עִם שָׁכֵל וְחֲכָמָה אֲמִתִּית, שֶׁלֹּא
תְּהִיָּה בְּבַחֲיִנַת 'עֲנָוָה פְּסוּלָה' וְכו'.

❁ [יז] לקוטי-תפלות ח"א קלה ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ריב, 'מחאת-כף')

"ותמנת ה' יביט" (במדבר יב, ח)

שנזכה להביט בתמונת ה', שהוא אותיות התפלה וכו'
- על-ידי שנזכה ל'המחאת-כפים' בשעת התפלה

יחיד קדמון, אשר אתה סתום ונעלם
מכל העולמות, כי "לית מחשבה
תפיסא בך כלל, אך ברחמיך הרבים
חמלת עלינו, ונתת לנו רשות לדמות
ולכנות אותך, על-ידי שמות וכנויים
ותארים אשר גלו לנו נביאיך הקדושים,
אשר על-ידי-זה אנו זוכים להמשיך
שכינת כבודך עלינו.

על-כן רחם עלינו ברחמיך הרבים,
ועזרנו והושיענו, שנזכה מעתה
להתעורר ולהתחזק באמת, להתפלל
תפלתנו בכונה גדולה באמת.

שנפנה אזנינו היטב, לכל הדבורים
הקדושים והנוראים שאנו
מוציאים מפינו בכל סדר התפלה,
בברכת-השחר, ובסדר הקרבנות,
ובפסוקי-דזמרה, ובקריאת-שמע
וברכותיה, ובתפלת שמונה-עשרה,
ובתחנונים שלאחריה, ובקדשה-דסדרא,
ושיר-של-יום, ובכל פרטי התפלה.

אשר כל דבור ודבור של השבחים
ותארים שאנו מדמין ומכנים
אותך בהם, כלם הם תמונת יהוה.

על-כן חוס וחמל נא עלינו, וזכנו
מעתה על-כל-פנים, שלא נפשל
באיזה פגם של עוון לשון-הרע לעולם.

ותעזר לצדיקי-אמת, ותתן להם כח
גדול וחכמה גדולה, עד שיהיו
כל-כך גדולים וחזקים ושלמים במדת
הענוה, עד שאפלו הפגם של לשון-הרע
שבעולם - לא יזיק להם למדת
ענותנותם.

ויזכו למדת הענוה של משה רבנו
עליו-השלוה, שאף-על-פי
שדברו עליו לשון-הרע גדולי-הדור,
והיה פגם לשון-הרע בעולם - אף-על-
פי-כן "והאיש משה ענו מאד" וכו'.

ותעזר לנו גם-כן ולכל ישראל, שנזכה
להיות ענוים באמת, ותצילנו
מכל מיני ענוה פסולה, ושלא להראות
עצמנו בכפיפת הראש בדרך שטות כאלו
אנחנו ענוים.

רק נזכה להיות ענוים באמת, בחכמה
ושכל ודעת אמת. ויקים בנו מקרא
שפתוב: "עקב ענוה יראת ה' עשר וכבוד
ותיים", ונאמר: "יראת ה' מוסר חכמה
ולפני כבוד ענוה".

זַבְנוּ לְהִתְפַּלֵּל וּלְסַדֵּר שְׂבָחִים לְפָנֶיךָ,
 בְּכוֹנָה גְדוֹלָה, בְּהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל
 מֵעִמְקֵי אֲדָלָא בְּאַמֶּת, עַד שְׁנֵזֶכָה
 לְמַחִיאת־כַּפִּים בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה,
 בְּהִתְלַהֲבוֹת גְּדוֹל, וּבְשִׂמְחָה רַבָּה, וּבְחֻשָׁק
 נִמְרָץ בְּאַמֶּת.

עַד שְׁנֵזֶכָה עַל־יְדֵי־זָה, לְהַבִּיט בְּתַמוּנַת
 יְהוָה. וַיִּקְיָם בְּנוֹ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד:
 "וּתְמוּנַת יְהוָה יִבִּיט".

רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֶךָ, וְזַכְנוּ לְתַפְלָה
 בְּכוֹנַת־הַלֵּב, בְּהִתְלַהֲבוֹת גְּדוֹל
 בְּאַמֶּת, עַד שִׂתְעוֹרְרוּ יְדֵינוּ לְהִמָּחֵאת כַּף
 אֶל כַּף בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה.

בְּאַפֵּן שְׁנֵזֶכָה לְהַבִּיט בְּתַמוּנַת יְהוָה,
 וּלְהַפִּיר אוֹתְךָ בְּאַמֶּת, אֲשֶׁר רַק
 בְּשִׁבִיל זֶה נּוֹצְרֵנוּ, כְּדֵי לְדַעַת וּלְהַפִּיר
 אוֹתְךָ בְּאַמֶּת.

